

HIZ – UDRUGE I FORUMI

U HIZ-u je u periodu 1995-2011 djelovalo nekoliko udruga i foruma koje su ob-
jedinjavale rad svojih članica u razvoju i primjeni određenih sadržaja u području
ICT te razmjene znanja i iskustava.

Udruge

- Hrvatska udruga za otvorene sustave i internet (HrOpen)
- Hrvatska udruga Oracle korisnika (HrOUG)
- Hrvatski savez informatičara (HSIN)
- Hrvatska udruga Linux korisnika(HULK)

Forumi

- Forum za geoinformacijske sustave (HrGIS)
- Forum ECDL testnih centara(HrECDL)
- Forum korisnika SAP-a (HrUSKO)
- Hrvatski forum upravljanja kvalitetom u informatici (HrQA INFO)
- Forum korisnika Progres baze podataka (HrPUG)
- Forum športskih računalnih sustava (ŠportHIS)

3.1. Hrvatska udruga za otvorene sustave i internet (HrOpen)

Kako bi uspješno odgovorili na izazov otvorenih sustava korisnici se uobičajeno okupljaju u neovisne udruge. Tako je krajem 1992. godine osnovana Hrvatska udruga korisnika otvorenih sustava (Croatian Open Systems Users' Group), skraćeno HrOpen. Od 2001. godine naziv udruge je Hrvatska udruga za otvorene sustave i internet (Croatian Society for Open Systems and internet).

HrOpen je samofinancirajuća, neprofitabilna udruga osnovana po uzoru na slične europske nacionalne udruge. Od 1993. do 1998. godine HrOpen je bio punopravna članica europske federacije korisnika otvorenih sustava EurOpen (The European Forum for Open Systems), a od lipnja 2010. članica je OpenForum Europe čije je sjedište u Bruxellesu.

Slika 3.1. M. Žagar na sjednici Izvršnog odbora EurOpena, 1995.

Značaj HrOpena

- neovisnost, neutralnost,
- kritičnost – kao neovisna udruga HrOpen ima svoje mišljenje i obznanjuje ga drugima,
- otvorenost prema svima – organizacija i podupiranje kontakata širom svijeta,
- korak prema modernom poslovanju temeljenom na otvorenosti i informacijskom društvu.

HrOpen nije usmjeren samo prema vrhunskim tehnologijama, otvoreni sustavi podrazumijevaju otvorene računalne sustave, ali i otvorene ljude koji se njima koriste.

3.1.1. Ciljevi udruge

Cilj Udruge je promicanje i poticanje razvitka otvorenih računarskih sustava i interneta u Republici Hrvatskoj.

Ostvarivanje cilja iz HrOpen postiže sljedećim djelovanjem:

- poticanjem djelotvornog razvoja i unapređenja primjene otvorenih računarskih sustava i interneta u Republici Hrvatskoj aktivnim korištenjem i procjenom uporabljivosti pojedinih otvorenih i internet tehnologija
- prezentiranjem primjenjivosti otvorenih tehnologija i interneta kroz organiziranje stručnih seminara, predavanja i radionica
- sakupljanjem, prosljeđivanjem i razmjenom informacija iz područja tehnologije i proizvoda otvorenih računarskih sustava i interneta
- uspostavljanjem stručne suradnje sa stručnjacima i asocijacijama za otvorene računarske sustave i internet iz Hrvatske i inozemstva
- poticanjem korištenja otvorenih tehnologija i sadržaja, te programa otvorenog koda u obrazovnom sustavu, u čitavoj obrazovnoj vertikali i cjeloživotnom obrazovanju
- obrazovanjem djece i mladih za korištenje i razvoj otvorenih sustava i programa otvorenog koda
- poticanjem uporabe modernih usluga mreže internet u poslovnim sustavima
- poticanjem korištenja otvorenih računarskih sustava i tehnologija u javnim službama i državnoj upravi
- poticanjem uporabe programske podrške iz domene Otvorenog programskog koda (Open Source) i Slobodne programske podrške (Free Software)
- informiranjem članstva o zakonima i drugim propisima koji reguliraju ili dotiču područje otvorenih računarskih sustava i interneta, te aktivno utjecanje na njihovo donošenje i provedbu

3.1.2. Aktivnosti nakon osnutka

Udruga HrOpen osnovana je u posebno teškim uvjetima za Hrvatsku kada su mnoge druge stvari izgledale puno važnije. Pa ipak, među zagovarateljima otvorenih sustava postojalo je snažno uvjerenje da je budućnost Hrvatske i njezinih građana u otvorenosti kako tehnološkoj tako i ljudskoj, te da ima smisla zalagati se za što brže i kvalitetnije povezivanje s otvorenim svijetom.

HrOpen kao osnovni zadatak ima promociju i unaprijeđivanje znanja iz područja razvoja i primjene otvorenog računarstva. HrOpen je u 90-tima sudjelovao u svim aktivnostima EurOpena, od primitka u članstvo 1993. godine do dolaska, predavanja i sastanka čelnništva EurOpena u Zagrebu 1994. godine (DORS'94), izbora predsjednika HrOpen-a Maria Žagara u Izvršni odbor EurOpena 1995. godine, izgradnje dijela mrežnih informacijskih servisa te prenošenja znanja o zaštiti elektroničke pošte svim članicama EurOpena (1996. godine). Aktivnosti su bile na vrhuncu 1997. godine kada se Europska konvencija o otvorenim sustavima održala u Zagrebu.

Slika 3.2. M. Žagar na otvaranju konferencije DORS suorganizirane s EurOpenom, 1997.

Od samog osnutka HrOpen se zalagao i provodio ideju da svi članovi moraju imati korisnički račun, određeni diskovni prostor, elektroničku poštu (email) te pristup mrežnim informacijskim servisima (World Wide Web – WWW i dr.). Takav pristup omogućio je izgradnju solidnih temelja za vježbanje i stjecanje znanja u slanju, primanju i korištenju informacija u (iz) otvorenog svijeta te svakodnevnom ophođenju korisnika otvorenih sustava unutar Udruge.

Od samog osnutka HrOpena do sredine 1996. godine HrOpen je bio čvrsto povezan s Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet (Croatian Academic and Research Network) te Fakultetom elektrotehnike i računarstva koji su svojim razumijevanjem za probleme, moralnom i materijalnom pomoći omogućili stasanje Udruge. Od sredine 1996. godine, pojavom komercijalnih davatelja usluge pristupa na internet, HrOpen se u potpunosti posvećuje podizanju kvalitete i davanju usluga iz područja mrežnih informacijskih servisa, usluga znanja te edukacije svojih korisnika. U tom smjeru proširuje se i tehnička osnovica na raspolaganju članstvu.

Otvorene tehnologije i trendovi

HrOpen je bio jedna od prepoznatih svjetskih asocijacija iz područja otvorenog računarstva koja je sudjelovala u ispitivanju stanja u otvorenim tehnologijama u 1995. godini. Ispitivanje je provela poznata tvrtka X/Open, rezultati su bili interesantni kako u svijetu tako i za našu sredinu o čemu je bilo objavljeno i prezentirano više javnih radova.

Znanje i obrazovne sposobnosti posebno su značajne za Udrugu pa je važno spomenuti HrOpen kao promotora i širitelja pozitivnih dostignuća otvorenog računarstva. Tijekom svojeg djelovanja HrOpen je gostovao u gotovo svim većim središtima Hrvatske objašnjavajući, pokazujući kako se uključiti u moderne svjetske informacijske tokove. Još u prvim godinama održana su predavanja i seminari u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Splitu, Dubrovniku, Varaždinu, Kninu i Opatiji.

Tijekom domovinskog rata bilo je teško putovati kroz Hrvatsku i u pojedine dijelove Hrvatske. Mnoge su se stvari mogle rješavati i rješavale korištenjem elektro-ničke pošte i sličnih oblika komuniciranja.

Misao iz doba kada je HrOpen osnovan živa je i danas. U budućnosti treba poraditi na sadržaju informacija jer "izvori informacija dužni su omogućiti informaciju, korisnici informacije dužni su je koristiti i iskoristiti".

3.1.3. Manifestacije DORS i DORS/CLUC

HrOpen je organizator vodeće i najstarije manifestacije iz područja otvorenih sustava, otvorenog koda, međunarodnih informatičkih normi i otvorenih sadržaja **Dani otvorenih računarskih sustava – DORS**, koja se od 1999. održava zajedno s Hrvatskom konvencijom korisnika Linuxa – CLUC, u partnerstvu s Hrvatskom udruhom Linux korisnika – HULK.

- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS '94**, održani su u siječnju 1994. godine. Tema manifestacije bila je **Otvoreno računarstvo**, a obrađivana je kroz konferencijski dio s većim brojem stranih predavača, niz tečajeva, izložbu opreme te godišnju skupštinu HrOpen-a. Skupu su prisustvovali i članovi Izvršnog odbora EurOpena koji su svojim aktivnim radom i nizom predavanja pridonijeli kvaliteti skupa.
- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS `95**, održani su u ožujku 1995. godine. Tema je bila **Otvoreno računarstvo u modernom poslovanju**. Slično kao i DORS `94 tema je obrađivana kroz konferenciju, tečajeve, izložbu, skupštinu HrOpena te neformalno druženje sudionika.
- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS `96**, održani su u travnju 1996. godine s temom **Multimedija u otvorenim sustavima**, privukli su veliki broj sudionika. Prikazan je i obrađen niz interesantnih cjelina koje približavaju računalo kao alat čovjekovim zahtjevima i mogućnostima prihvata slike, pokretne slike, zvuka, govora u slanju i primanju informacija.

- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS `97** održani su u travnju 1997. godine uz pomoć EurOpena i USENIX-a kao istinski međunarodna manifestacija „**Open to the WWorld**“, koja je okupila petnaestak stranih predavača i goste iz hrvatske i nekoliko europskih zemalja. Uvodni govornik bio je kriptografski stručnjak Matt Blaze iz tvrtke AT&T Laboratories.

Slika 3.3. T. Žganec i M. Blaze na konferenciji DORS, 1997.

- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS `98** održani su u travnju 1998. godine s temom „**E-Commerce**“ i ciljem doprinosa razvoju i promicanju ove uzbudljive grane suvremene računalne tehnologije kod nas. Istodobno je HrOpen stavio svojim članovima na raspolaganje sigurni posluživač Weba, jedan od prvih u našoj zemlji.
- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS `99** održani su u travnju 1999. godine s temom „**Linux**“. Manifestaciju su organizirali HrOpen i HULK – Hrvatska udruga Linux korisnika, te je naziv manifestacije promijenjen u “Dani otvorenih računarskih sustava / Hrvatska konvencija korisnika Linuxa – DORS/CLUC”. Održano je 13 predavanja i dva seminara – Mala škola Linuxa i Linux kao napredni usmjerivač (router). To je ujedno bila prekretnica jer se od tada manifestacija održava kao DORS/CLUC u suradnji HrOpena i Hrvatske udruge Linux korisnika – HULK.
- Manifestacija **DORS/CLUC 2000** održana je u travnju 2000. godine s temom „**Otvoreni razgovori**“ trajala je tri dana, za vrijeme kojih se održalo ukupno 15 okruglih stolova. Manifestaciju su ponovo zajedno organizirali HrOpen i HULK. Teme prvih dva dana obuhvatile su mnoge interesantne i aktualne teme otvorenog računarstva, dok je treći dan bio posvećen isključivo Linuxu.
- Manifestacija **DORS 2001 / CLUC 1/3** održana je u travnju 2001. godine s temom „**Novo doba**“ i pružila je članovima i gostima predavanja o naprednim uslugama interneta poput posluživanja protočne multimedije, WAP-a, m-commerca, te sigurnosti na internetu, dok je popodne bilo rezervirano za CLUC 1/3 – skup predavanja o novostima iz područja Linuxa i Open Sourcea.

- Manifestacija **DORS 2002/CLUC 2^2** održana je u travnju 2002. godine i trajala je dva dana. Prvi dan bio je posvećen ebXML-u (ujutro) i otvorenom pristupu informatici (poslijepodne). Teme drugog dana su bile Linux i Open source.
- Manifestacija **DORS X / CLUC V** održana je u travnju 2003. godine ponovo u trajanju od tri dana. Prvi dan je bio posvećen radionicama: HRID.business instalacija i mogućnosti te Linux u IPv6 mrežama. Drugi dan je posvećen otvorenim programskim alatima za razvoj Web aplikacija te njihovoj integraciji s "onim drugim svijetom". Treći dan je održan CLUC V s pregledom tehnoloških aktualnosti na području Linuxa i srodnih Open Source rješenja. Gost manifestacije bio je Tom Boonen iz belgijskog/europskog IBM-a.

Slika 3.4. *I. Pitner Polonijo, E. Knežević, S. Predanić, M. Polonijo, S. Tomić i K. Zimmer na infodesku konferencije DORS/CLUC, 2003.*

- Manifestacija **DORS/CLUC 2004** održana je u travnju 2004. godine. Manifestacija u trajanju tri dana započela je prvi dan sa dvije zanimljive radionice: Linux Power Tools i Podešavanje IPSEC podrške u 2.6 kernelima. Druga dva dana bila su posvećena predavanjima koja su obuhvatila

zanimljive aktualne teme: od poslovne uporabe Linuxa u tvrtkama i državnim institucijama, preko lokalizacije, optimalnog korištenja Open Source baza, SAMBA-e, SNORT-a, uporabe uredskog programskog paketa OpenOffice, razvoja programske podrške pod GNU licencom, do sigurnih bežičnih mreža pogonjenih Linuxom te VoIP rješenja. Središnja osoba i predavač-uvodničar oba konferencijska dana bio je Ken Coar, dopredsjednik Apache Software Foundation i član izvornog tima programera Apache Web poslužitelja, čija dominacija traje više od 10 godina.

Slika 3.5. *H. Welte do sada je tri puta bio predavač na konferenciji DORS/CLUC*

- Manifestacija **DORS/CLUC 2005** održana je u travnju 2005. godine i trajala je tri dana te je imala naslov **"All your heaven are belong to us"**. Prvi dan ispunile su četiri zanimljive radionice: Netfilter/iptables firewall administration, Shell skripte za administratore, QoS i kontrola sadržaja, te Open Source Business Model. Druga dva dana bila su posvećena predavanjima na kojima su uvodne govore održali: Hans Reiser, autor ReiserFS-a, dr. Wietse Venema, autor Postfixa i Coroner's Toolkit-a te SATAN-a i Harald Welte autor Netfilter/iptables.

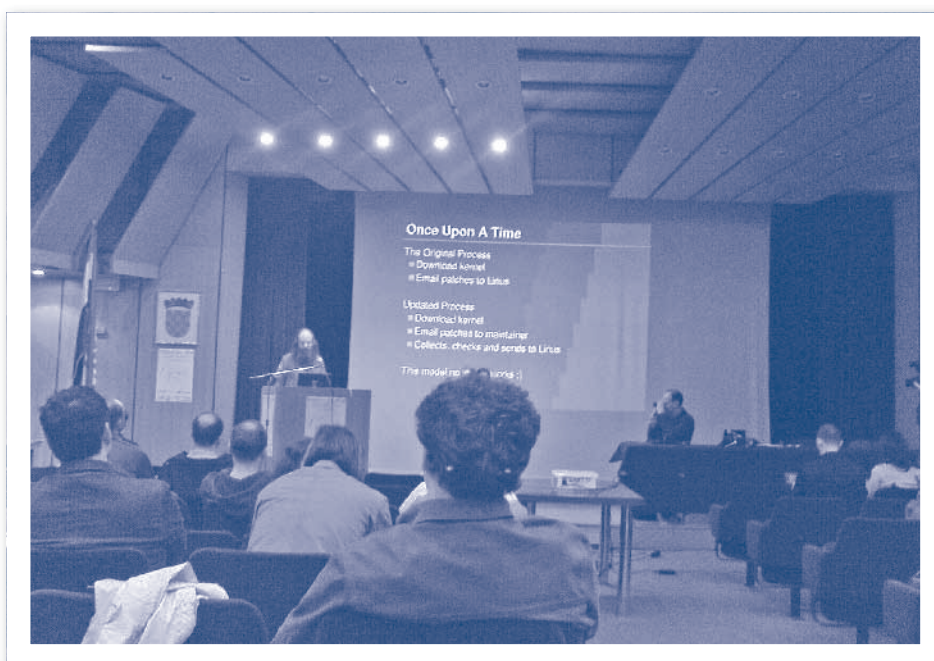
*Slika 3.6. R. Nelson, R. Lerdorf i T. Ts'o, na konferenciji
DORS/CLUC, 2006.*

*Slika 3.7. K. Zimmer, S. Tomić, V. Paunović, I. Voras, K. Kroflin i S. Prstačić sa
R. Lerdorfom, autorom programskog jezika PHP na Plitvicama, 2006.*

- Manifestacija **DORS/CLUC 2006** održana je u travnju 2006. Te se godine u organizaciji kao suorganizator po prvi puta pojavio i Središnji državni ured za e-Hrvatsku. Konferencija je trajala tri dana, gdje su prva dva dana bila posvećena predavanjima, a treći dan su se održavale radionice. Na konferenciji su sudjelovali: Theodore Ts'o, IBM Linux kernel developer, Rasmus Lerdorf, Yahoo! Autor skriptnog jezika PHP. Russell Nelson, Board of Directors Open Source Initiative, Luis Casas Luengo, Director of Foundation for the Development of Science and Technology (FUNDECYT).
- Manifestacija **DORS/CLUC 2007** održana je u travnju 2007. Tri dana konferencije su podijeljena u dva dana raznovrsnih predavanja i jedan dan posvećen radionicama. Predavanja su održavali mahom mladi stručnjaci koji su prezentirali rješenja i sustave na kojima trenutno rade. Među zanimljivim tehničkim temama koje su predstavljene bili su sustav Alfresco za upravljanje dokumentima, sustav za nadzor računala i mreža Nagios te biblioteka za objektno relacijsko preslikavanje u jeziku Ruby imenom Rails ActiveRecord. Kao i na mnogim sličnim konferencijama, primjetan je prelazak iz načina predavanja i opisivanja koji se više bavio problemima "što" i "kako" u način koji se više bavi iskustvima u realnoj primjeni – samim time ima sve manje izrazito stručnih predavanja kojima su teme programerske i administratorske, a sve više onih koja se bave iskustvima u već postojećim primjenama i širenju na nova područja. U skladu s time, moto konferencije "Open Source at the Gates" govori upravo o tome – više se ne radi toliko o pionirskom području koje tek dolazi, već o nečemu što je već ovdje. Gost – predavač na konferenciji je bio Mark Bonnett, Open Source tehnolog u Nacionalnom B2B centru Velike Britanije.
- Manifestacija **DORS/CLUC 2008** održana je u travnju 2008. I te je godine suorganizator manifestacije bio Središnji državni ured za e-Hrvatsku. Prva dva dana bila su konferencijskog tipa, u kojem su nastupili neki od najznačajnijih europskih razvojnih inženjera GNU/Linuxa i Open Sourcea i promotora otvorenih normi: Alan Cox iz Red Hata, jedan od glavnih programera jezgre Linuxa, Marino Marchich, ODF Alliance, Harald Welte (Netfilter/IPtables), Machtelt Garrels (autorica Linux priručnika i radionica o OpenDocument Formatu), Andrew Shitov (Moscow.pm, PERL), Toni Prug, Symbian, Wim Vandeputte (OpenBSD) i mnogi drugi domaći i strani autori. Treći dan bio je predviđen za seminare i radionice Machtelt Garrels, Belgium „OpenDocument Workshop”, Živana Komlenov, Univerzitet u Novom Sadu „Moodle = Sveobuhvatno

Open Source rješenje za inovativnu edukaciju", Mislav Marohnić „Ruby on Rails 2“, Marian Marinov, Siteground Ltd. Bulgaria: „Building clusters with GlusterFS and Automating sysadmin tasks for large amount of servers“, te Mitja Muženič, Kerberos, Slovenija i Wim Vandeputte, The OpenBSD Project, Belgium „Building IPsec Virtual Private Networks with OpenBSD“.

Slika 3.8. A. Cox na konferenciji DORS/CLUC, 2008.

- Manifestacija **DORS/CLUC 2009** održana je u svibnju 2009. Prva dva dana bila su konferencijskog tipa, a treći je dan bio predviđen je za seminare i radionice. Manifestacija je pokušala odgovoriti na sljedeća pitanja: Kako lakše prebroditi krizu? Kako doći do često boljih, inovativnijih i interoperabilnijih informatičkih rješenja uz mnogo manje troškove? Kako se osloboditi ovisnosti o uvijek istim ponuđačima? Za koje proizvode postoji kvalitetna podrška u Hrvatskoj? Bart Hanssens, FEDICT Belgium je predavao o OpenDocument Formatu, a Jan-Oliver Wagner, Intevation obradio je teme Running successful free software business i održao predavanje i radionicu o OpenVAS-u. Predavačica iz Srbije Živana Komlenov održala je radionice "Uvod u Moodle" i "Što nam donosi Moodle 2.0", a od ostalih radionica treba spomenuti "Virtualizaciju" Dobrice Pavlinušića, "Administracija Joomla! CMS-a" Roberta Sedaka, Očvršćivanje i zaštita

Linux poslužitelja Tonimira Kišasondija i Vlatka Košturjaka, te "Watir – automatizacija testova za web aplikacije" Željka Filipina.

- Dani otvorenih računarskih sustava **DORS/CLUC 2010** održani su u svibnju 2010 s naslovom „**Tux on Fire and Ice**” inspirirani problemima izazvanim islandskim vuklanom zbog kojeg je bio obustavljen promet nad većim dijelom Europe. Prva dan bilo je konferencijskog tipa, s dva paralelna tracka u popodnevnim satima. Od stranih predavača, u njemu su nastupili Florian Schießl koji je predavao o implementaciji Linuxa u gradu Muenchenu, Andrew Aksyonoff s temom "Sphinx", te stari poznanik Harald Welte s temama "What can the community do to enforce GPL violations?" i "GSM security nightmares : experiences from running own GSM network". Sljedeća dva dana održano je rekordnih 8 radionica: Andrew Aksyonoff, Sphinx: „Sphinx”, Živana Komlenov: „Moodle 2.0 highlights”, Dobrica Pavlinušić: „Virtual LDAP”, Darko Boto, APIS-IT: „GIS”, Andrew Aksyonoff: „Why know algorithms”, Ante Karamatić: „Zimbra”, Dobrica Pavlinušić: „Kako napraviti Google od svoje zgrade računala?” i Senko Rašić: „GIT”.

Slika 3.9. *M. Shuttleworth, pokretač popularne Linuxove distribucije Ubuntu na konferenciji DORS/CLUC, 2011.*

Slika 3.10. V. Paunović s M. Shuttleworthom na konferenciji DORS/CLUC, 2011.

- Manifestacija **DORS/CLUC 2011** održana je u svibnju 2011. Te je godine po prvi puta suorganizator manifestacije bila Hrvatska gospodarska komora što je donijelo velike nove mogućnosti u organizaciji. Prva dva dana bila su konferencijskog tipa, s više od 30 predavanja, a treći dan bio je ispunjen s 5 radionica i seminara. Glavni govornik na konferenciji bio je Mark Shuttleworth, osnivač tvrtke Canonical koja brine o razvoju Ubuntu Linuxa, te je održao iznimno dobro posjećeno i interesantno predavanje "Roadmap for Desktop Linux". Od stranih pozvanih predavača još su govorili Italo Vignoli s predavanjem "The Document Foundation and LibreOffice", Dr. Maha Shaikh: "Framing the Conundrum of Total Cost of Ownership of Open Source Software", Jan Wildeboer: "Open – The New Now" i Bob Blatchford: "Measuring openness and opening public procurement". Treći dan ispunili su seminari i radionice Nikola Kapravljević, Infinum: "Razvoj Android aplikacija", Dobrica Pavlinušić: "Linux Containers (LXC) i cgroups ili zašto razbacujete resurse drugim virtualizacijama", Matija Nalis: "IPv6 u praksi", Luka Unuk: "VoIP – otvorena telefonija za svakog" i Dražen Odošić: "Razvoj kartografskih aplikacija u Openlayers javascript web mapping frameworku". Više od 200 posjetitelja, glavni predavač koji je u ovom

trenutku najzanimljivija osoba open source scene, sudjelovanje predstavnika OpenForum Europe na manifestaciji i iznimno konstruktivno suorganizatorstvo Hrvatske gospodarske komore učinili su da je ovaj 18. DORS/CLUC bio najuspješniji u povijesti svih manifestacija, nadmašivši i iznimno uspješne 1994., 1997., 2005. i 2006.

Projekt prevođenja i promidžbe Načela etike i profesionalnog rada u programskom inženjerstvu

Početak 2000. godine, s dozvolom koju je IEEE Croatia Section i HrOpen dao g. Leonard L. Tripp, predsjednik IEEE Computer Society, objavljen je engleski original te prijevod na hrvatski jezik Načela etike i profesionalnog rada u programskom inženjerstvu.

Web stranica je: <http://www.open.hr/etika>

Originalni tekst je dohvatljiv i preko linka na Web stranicu IEEE-a: <http://computer.org/standard/sesc/Ethics/Code.html>. Originalni tekst prihvaćen je u dvije najveće svjetske računarske udruge IEEE-CS i ACM te je značajan utjecaj koji to prihvaćanje ima na razvoj struke programskog inženjerstva.

Stručna grupa je organizirala okrugli stol s temom načela etičkog ponašanja u programskom inženjerstvu 28. siječnja 2000. na FER-u u Zagrebu.

Predavanja u organizaciji udruge

Od 1999. do 2005. održano je 20-ak seminara i predavanja, većinom iz područja nadolazećih tehnologija i ideja.

- Dobrica Pavlinušić: „Prijenos unix programske podrške na Windows platformu”
- Kristijan Zimmer: „Pogled u internet budućnosti – internet2 i internet Sljedeće Generacije”
- Petar Torre: „Java 2 Enterprise Edition”
- Darko Gulija: „Uporaba naprednih internet tehnologija u distribuciji informacija”
- Dobrica Pavlinušić: „Open Source”
- Tomislav Žganec: „Zaštita sustava u otvorenom okruženju – za menadžere”
- Kristijan Čonkaš: „Spam – agresivni internet marketing – Da ili ne?”
- Ratko Gospodnetić: „Vođenje velikih projekata i consulting”

- Jurica Šimunković i Željko Fein: „VoIP / Net2Phone”
- Darko Gulija: „XML i prateće tehnologije”
- Ratko Gospodnetić: „Inženjering projektnih zahtjeva”
- Stjepko Varga: „Pojam, svrha i značaj direktorija u računarstvu”
- Vlatko Košturjak: „Izrada hit-critical Web stranica koristeći mod_perl”
- Fjodor Ružić: „Zakon o elektroničkom potpisu – razlozi, potrebe, rješenja”
- Vlatko Košturjak: „Apache 2.x”
- Miho Pitarević: „Technology/internet, Business & ??”
- Vlado Banda: „Bežične mreže i začeci ZGWirelessa”
- Dobrica Pavlinušić: „Kako će masovna uporaba document managera poput SharePointa uništiti strukturirane podatke”
- Sade Kurbegović: „Knowledge management”
- Fjodor Ružić: „Yohoka – jučer danas sutra informacijsko društvo od ideje do stvarnosti”
- Mladen Kuzminski et al: „Zašto OpenOffice”

Cjelodnevna radionica **“Uvod u administraciju vodećeg open source sustava za upravljanje dokumentima (DMS) Alfresco”** održana je na FER-u 6. srpnja 2007. Autori i predavači na radionici bili su Siniša Tomić i Vlatka Paunović

Prevođenje DMS sustava Alfresco

U 2007. godini u Ministarstvu financija Republike Hrvatske postavljen je Alfresco – napredni open source sustav za upravljanje dokumentima. U sklopu projekta, Siniša Tomić i Vlatka Paunović su najnoviju inačicu Alfresca preveli na hrvatski jezik. Prijevod je dan na daljnje korištenje zajednici i postavljen je u repozitorij na stranicama Alfresca.

3.1.4. Rad ekspertnih skupina HrOpen-a

HrOpen je do 2011. godine osnovao četiri ekspertne skupine.

Ekspertna skupina za GNU/Linux

Cilj ove ekspertne skupine je izrada i održavanja portala **www.linuxzasve.com**. Portal je namijenjen objavljivanju sadržaja, članaka, te najnovijih obavijesti iz svijeta operacijskog sustava GNU/Linux i otvorenog softvera. Uz obavijesti, izrađena i Wiki enciklopedija na adresi **wiki.open.hr** na hrvatskom jeziku namijenjena

ovoj tematici, a svi koji je žele dopunjavati i ispravljati su dobrodošli. Za sve one kojima su potrebni odgovori na probleme, ovaj portal sadrži i forum. Voditelj ove ekspertne skupine je Žarko Pintar.

Aktivnosti ekspertne skupine:

Portal/Forum Linux Za Sve (LZS)

www.linuxzasve.com

Cijeli web osmišljen je kao portal i kao forum, te je pušten u rad početkom prosinca 2007. godine. Portal je zamišljen u nekoliko dijelova:

Prvenstveno je tu stranica sa svježim vijestima koje se tematski bave Linux-om kao operativnim sustavom te svime što njemu pripada. Također tu su i važnije vijesti iz Open zajednice.

Postoji sekcija koja se odnosi na popularne i korisne programe koji će trebati korisnicima u njihovom svakodnevnom radu sa ovim OS-om. Programi su opisani tekstom i slikom. Svaki tjedan izabere se jedan novi program koji biva proglašen programom tjedna, a kojeg skupina smatra korisnim u svakodnevnom radu.

Portal sadrži i skup članaka na temu Linuxa koji se bave nekim bitnim i čestim rješenjima problema u Linuxu.

Također, opisane su slikom, tekstom, te linkom sve bitne Linux distribucije koje se koriste, sa preporukama za koje korisnike je koja distribucija.

Postoji i Wiki stranica čiji je razvoj upravo završen i kreće zadnja testna faza, a služiti će kao wiki enciklopedija na hrvatskom jeziku namjenjena ovoj tematici i imati će je pravo uređivati svi koji žele dopunjavati i ispravljati.

Na mjesečnoj bazi održavaju se ankete s aktualnim pitanjima iz svijeta Linuxa.

Na kraju tu je i forum. Forum je okupio dio ljudi, entuzijasta koji nisu bili zadovoljni Linux podrškom nivo korisnika na drugim forumima, te su u želji da isprave "nepravdu" samoinicijativno krenuli u pomaganje ostalih novopečenih linuxaša. Upravo taj odnos iskusnijih korisnika spram novih je pomogao da LZS postane prepoznatljivo mjesto za traženje pomoći.

Cijeli web ažurira se na dnevnoj razini, donoseći uvijek svježije vijesti i nove članke.

Ukratko, misija ovog weba je promocija Linux OS-a te njegovih aplikacija kao vrhunskog, otvorenog operativnog sustava. Ekspertna skupina objektivno i kroz praksu pokazuje svim novim korisnicima da je Linux jednostavan i lagan za korištenje.

S druge pak strane, LZS svojim primjerom pokazuje što konkretno znači Otvorena

zajednica kao skup ljudi koji si međusobno pomažu, traže rješenja te surađuju u dobrom duhu i volji, bez obzira na kojem je tko stupnju znanja.

Portal LinuxZaSve dobio je nagradu na VID Awards 2009 kao najbolja od najboljih web stranica iz područja znanosti, obrazovanja, kulture!

Organizirana je akcija izrade atraktivnih majica s temom Linuxa te linkovima na LZS i HOW u cilju promocije istih. Prodano je zavidnih 232 majica diljem zemlje.

Prevođenje grafičkog okruženja KDE

Projekt je započet u ljeto 2009. godine s namjerom da se lokalizira sve popularnije grafičko sučelje KDE 4 na hrvatski jezik. U ovu svrhu postavljena je i infrastruktura za prevođenje koja se sastoji od SVN repozitorija, sustava za praćenje pogrešaka i razvoja projekta – Trac. Kao potpora projektu lokalizacije započet je i projekt usustavljanja informatičkih pojmova i fraza čiji će konačan rezultat biti informatički rječnik i glosar.

HrOpenWiki

Krajem 2008 godine ekspertna skupina pristupila je izradi Wiki stranica na adresi wiki.open.hr. Stranice su usmjerene prvenstveno prema korisnicima koji se prvi puta susreću sa terminima otvorenog softvera i otvorenih operacijskih sustava. Do danas ove stranice su izrasle u popriličnu bazu znanja prijeko potrebnu za svakog novog korisnika neke Linux distribucije ili nekog popularnog otvorenog softvera.

Ekspertna skupina za otvorene obrazovne tehnologije i sadržaj

Od kraja 2006. godine u polu-formalnom obliku djeluje skupina stručnjaka s nekoliko vodećih ICT fakulteta u RH koji u cijelosti ili u dijelu svojih nastavnih i drugih aktivnosti primjenjuju Open Source programe i informatičke norme. Sastoji se od stručnjaka sa sljedećih institucija: FOI Varaždin, FESB Split, FF Zagreb, FER Zagreb, MEF Zagreb, PMF Zagreb, FF Osijek, Pomorskog fakulteta Rijeka, Sveučilišta u Dubrovniku, Učiteljske akademije Zagreb, FET Pula i dr. te nekoliko istaknutih nastavnika informatike iz hrvatskih srednjih i osnovnih škola.

Cilj stručne skupine je na kvalitetan i poticajan način umrežiti stručnjake, privući druge korisnike Open Source rješenja i informatičkih normi iz obrazovnog sektora, uočiti potrebe, predlagati rješenja i provoditi prilagodbu, lokalizaciju i implementaciju, održavati bazu stručnjaka, te osnivati središta potpore za pojedine alate i usluge. Također, putem već uspostavljenih kanala, skupina će komunicirati sa srodnim skupinama u Europi, razmjenjivati iskustva i tražiti partnere za nadolazeće natječaje za korištenje europskih linija financiranja.

Aktivnosti stručne skupine usklađene su sa strategijom Europske komisije “i2010 – A European Information Society for growth and employment”, programom “Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens – IDABC”, politikom Otvorenog programskog koda Vlade RH i programom Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku HITRO.HR. Voditeljica ove ekspertne skupine je Ivana Bosnić.

Slika 3.11. *Sudionici 1. prevoditeljskog maratona LMS Moodle, 2007.*

Slika 3.12. *Sudionici 2. prevoditeljskog maratona LMS Moodle na dvije lokacije FER i FOI, 2008.*

Ekspertna skupina sudjelovala je u tri predvoditeljska maratona sustava za upravljanje učenjem Moodle (verzije 1.8, 1.9 i 2.0) koje je vodio Jasmin Klindžić i koji su se događali uz potporu Sveučilišnog računskog centra – SRCE.

Također, ekspertna skupina je suorganizirala prvi, iznimno uspjeti zapadnobalkanski MoodleMoot u Beogradu 10. prosinca 2011. u suradnji s Moodle mrežom Srbije.

Ekspertna skupina za programsko inženjerstvo u otvorenim sustavima

Cilj skupine je da inicira aktivnosti u sklopu HrOpen-ovog članstva u projektu KISEK – Collaborative Internationalisation of Software Engineering in Croatia. Voditelj ove ekspertne skupine je Siniša Tomić.

HrOpen je aktivno sudjelovao kao jedan od partnera u Tempus projektu "Collaborative Internationalisation of Software Engineering in Croatia". Cilj je projekta bila uspostava kompetencijskih centara za programsko inženjerstvo, a uloga HrOpen-a bila je da doprinese u svojim iskustvima u specifičnostima razvoja otvorene programske podrške, širenju svijesti o načelima programskog inženjerstva i etike, te organizaciji radionica.

HrOpenovi partneri u ovom projektu bili su Paderborn University iz Njemačke (nositelj financiranja Europske komisije), Mälardalen University iz Västeråsa u Švedskoj, Sveučilišta u Zagrebu (hrvatski koordinator), Osijeku i Splitu, Središnji državni ured za e-Hrvatsku, Ericsson Nikola Tesla, Končar, RING datacom i Siemens.

U sklopu projekta održani su sastanci i radionice u Zagrebu, Dubrovniku, Västeråsu i Leipzigu. Više o projektu može se naći na službenim stranicama: <http://www.fer.hr/kisek>

U sklopu svojeg rada, HrOpen, predstavljen ekspertnom skupinom, u najvećem je djelu sudjelovao u pokretanju i radu kompetencijskog centra u Zagrebu pod nazivom: „Kompetencijski centar za programsko inženjerstvo u otvorenim sustavima”.

Svečano otvaranje rada Centra bilo je 6. svibnja 2009. tijekom manifestacije DORS/CLUC 2009. Web Centra dostupan je na adresi: <http://centar.open.hr>.

Ekspertna skupina KOHA

Koha CUG (Koha Croatian User Group) je grupa ustanova i pojedinaca zainteresiranih za korištenje, prilagodbu i razvoj knjižničnog sustava Koha. Osnivački sastanak potencijalnih članica održan je 3. prosinca 2009. godine, a prisustvovali

su mu predstavnici ovih ustanova: Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnica Instituta Ruđer Bošković, Knjižnica Učiteljskog fakulteta u Zagrebu – podružnica u Petrinji, Knjižnica Instituta za migracije i narodnosti, Knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva.

Formalno je osnovana 27. siječnja 2010. kao ekspertna skupina unutar udruge HrOpen, sa sljedećim ciljevima:

- okupljanje osoba i institucija zainteresiranih za korištenje prilagodbu i razvoj knjižničkog sustava Koha
- organiziranje savjetovanja o instalaciji i korištenju Kohe
- održavanje wiki stranica s uputama pružanje usluge korištenja Kohe na poslužitelju udruge (Software as a service model)

Na prvom osnivačkom sastanku Koha CUG-a uspostavljena je mailing lista za komunikaciju i wiki stranice (<http://saturn.ffzg.hr/koha-cug>) s informacijama o radu grupe te dokumentacijom i uputama za korištenje Koha knjižničkog softvera. Dogovoreni su redovni mjesečni sastanci grupe. Teme za sastanke predlažu se nekoliko dana prije sastanka ili na samim sastancima i uglavnom su vezane uz tekuća aktivnosti kojima se bave članovi grupe.

U trenutku osnivanja grupe, dvije knjižnice su imale aktivne instalacije Koha knjižničkog softvera (Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Knjižnica Instituta Ruđer Bošković), a do danas su uz podršku grupe još dvije knjižnice krenule s radom (Knjižnica Instituta za migracije i narodnosti i Knjižnica Biblijskog instituta u Zagrebu). 2011. godine sustav Koha je implementiran i na Fakultetu elektrotehnike i računarstva. Članovi grupe pružaju informacije i savjete o Koha softveru svim zainteresiranim knjižnicama u Hrvatskoj, a sadržaj je namijenjen knjižničarima i sistem administratorima. Komunikacija se odvija na redovitim sastancima ali i drugim načinima komunikacije (e-mail, telefon, chat), naročito u slučaju kad knjižnice nisu u Zagrebu, kao što je to slučaj s dvije knjižnice Sveučilišta u Dubrovniku – Knjižnica Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju i Knjižnica Centra za turističku dokumentaciju i informaciju koje su trenutno u probnoj fazi rada.

U ovome trenutku Koha CUG okuplja ustanove koje imaju vlastitu sistemsku podršku, a u budućnosti se planira razviti centralna instalacija na poslužitelju udruge, kako bi se pružila podrška i onim ustanovama koje nemaju mogućnost instalacije softvera na vlastitim serverima. U narednom periodu, kao i do sada, grupa će biti orijentirana na organiziranje savjetovanja i pisanje dokumentacije na wiki stranicama.

Voditelj ove eksperne skupine je Dobrica Pavlinušić.

3.1.5. Projekti

Projekt obrazovanja nastavnika informatike osnovnih i srednjih škola

Od 2005. do 2009. u sklopu ugovora o suradnji HrOpena i Zavoda za školstvo (kasnije: Agencije za odgoj i obrazovanje) u mnogim hrvatskim gradovima održane su radionice sa ciljem izobrazbe učitelja i nastavnika informatike i računalstva osnovnih i srednjih škola za otvorene tehnologije i alate u primjeni u obrazovanju. Naziv projekta bio je „Uporaba otvorenih programskih alata u nastavi”.

Slika 3.13. I. Bosnić, autorica i voditeljica dvodnevne radionice o Moodleu, Krapina, 2006.

Razvijene su i višestruko održane sljedeće jednodnevne i dvodnevne radionice:

- Osnove uporabe operacijskog sustava GNU/Linux
- GNU/Linux u nastavi
- Osnove administracije GNU/Linuxa
- Osnove otvorenog uredskog paketa OpenOffice.org
- OpenOffice/LibreOffice
- Osnove GIMP-a
- Stvaranje nastavnih sadržaja i izvođenje nastave pomoću LMS Moodle
- Napredno poučavanje s Moodleom
- Društvena programska podrška (social software) u nastavi
- Osnove HTML-a

- Izrada web stranica korištenjem naprednih web tehnologija (CSS, Javascript)
- Sustavi za upravljanje sadržajima putem Weba (CMS)
- Otvorene baze podataka (MySQL, PostgreSQL)
- PHP i web sjedišta
- PHP5: web programiranje

Samo tijekom 2008. i 2009. godine ukupno je održano 770 nastavnik-dana kvalitetnog obrazovanja iz područja otvorenih sustava i programa otvorenog koda, te su se ta znanja po prvi puta pojavila u sustavu kontinuirane izobrazbe nastavnika, koji je do tada počivao isključivo na vlasničkoj programskoj potpori.

Ovaj program je od strane HrOpena vodila u najvećoj mjeri Vlatka Paunović u vrijeme kada je bila tajnica HrOpena. Predavači su bili: Vlatka Paunović, Siniša Tomić, Ivana Bosnić, Jasmin Klindžić, Igor Brkić, Krešimir Kroflin i Enola Knežević.

Izrada OpenOffice.org knjiga za potrebe državne uprave

U drugoj polovici 2007. godine temeljem ugovora između Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku i HrOpena napisane su i u 500 primjeraka odštampane i uvezene knjige za 4 osnovna programa iz uredskog paketa OpenOffice.org:

- **"OpenOffice.org Writer – obrada teksta"**,
autorice Ivane Bosnić
- **"OpenOffice.org Calc – tablične kalkulacije"**,
autorice Vlatke Paunović
- **"OpenOffice.org Impress – prezentacije"**,
autorice Ivane Bosnić
- **"OpenOffice.org Base – baze podataka"**,
autora Igora Kosa

Knjige su napisane na način da su bile uskladive prema tada važećem ECDL syllabusu 4.0, te objavljene s licencijom Creative Commons.

14. prosinca 2007. knjige su iz tiskare u Varaždinu dopremljene u prostorije Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku i od tamo distribuirane po tijelima državne uprave.

HrOpen je odštampao dodatnih 100 kompleta knjiga koji su podijeljeni članovima, autorima i drugim strateškim partnerima HrOpena.

Izdavačka djelatnost

HrOpen je 1997. izdao 4 knjige pod licencijom Creative Commons koje su postavljene na stranicama HrOpena:

- **„OpenOffice.org 2.0“**,
autori: Vlatka Paunović, Siniša Tomić
- **„Pokrenite svoj Linux – Mepis“**,
autori: Vlatka Paunović, Siniša Tomić
- **„Otvoreno web programiranje – PHP“**,
autori: Vlatka Paunović i Siniša Tomić
- **„Stvorite vlastiti prostor znanja – Moodle“**,
autorica: Ivana Bosnić

Europska prepoznatljivost

HrOpen je 2007. godine uvršten u službeni popis Open Source centara i organizacija u EU i zemalja u procesu pridruživanja.

Na stranici <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/1631/471> moguće je naći sljedeće podatke:

Name: *Hrvatska udruga za otvorene sustave i internet (HrOpen) – Croatian Society for Open Systems and internet (HrOpen)*

Email: *EU@open.hr*

Web: *http://www.open.hr*

Description: *Croatian Society for Open Systems and internet (HrOpen) is a non-profit IT society established in 1992. Society's goal is to promote and foster usage and development of open systems and internet in Croatia. HrOpen presents benefits of FLOSS and promotes usage of standards in informatics. It organises annual "Open Systems Days" conference and consults institutions and firms in migration to FLOSS and standard-compliant IT infrastructure. Since 2006, HrOpen provides education and training in the field of open systems and FLOSS to primary and secondary schools in Croatia and, with deep roots in academic community, builds its capacity for managing academic FLOSS-related projects. In partnership with HULK, it contributes to recognition of IT profession in Croatia and development of information society.*

Date of Establishment: *1992*

Type of support provided: *Education and training in the field of open systems and FLOSS, exchange of information, organization of conferences.*

Partnerstvo s OpenForum Europe

Od lipnja 2010. HrOpen ima formalni partnerski ugovor s asocijacijom OpenForum Europe, te sudjeluje u njenim aktivnostima i sastancima, kao i godišnjem jednodnevnom događanju OpenForum Europe Summit u Bruxellesu.

Slika 3.14. N. Kroes, potpredsjednica Europske komisije i komesarica za Digitalnu agendu otvara OpenForum Europe Summit, 2011.

Više o OpenForum Europe:

OpenForum Europe (OFE) is a not-for-profit industry organization which was originally launched in 2002 to accelerate and broaden the use of Open Source Software (OSS) among businesses, consumers and governments. OFE's role has since evolved and its primary role now is to promote the use of open standards in ICT as a means of achieving full openness and interoperability of computer systems throughout Europe. It continues to promote open source software, as well as openness more generally as part of a vision to facilitate open, competitive choice for IT users.

OFE is a registered interest group with the European Commission that devotes much of its time to explaining the merits of openness in computing to politicians and legislators across Europe.

OFE works closely with the European Commission, European Parliament, national and local governments both directly and via its national partners. It fully supports the European Commission's Digital Agenda, which aims to create a flourishing digital economy in Europe by 2020.

OFE maintains an ongoing dialogue with key decision makers. It participates actively in public consultations that concern the industry and often serves as an interlocutor between legislators and the wider open computing community. Once a year it hosts a Summit at which top European policymakers and thought leaders from the industry share their views about the importance of open computing. In 2010 and

2011 Vice President Neelie Kroes, European Commissioner for the Digital Agenda provided the keynote.

OFE corporate members are Google, IBM, Oracle, Red Hat and Deloitte. OFE has national partners from across Europe, representing many tens of thousands of SMEs. It also has a partnership with the Free Software Foundation Europe (FSFE) and collaborates with the Foundation for a Free Information Infrastructure (FFII). These are two of the leading free and open source software campaign groups in Europe. OFE also collaborates with the European Committee for Interoperable Systems (ECIS).

Projekt uvođenja OpenOffice.org u Državni zavod za nuklearnu sigurnost

2007. i 2008. godine temeljem ugovora, obavljene su konzultacija i obuke djelatnika za naprednu primjenu OpenOffice.org u Državnom zavodu za nuklearnu sigurnost (DZNS). Održani su osnovni i napredni tečaj korištenja alata „OpenOffice.org 2.0”, a djelatnici koji su uspješno prošli obuku dobili su certifikate o pohađanju.

Članstvo u Hrvatskom zavodu za norme (DZM)

Od 2007. godine HrOpen je redoviti član Hrvatskog zavoda za norme. Time se uključio u središte zbivanja vezano za norme koje se koriste i koji se trebaju priznati kao hrvatske ili ISO norme i pridonio prihvaćanju ISO norme OpenDocument Format kao hrvatske norme.

Suradnja s CARNet-om

Od 2010. godine HrOpen u suradnji s CARNet-om osigurava voditelja poludnevne radionice o otvorenom sustavu za upravljanjem učenjem „Moodle” za potrebe uvodnog dana CARNet-ove E-learning akademije. U prva tri izvođenja predavač je bio Jasmin Klindžić s Filozofskog fakulteta.

Suorganizatorstvo događanja izvan Hrvatske

- HrOpen je u rujnu 1995. sudjelovao u zajedničkoj organizaciji (EurOpen, Mađarska udruga korisnika UNIX-a HUUG i HrOpen) seminara internet Security Seminar u Budimpešti
- HrOpen je u prosincu 2011. suorganizirao prvi zapadnobalkanski MoodleMoot u Beogradu, sa Moodle mrežom Srbije, vezano za razvoj i primjenu ovog open source sustava za upravljanje učenjem. Sudjelovalo je više od 150 sudionika iz 6 zemalja regije. Stranice događanja mogu se posjetiti na: <http://www.reticulum.org/moodle/course/view.php?id=17>.

Slika 3.15. J. Klindžić na 1. Zapadnobalkanskom MoodleMootu u Beogradu 2011.

3.1.6. Nagrada "Otvorena informatika"

Nagradu "Otvorena informatika" HrOpen i HULK od 2004. godine dodjeljuju jednom godišnje onim građanima Republike Hrvatske ili onim organizacijama, tvrtkama ili institucijama iz Republike Hrvatske koje su u razdoblju navedenom u natječaju svojim djelovanjem ostvarivali izrazite rezultate u razvoju, implementaciji, uporabi ili promidžbi otvorenih sustava, te ostvarenjem ciljeva i djelatnosti obaju udruga.

Dobitnici nagrada po godinama:

2004.

Denis Lacković

Denis Lacković je nagrađen za doprinos u lokalizaciji programskog paketa OpenOffice.Org i razvoju programske podrške pod licencijom General Public License (GPL).

2005.

Multimedijalni institut – mi2

Multimedijalni institut (okupljen oko kluba Mama) nagrađen je za lokalizaciju sustava javnih licencija Creative Commons u hrvatski zakonodavni okvir,

organizaciju Festivala slobodne kulture, znanosti i tehnologije: Sloboda stvaralaštvu!, poticanje rada skupina umjetnika EGOBOO.bits i LOCA Records, suorganizaciju predavanja Društvo znanja i slobodna razmjena informacija i objavljivanje hrvatskog izdanja knjige Lawrencea Lessiga „Kod i drugi zakoni kiberprostora”.

Dobrica Pavlinušić

Dobrica Pavlinušić nagrađen je za višegodišnju aktivnu popularizaciju otvorenih sustava na stručnim skupovima i konferencijama, primjenu otvorenih rješenja u korporativnom okruženju te razvoj programske podrške pod licencijom General Public License (GPL).

2006.

Agencija za odgoj i obrazovanje

Tijekom 2006. Agencija za odgoj i obrazovanje je inicirala i organizirala održavanje radionica za nastavnike informatike i računalstva s temama: Osnove Linuxa, Osnove Open Officea, PHP 5: Web programiranje i Stvaranje nastavnih sadržaja i izvođenje online nastave s Moodle LMS-om. Jednodnevne i dvodnevne radionice održane su u Zagrebu, Osijeku, Splitu, Krapini i Koprivnici, u suradnji s HrOpenom.

Na taj su način nastavnici srednjih i osnovnih škola u Republici Hrvatskoj bili u prilici po prvi puta dobiti organizirano obrazovanje iz primijene Open Sourcea u nastavi i radu. Agencija se tom aktivnošću uključila u provedbu Politike otvorenog programskog koda Vlade Republike Hrvatske, kojeg je Sabor usvojio u srpnju 2006. godine, te se uskladila s direktivama Europske komisije po pitanju davanja prednosti informatičkim rješenjima iz domene Open Sourcea i primijene međunarodno prihvaćenih informatičkih normi nad zatvorenim, vlasničkim i s normama neusklađenim programskim rješenjima.

Robert Sedak

Dugogodišnji svestrani promotor Linuxa Robert Sedak iz Popovače nagrađen je za aktivan rad na lokalizaciji programskih paketa OpenOffice.org i GNOME, te popularizaciju Linuxa kroz niz održanih predavanja. Njegovom je inicijativom pokrenuta pravodobna lokalizacija OpenOffice-a 2.0, pa je tako istovremeno s pojavom engleske, bila dostupna i hrvatska inačica.

2007.

Mario Žagar

U 2007. godini obilježilo se 10 godina izvođenja kolegija “Otvoreno računarstvo” na FER-u čiji je nositelj Mario Žagar, koji studentima pruža uvid u niz otvorenih tehnologija, programskih rješenja i platformi te otvorenih i međunarodno

priznatih normi. U posljednjih 10 godina, više od 1600 studenata FER-a upoznalo se s informatičkom otvorenosti putem ovog kolegija.

Zalaganjem profesora Žagara tijekom 2007. godine u vezi s nužnosti dogovora oko institucionalne preporuke FER-ovim nastavnicima za licencije brojnih nastavnih materijala, te osvješćivanjem uprave FER-a za ovu problematiku, Fakultetsko vijeće FER-a odlučilo je da preporuka za licenciju fakultetskih nastavnih materijala bude Creative Commons.

Profesor Žagar je u široj informatičkoj zajednici poznat kao ideolog slobodne razmjene znanja i ideja, promicatelj otvorenog koda, osnivač HrOpen-a i idejni začetnik manifestacije Dani otvorenih računarskih sustava, koja se te godine održavala jubilarni 15-ti puta.

2008.

Sveučilišni računski centar – Srce

Od prvih, pionirskih koraka u uvođenju interneta u Hrvatsku prije 18 godina, Srce u svojem radu koristi i razvija sustave otvorenog koda za javne mrežne usluge interneta, osigurava korištenje naprednih autorizacijskih i autentifikacijskih infrastrukture AAI@EduHr i Eduroam, računalnog klastera Isabella i hrvatskog GRID-a temeljenih na otvorenom kodu, te provodi obrazovanje za otvorene sustave.

U 2008. godini, Srce je u okviru projekta GEANT2 razvilo i stavilo u produkcijski rad sustav nadzora paneuropske usluge Eduroam, koja se temelji na otvorenim normama i otvorenom kodu.

Također, Srce je nastavilo razvijati sustav za e-obrazovanje Merlin koji se u ovoj fazi razvoja temelji na dva programska sustava otvorenog koda: sustavu za upravljanje učenjem Moodle i sustavu za e-portfolio Mahara.

2009.

PRO-MIL d.o.o.

Tvrtka PRO-MIL d.o.o. izdala je 2009. godine udžbenik "Informatika za gimnazije" za 1. i 2. razred te za izbornu nastavu informatike općih, jezičnih i klasičnih gimnazija, autora: Gvozadnović, Ikica, Kos, Miljaš, Srnec, Sekulic-Štivcevic i Zvonarek.

Udžbenik objašnjava pojmove vezane uz otvorenu programsku podršku, te obrađuje nastavne teme istovremeno i ravnopravno ih prikazujući na primjerima iz operacijskih sustava Windows (Vista / XP) i Linux (Ubuntu).

Ova knjiga svojim uravnoteženim pristupom u nastavu uvodi paradigmu otvorenih sustava i konkretnih otvorenih programskih rješenja te predstavlja u ovom trenutku jedinstveni primjer u školskoj literaturi u Hrvatskoj.

Tvrtka PRO-MIL se, uz to, već niz godina bavi izdavanjem literature koja pokriva područje otvorenih sustava. Dosadašnja tiskana izdanja obuhvaćaju razne inačice i distribucije operacijskog sustava Linux, uredskog paketa OpenOffice.org, programskog jezika PHP i baze podataka MySQL.

2010.

Jasmin Klindžić

Tijekom 2010. godine vodio je projekt prevođenja i lokalizacije sučelja otvorenog sustava za upravljanje učenjem Moodle 2.0 na hrvatski jezik.

Također je promicao korištenje programskih rješenja otvorenog kôda u obrazovanju putem razvoja i održavanja stručnih tečajeva korištenja otvorenih sustava za upravljanje sadržajima (CMS), dokumentima (DMS) i učenjem (LMS).

Tonimir Kišasondi

Tijekom 2010. organizirao je razmjenu vještina na Fakultetu organizacije i informatike, gdje se većinom razmjenjuju vještine vezane uz otvoreni kod i slobodanu programsku podršku.

Pokrenuo je i organizira mjesečna okupljanja HULK-ovog ogranka Varaždin.

Potaknuo je prelazak laboratorijskih vježbi kolegija Informatika 2 s aplikacija za tvorenog koda na Ubuntu GNU/Linux sa podučavanjem studenata u primjeni GNU/Linux, OpenOffice.org-a i programiranja u Pythonu.

Također je zaslužan za prelazak laboratorijskih vježbi kolegija Sigurnost informacijskih sustava na otvorene tehnologije i poticao je korištenje otvorenih licencija za studentske radove i projekte na tom kolegiju.

Započeo je obrazovnu potporu projektu The Open Web Application Security Project (OWASP) na FOI-u kroz kolegij Sigurnost informacijskih sustava.

3.1.7. Organi i čelništvo udruge (1992.-2001.)

▪ Izvršni odbor:

Mario Žagar, *Fakultet elektrotehnike i računarstva – FER,*
predsjednik udruge

Tomislav Žganec, *Fakultet elektrotehnike i računarstva – FER,*
dopredsjednik udruge

Damir Kirasić, *Fakultet elektrotehnike i računarstva – FER*

Predrag Pale, *Ministarstvo znanosti i tehnologije – MZT*

Ivan Marić, *Sveučilišni računski centar – SRCE*

Kristijan Zimmer, *tajnik udruge*

Organi i čelništvo udruge (od 2001.)

▪ **Upravni odbor:**

Kristijan Zimmer,
Fakultet elektrotehnike i računarstva,
predsjednik udruge
Tomislav Žganec,
Fakultet elektrotehnike i računarstva,
dopredsjednik udruge
Kata Banožić, *tajnica udruge*
Darko Grabar,
Fakultet organizacije i informatike
Dobrica Pavlinušić,
Knjižnica Filozofskog fakulteta
Mislav Polonijo, *CASE d.o.o.*
Žarko Pintar,
Inženjerski projektni zavod d.d.

Mario Žagar

Kristijan Zimmer

▪ **Nadzorni odbor:**

Mario Žagar, *Fakultet elektrotehnike i računarstva, predsjednik*
Zoran Bekić, *Sveučilišni računski centar – Srce*
Davor Fanton, *Helix*
Mladen Glasenhardt, *Hrvatski informatički zbor*
Dragutin Kermek, *Fakultet elektrotehnike i računarstva*
Vladimir Radić, *HrOUG*
Fjodor Ružić, *Središnji državni ured za e-Hrvatsku*

▪ **Sud časti:**

Slobodan Juračić, *Grad Opatija*
Mladen Kuzminski, *Kršćanska adventistička crkva*
Ivan Voras, *Fakultet elektrotehnike i računarstva*

▪ **Povjerenstvo za priznanja:**

Tomislav Žganec, *Fakultet elektrotehnike i računarstva, predsjednik*
Mario Žagar, *Fakultet elektrotehnike i računarstva*
Ante Barić, *Computech d.o.o.*

▪ **Tajnici i pomoćnici tajnika od osnutka do danas:**

Ana Meštrić, Igor Streharski, Kristijan Zimmer, Marko Rogulja, Vedran Karuc, Ivan Krnić, Vlatka Paunović, Enola Knežević, Kata Banožić.

Autor teksta:

Kristijan Zimmer., FER Zagreb

3.2. Hrvatska udruga ORACLE korisnika (HrOUG)

3.2.1. Udruge Oracle korisnika u svijetu

Oracle korporacija osnovana je 1977. godine da bi krajem 2010. godine u svijetu imala više od 380.000 kupaca uključujući i 100 s liste Fortune 100. Oracle je prisutan u 145 zemalja širom svijeta. Nakon prošlogodišnje akvizicije firme Sun Microsystems, Oracle je ušao i u "Hardware business te danas nudi optimiziran i potpuno integriran hardver i softver. Sustavi su projektirani da bi radili zajedno, od poslužitelja i pohrane, baze podataka i aplikacija s ciljem:

- • osiguranja boljih performansi, pouzdanosti, sigurnosti i fleksibilnost
- • nižih troškova i složenosti IT, jednostavnijeg upravljanja
- • postizanja veće produktivnosti, agilnosti i bolje poslovne inteligencije.

Kroz akvizicijske aktivnosti Oracle je od 2005. godine do danas kupio preko 100 firmi. Većina kupljenih firmi bila je najbolja na svom području djelovanja. Neke od najznačajnijih Oracle akvizicija su: Sun Microsystems, Peoplesoft, JD Edwards, Siebel, Primavera, Retek, Hyperion, Agile, Demantra, BEA, Stellant

Niti desetak godina nakon osnivanja Oracle korisnici iz cijelog svijeta započeli su stvarati svjetsku mrežu International Oracle User Community (IOUC).

IOUC je zajednica Oracle korisničkih udruga širom svijeta. To je forum za razmjenu najbolje prakse za vođenje i upravljanje korisničkim udrugama. Diljem svijeta postoji 450 nezavisnih korisničkih udruga usmjerenih na Oracle tehnologiju i aplikacije.

Oracle udruge korisnika podijeljene su unutar IOUC-a globalno na četiri regije:

1. Sjeverna Amerika

Neke od korisničkih grupa u Sjevernoj Americi su:

- Higher Education Users Group (HEUG)
- Oracle Development Tools User Group (ODTUG)
- Independent Oracle Users Group (IOUG)
- Oracle HCM Users Group (OHUG)
- Quest International Users Group (Quest)
- Oracle Applications Users Group (OAUG)

2. **Južna Amerika** najmlađa je regija i okuplja 10-ak zemalja
3. **Europa, Srednji istok i Afrika** (EOUC – EMEA Oracle Users Group Community) okuplja 30-ak zemalja
4. **Azija i Pacifik** (APOUC – Asia Pacific Oracle User Group Community) okuplja 20-ak zemalja

Članovi IOUC djeluju i kroz odbore koji pomažu pravilno adresirati ključna korisnička pitanja, osiguravaju povratne informacije od Oracle managementa te bitno utječu na poboljšanja i razvoj proizvoda prema zahtjevima korisnika.

Oracle udruge korisnika osiguravaju svojim članovima:

- komunikaciju
- umrežavanje
- obrazovanje
- razmjenu najboljih iskustava
- pravce razvoja Oracle proizvoda

Europska udruga Oracle korisnika (EUOC) dio je svjetske obitelji korisnika. U EUOC trenutno je učlanjeno oko 30 nacionalnih udruga. Temeljna djelatnost EOUC jest unaprjeđenje procesa poboljšanja Oracle proizvoda, marketinga, razmjene informacija i drugo. Udruge korisnika svojevrsni su moderator pri rješavanju problema između Oracle korisnika i Oracle korporacije.

3.2.2. Razlozi osnivanja, ciljevi, područja djelovanja udruge

Budući da je broj Oracle korisnika u Hrvatskoj značajan, već krajem 1994. godine sazreli su uvjeti za osnivanje hrvatske udruge Oracle korisnika. Udruga pod nazivom Hrvatska udruga Oracle korisnika – HrOUG osnovana je 5. lipnja 1995. na Skupštini HIZ-a u Opatiji. Temeljni razlog njenog postojanja jest razmjena znanja i iskustava o primjeni Oracle tehnologije te unaprjeđivanje odnosa korisnika i korporacije Oracle. Ciljevi koji iz toga slijede jesu:

- unaprjeđivanje komunikacije između korporacije Oracle i korisnika u Hrvatskoj
- korektno pozicioniranje tržišta i korisničke baze Oracle tehnologije u Hrvatskoj prema ostalim regijama i provođenje aktivnosti u svrhu prepoznavanja te pozicije od strane Oracle korporacije
- ukazivanje Oracle korporaciji na potrebu njihova ulaganja u hrvatsko tržište, kvalitetnije podrške i usluge te na specifičnu poziciju Hrvatske, pa tako i Oracle korisničke baze u Hrvatskoj

- ostvarivanje kvalitetnijih stručnih kontakata i razmjene iskustava profesionalaca u Hrvatskoj koji koriste Oracle tehnologiju
- ostvarivanje kontakata krajnjih korisnika i proizvođača programske podrške u području Oracle tehnologije
- razmjenjivanje iskustava i međusobna suradnja krajnjih korisnika i proizvođača programske podrške na svim područjima primjene Oracle alata (školovanje, konzalting, tehnička podrška, vođenje projekata, stručne prezentacije, verifikacija specifikacija i ponuda ...)
- stručna pomoć korisnicima (naročito novim) u odabiru, načinu naručivanja i licenciranja Oracle alata i sličnim pitanjima

U udruhu se može učlaniti svako poduzeće ili institucija u RH, bez obzira na veličinu, čiji poslovni interes obuhvaća stvarnu ili potencijalnu primjenu Oracle proizvoda i usluga. Članovi udruge mogu biti i pojedinci čije su područje interesa i aktivnosti sukladne navedenim ciljevima.

Osnivanju HrOUG udruge prethodile su aktivnosti Inicijativnog odbora koji su na prijedlog Stjepana Jarnjaka (Oracle Hrvatska) i Vasje Herbsta (Oracle Slovenija) činili predstavnici većih tvrtki korisnika Oracle tehnologije – Badela 1862 (Zlatko Kurjan), Croatia osiguranja (Ksenija Jandrić), Hrvatske elektroprivrede (Mladen Mustač), INA – Industrija nafte d.d. Zagreb (Petar Čavlović) i Zagrebačkog velesajma (Davor Ranković). Inicijativnom odboru predsjedavao je Petar Čavlović, pomoćnik generalnog direktora INE za informatiku. Ovaj Odbor pripremio je osnivačku skupštinu.

Osnivačka skupština održana je 5. lipnja 1995. u Opatiji u okviru redovite godišnje skupštine Hrvatske informatičke zajednice. Tom prigodom prihvaćeni su naziv udruge i njeni ciljevi te izabran predsjednik i Upravni odbor.

Udruga je formirana kao Forum unutar Hrvatskog informatičkog zbora.

U razdoblju od listopada 1995. do danas preko 200 hrvatskih poduzeća bilo je ili još uvijek jesu članovi Hrvatske udruge Oracle korisnika.

HrOUG je organizirao 16 godišnjih konferencija i 5 izlaganja svojih članova na Zagrebačkom velesajmu u okviru sajma INFO. Izdao je dva kataloga rješenja Oracle partnera te aktivno sudjelovao na konferencijama u zemlji i inozemstvu.

3.2.3. Organi i čelništvo udruge

Radom udruge koordiniraju predsjednik i tajnik te Upravni odbor udruge koju čine predstavnici članica udruge. Rad udruge financira se iz članarine, sponzorstava i kotizacije za godišnju konferenciju udruge.

HrOUG je u razdoblju od 1995. do 2011. imao nekoliko sastava Upravnog odbora:

Ivan Maglić

1995. – 1999.

Predsjednik: Ivan Maglić¹, *INA, Zagreb*

Tajnik udruge: Ante Mandić, *IN2, Zagreb*

Upravni odbor:

Boris Jurčić, *Arbor, Rijeka*

Zvonko Kurjan, *Badel 1862, Zagreb*

Ksenija Jandrić, *Croatia osiguranje, Zagreb*

Marko Šimić, *Enel, Split*

Želimir Oblak, *GISdata, Zagreb*

Mladen Mustač, *HEP, Zagreb*

Andreo Ćurko, *InfoOpus Zagreb*

Davor Ranković, *Zagrebački velesajam Zagreb*

Davor Ranković

1999. – 2001.

Predsjednik: Davor Ranković²,
Zagrebački velesajam

Potpredsjednik: Vladimir Radić, *HEP, Zagreb*

Tajnik udruge: Ante Mandić, *IN2, Zagreb*

Upravni odbor:

Mira Domazet, *Hrvatske telekomunikacije*

Mladen Gavrančić, *INA*

Dražan Božić, *Narodne novine*

Andreo Ćurko, *Info Opus*

Miodrag Prizmić, *Infoprojekt*

Jerko Sunjka, *ITEM*

Vinko Ferlin, *Laserline Davor Ranković*

¹ Ivan Maglić rođen je u Cisti Velikoj. Završio je PMF u Zagrebu 1988. Zapošljava se u INA Industriji nafte, gdje obnaša funkcije od razvojnog i sistemskog inženjera do direktora Sektora Informatike. Po odlasku iz INA-e osniva vlastitu tvrtku "Calisto d.o.o.". Kao predstavnik INA-e, bio je jedan od osnivača HrOUG-a te prvi predsjednik udruge u razdoblju od 1995. pa do 1999. godine.

Hrvatska udruga Oracle korisnika djelovala je do 18. listopada 2001. godine unutar HIZ-a, a od tada djeluje kao samostalna udruga. Radom udruge upravljaju tijela udruge – Skupština i Upravni odbor, a rad koordinira radno predsjedništvo (predsjednik i potpredsjednik).

2001. – 2003.

Predsjednik: Davor Ranković, *Zagrebački velesajam*

Potpredsjednik: Vladimir Radić, *HEP, Zagreb*

Tajnik udruge: Ante Mandić, *IN2, Zagreb*

Upravni odbor:

Miroslav Loborec,
Croatia osiguranje

Nikola Rovis,
Tvornica duhana Rovinj

Dražen Božić,
Narodne novine, Zagreb

Andreo Ćurko, *Info Opus*

Slika 3.16. Osnivačka skupština HrOUG-a

2003. – 2005.

Predsjednik:

Davor Ranković, *Tisak*

Potpredsjednik:

Vladimir Radić, *HEP*

Tajnik udruge:

Ante Mandić, *IN2*

Upravni odbor:

Vinko Ferlin, *Laser line*

Jadranko Skendžić, *INA*

Dražen Božić, *Narodne novine*

Andreo Ćurko, *Info Opus*

Slika 3.17. Upravni odbor HrOUG-a

(I. Višnjic, Ž. Mudrovčić, D. Božić, A. Ćurko,
J. Skendžić, D. Ranković, V. Ferlin, V. Radić, T. Sagrač)

2 Davor Ranković rođen je u Zagrebu 1960. godine gdje je završio Ekonomski fakultet. Radio je u Tvornici metalnog namještaja Jadran, Elektroprometu, Zagrebačkom velesajmu i Tisku. Uz HrOUG je od samih početaka, bio je član Inicijativnog odbora koji je pripremio osnivanje foruma a zatim sudjelovao i u osnivanju HrOUG-a kao samostalnog pravnog subjekta. Predsjednik je HrOUG-a od 1999. godine.

2005. – 2007.

Predsjednik: Davor Ranković, *Tisak, Zagreb*

Potpredsjednik: Vladimir Radić, *HrOUG, Zagreb*

Tajnik udruge: Ante Mandić, *IN2, Zagreb*

Upravni odbor:

Vinko Ferlin, *Laser line*

Jadranko Skendžić, *INA*

Dražen Božić, *Narodne novine*

Tomislav Sagrak, *Info Opus*

Od 2007.

Predsjednik: Davor Ranković, *Monera*

Potpredsjednik: Vladimir Radić, *HrOUG, Zagreb*

Tajnik udruge: Ante Mandić, *IN2, Zagreb*

Upravni odbor:

Vinko Ferlin, *Laser line*

Robert Maleković, *Media zona*

Ivan Špelić, *BCC Services*

Robert Matković, *Hrvatske autoceste*

Tablica 3.1. Pregled svih osoba koje su sudjelovale u upravljanju Hrvatskom udrugom Oracle korisnika od osnivanja do danas bez obzira jesu li bile angažirane u Upravnom odboru, Nadzornom odboru ili Sudu časti. Zatamnjena polja označavaju predsjedavajućeg.

Ime i prezime	IN	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Andreo Ćurko		UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO							
Ante Mandić		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Boris Jurčić		UO	UO	UO	UO												
Boro Sirovica											SČ	SČ	SČ	SČ	SČ	SČ	SČ
Davor Ranković	IN	UO	UO	UO	UO	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Dejana Rajić								SČ	SČ	SČ	SČ						
Dražen Božić						UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO	SČ	SČ	SČ	SČ
Igor Višnjic										NO	NO	NO	NO				

Ime i prezime	IN	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Ivan Maglić		P	P	P	P												
Ivan Špelić														UO	UO	UO	UO
Jadranko Skendžić								SČ	SČ	UO	UO	UO	UO	NO	NO	NO	NO
Jasna Kučina														NO	NO	NO	NO
Jerko Sunjka						UO	UO										
Ksenija Jandrić	IN	UO	UO	UO	UO												
Marija Gumhalter										NO	NO	NO	NO				
Marko Šimić		UO	UO	UO	UO												
Milan Škrobot														NO	NO	NO	NO
Miodrag Prizmić						UO	UO										
Mira Domazet						UO	UO										
Miroslav Cvijetić								NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
Miroslav Loborec								UO	UO								
Mladen Gavrančić						UO	UO										
Mladen Kavurčić								NO	NO								
Mladen Mustač	IN	UO	UO	UO	UO												
Nikola Rovis								UO	UO								
Petar Čavlović	IN																
Robert Maleković														UO	UO	UO	UO
Robert Matković														UO	UO	UO	UO
Tomislav Sagrak								NO	NO	NO	UO	UO	UO	SČ	SČ	SČ	SČ
Vinko Ferlin						UO	UO			UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO	UO
Vladimir Radić						PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP
Zoran Zubčević								NO	NO	SČ	SČ	SČ	SČ				
Zorko Mihaljević								NO	NO	NO	NO	NO	NO				
Zvonko Kurjan	IN	UO	UO	UO	UO												
Žarko Mudrovčić								SČ	SČ	SČ	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
Želimir Oblak		UO	UO	UO	UO												

Legenda: **IN** – Inicijativni odbor **UO** – Član Upravnog odbora
P – Predsjednik **NO** – Nadzorni odbor
PP – Potpredsjednik **SČ** – Sud časti
T – Tajnik

Od 1995. do 2006. godine HrOUG koristi sljedeći logotip:

Od 2007. godine promijenjen je HrOUG logotip i napravljene su potpuno nove www stranice.

2000. godine HrOUG je uveo članarinu, a članovi su bila mnoga poduzeća, Oracle partneri i krajnji korisnici.

3.2.4. Članovi udruge

Članovi HrOUG-a (pravne osobe) od 2000. do 2011. godine su navedene u prilogu 9.2

3.2.5. Aktivnosti udruge

Izlaganje na sajmu INFO

Hrvatska udruga Oracle korisnika izlagala je više puta na Zagrebačkom velesajmu u okviru sajma Info.

Na INFO1995 i INFO1999 imali smo štand na kojem smo predstavili ciljeve i planove rada HrOUG te dijelili pristupnice u udruhu.

Nakon toga odlučili smo kako nećemo više prezentirati Hrvatsku udruhu Oracle korisnika, već ćemo organizirati prezentacije poslovnih mogućnosti naših članova. Na INFO2001 na štandu Hrvatske udruge Oracle korisnika organizirali smo izlaganje 13 Oracle partnera, ujedno i članova udruge.

Na sajmu INFO2002 održalo je izlaganja 8 Oracle partnera, koji su ujedno bili i članovi Hrvatske udruge Oracle korisnika. Mjesto izlaganja predstavljalo je i mjesto sastanaka velikog broja članova udruge i ostalih informatičkih stručnjaka.

Slika 3.18. HrOUG na sajmu INFO 2001.

Slika 3.19. HROUG na sajmu INFO, Zagreb2002.

Na sajmu INFO2005 organizirali smo izlaganje 10 Oracle partnera koji su ujedno bili i članovi HROUG.

Izlaganje na sajmu Oracle Informations Age

Hrvatska udruga Oracle korisnika sudjelovala je kao izlagač na Oracle SolutionSummitu 2006. u okviru Oracle štanda, a na konferencijama Oracle Informations Age 2007, 2008. i 2009. godine izlagali smo na samostalnom izlagačkom prostoru.

Tokom izlaganja popularizirali smo članstvo u HROUG i najavljivali svoju godišnju konferenciju u listopadu.

Slika 3.20. Izlaganje na Oracle Solution Summitu 2006

(V. Ferlin, V. Radić i D. Ranković)

Izdavanje kataloga rješenja Oracle partnera

2005. Oracle solution katalog predstavio je ponudu Oracle partnera udruženih u Oracle Partner Network. U Katalogu se je moglo vrlo pregledno i jednostavno vidjeti koji Oracle partner nudi rješenja, vrsta rješenja i vertikalna industrija u kojoj je rješenje primjenjivo. U katalog su uključena 62 Oracle partnera.

U suradnji s Oracle Partner Networkom 2008. realizirali smo izdavanje druge verzije Kataloga rješenja Oracle partnera. Uz unaprijeđenu papirnatu verziju, razvili smo i implementirali elektroničku verziju kataloga smještenu na našim web stranicama. U katalog je uključeno 47 Oracle partnera.

HrOUG konferencije

U razdoblju 1996. – 2011. Hrvatska udruga Oracle korisnika organizirala je 16 godišnjih korisničkih konferencija. Sve konferencije održane su u Istri.

1996. Lovran Prva korisnička konferencija održana je od 2. do 4. listopada 1996. godine u Lovranu, sa stotinjak sudionika. Predavanja su se održavala u jednoj dvorani. Na konferenciji je promoviran i prvi broj Glasnika udruge, izašao iz tiska 1. listopada 1996. godine.

1997. Lovran Od 1. do 4. listopada 1997. u Lovranu je organizirana 2. konferencija Oracle korisnika. Bilo joj je nazočno 140 sudionika, a uz predavanja i diskusije konferencija bilo je i prigoda za druženje i razmjenu iskustava. Tiskan je i drugi broj biltena Udruge.

1998. Lovran U Lovranu je od 6. do 10. listopada 1998. održana godišnja 3. konferencija korisnika kojoj je bilo nazočno 150 sudionika. Tad je publiciran 3. broj Glasnika.

1999. Umag Kao najava četvrte godišnje konferencije koja je održana od 29. rujna do 2. listopada 1999. u Umagu, tiskan je 4. broj Glasnika. Konferenciji je prisustvovalo oko 150 sudionika.

U sklopu konferencije održana je i Skupština foruma koja je zaključila da od 2000. godine treba uvesti plaćanje godišnjih članarina iz kojih bi se financirale aktivnosti foruma.

2000. Umag Peta HrOUG konferencija održana je od 20. do 23. rujna 2011. u Umagu. Okupila je 138 sudionika, a na konferenciji je održano 20-ak predavanja. Glavni predavač bio je Simon Stow iz Oracle-a.

2001. Rovinj Šesta konferencija organizirana je od 17. do 20. listopada 2001., kada je održana i osnivačka skupština na kojoj je HrOUG formiran kao samostalni pravni subjekt.

Glasnik udruge prestao je izlaziti, ali se počelo izdavati Zbornik radova HrOUG konferencije.

Na konferenciji su sudjelovala 243 sudionika, a predavanja su prvi puta održana u više dvorana.

2002. Pula U hotelu Histria u Puli organizirana je od 16. do 19. listopada 2002. sedma HrOUG konferencija pod nazivom "Oracle tehnologijom do uspjeha".

U radu Konferencije sudjelovalo je više od 280 sudionika. Održano je 50-ak predavanja i radionica, a u sklopu konferencije održan je i Oracle dan s isključivo predavanjima Oracle predavača.

2003. Umag 8. HrOUG konferencija organizirana je od 15. do 18. listopada 2003. U radu konferencije sudjelovalo je 310 sudionika iz preko 150 poduzeća i ustanova. U višednevnom radu održano je više od 80 referata i radionica.

2004. Umag U radu 9. HrOUG konferencije, od 12. do 16. listopada 2004. sudjelovala su 493 akreditirana sudionika iz preko 150 poduzeća i ustanova. U višednevnom radu održano je 117 referata i radionica. Tokom konferencije organiziran je VIP izlet u Grožnjan uz posjetu vinariji Kozlović.

Slika 3.21. HrOUG 2005 – Otvaranje konferencije, Umag

(I. Maglić, A. Jukić, D. Ranković, M. Tadić)

- 2005. Umag** 10. godišnja HrOUG konferencija bila je posebno svečana. Održana je od 18. do 22. listopada 2005. u Umagu i okupila 547 sudionika, a održano je bilo 120 referata i radionica. Na otvaranju konferencije govorio je, između ostalih, i prvi predsjednik HrOUG-a Ivan Maglić. HrOUG je na otvaranju konferencije podijelio plakete svim bitnim poduzećima koja su podržavala rad udruge i konferencije u proteklih 10 godina.
- 2006. Umag** 11. HrOUG konferencija održana je od 17. do 20. listopada 2006. u Umagu. Na konferenciji je sudjelovalo 526 sudionika, a održano je 115 referata i radionica.
- 2007. Rovinj** 12. HrOUG konferencija održana je 16. do 20. listopada 2007. u Rovinju. Na konferenciji je sudjelovalo 569 sudionika, a održano je 110 referata i radionica. Glavni Oracle govornik je bio Martin Woodcock.
- 2008. Rovinj** 13. HrOUG konferencija održana je od 14. do 18. listopada 2008. u Rovinju. Na konferenciji je sudjelovao 501 sudionik, a održano je 115 referata i radionica. Glavni Oracle govornik bila je gospođa Camila Kampmann. Zanimljivost HrOUG konferencija je svakako i izbor organizacijskog osoblja.

Slika 3.22. HrOUG 2009 – Pokrovitelji konferencije, Rovinj 2009.

- 2009. Rovinj** 14. HrOUG konferencija održana je od 13. do 17. listopada 2009. u Rovinju. Na konferenciji je sudjelovalo 437 sudionika, a održano je 110 referata i radionica. Glavni Oracle predavač bio je Pavlos Hadjidemetriou. Godinama nas prate kvalitetni pokrovitelji koji

ulažu svoje resurse (ljudske i materijalne) kako bismo se u što boljem svjetlu predstavili sudionicima HrOUG konferencije od kojih je oko 30% na vodećim pozicijama u svojim poduzećima.

2010. Rovinj 15. HrOUG konferencija održana je od 19. do 23. listopada 2009. na Crvenom otoku kod Rovinja. Na konferenciji je sudjelovalo 425 sudionika, a održano je 115 referata i radionica.

Glavni govornici bili su Jean Claude Michaca i Andrew Sutherland iz Oraclea. Na konferenciji je sudjelovalo i 6 Oracle ACE predavača od kojih su najznačajniji Deneš Kubiček i Patrik Wolf.

2011. Rovinj 16. HrOUG konferencija održana je od 18. do 22. listopada 2010. na Crvenom otoku kod Rovinja. Na konferenciji je sudjelovao 471 sudionik, a održano je 117 referata i radionica.

Glavni Oracleov predavač na otvaranju konferencije bio je Jean-Claude Michaca, Vice President u EMEA Fusion Middleware. Uz njega najznačajniji strani predavači bili su: Ugo Pollio iz Oracle EMEA Data Integration Solution Team, Barry Mostert, Oracle BI EMEA Business Development Manager, Cuneyt Yilmaz sa Bilginc IT Academy, Praveen Deshpande, Principal Oracle Business Intelligence Product Manager.

Na konferenciji je sudjelovalo je 6 Oracle ACE stručnjaka: Deneš Kubiček, Matjaž B. Jurić, Jože Senegačnik, Peter Wolf, Steve Muench i Zoran Jovanović.

3.2.6. Pojedinci koji su obilježili prvih 15 godina HrOUG udruge

Pored dvojice predsjednika HrOUG, Ivana Maglića i Davora Rankovića treba spomenuti gospodu Vladimira Radića¹, Antu Mandića², Vinka Ferlina³ i Andrea Ćurka⁴, koji su idejama i radom ostavili trag u razvoju udruge od osnivanja do danas.

1 **Vladimir Radić** rođen je u Zagrebu 1947. gdje je završio gimnaziju i Elektrotehnički fakultet. Dugi niz godina radio je u Elektroprivredu Hrvatske gdje je između ostalog vodio izgradnju Dispečerskog sustava upravljanja elektroenergetskim sustavom Hrvatske. Osnivač je i prvi direktor Sektora za informatiku, organizacijskog dijela HEP-u zaduženog za izgradnju i upravljanje radom poslovnog informacijskog sustava korporacije. U HrOUG-u je od 1999. godine na funkciji potpredsjednika HrOUG-a i programskog direktora HrOUG konferencije.

Vladimir Radić**Ante Mandić****Vinko Ferlin****Andreo Ćurko****Autor teksta:****Davor Ranković, HrOUG**

- 2 **Ante Mandić** rođen je 1955. u Sasini, BiH, Završio je Tehničku vojnu akademiju (TVA) u Zagrebu 1979. godine. gdje je radio kao profesor. Vojsku napušta 1991. godine, a godinu poslije osniva tvrtku IN2 gdje je predsjednik Uprave. Uz Hrvatsku udruhu Oracle korisnika je od samih početaka, bio je član Inicijativnog odbora za osnivanje HrOUG foruma, te sudjelovao i u osnivanju HrOUG-a kao samostalnog pravnog subjekta. U HrOUG-u od početka obnaša funkciju tajnika.
- 3 **Vinko Ferlin** rođen je u Puli 1954. Završio je Višu školu za cestovni saobraćaj 1977. , a 1980. Fakultet organizacije i informatike. U poslovnoj karijeri radio je u Digitronu u Bujama, SOUR Agrosturist u Umagu te u Laser line Umag gdje je na funkciji direktora. U Hrvatsku udruhu Oracle korisnika uključuje se od samih početaka rada, a od 2003. godine je član Upravnog odbora udruge.
- 4 **Andreo Ćurko** rođen je u Kninu 1962. godine. Završio je Fakultet elektrotehnike i računarstva. Radio je u tvrtkama INA Projekt te Telekom elektro. Jedan je od osnivača softverske tvrtke Info Opus koja se od samog početka odlučuje za Oracle tehnologiju. U HrOUG bio je član Upravnog odbora od 1995. sve do iznenadne smrti 2004. godine

3.3. Hrvatski savez informatičara (HSIN)

Hrvatski savez informatičara – HSIN najviše je nacionalno strukovno tijelo, ne-profitna, nevladina i nestranačka udruga kojoj je jedna od temeljnih zadaća sustavan rad s mladim informatičarima, s naglaskom na darovite.

3.3.1. Organizacija rada i čelništvo udruge

HSIN tu zadaću ostvaruje pružanjem stručne pomoći svojim članicama, klubovima i udrugama mladih informatičara, prvenstveno onima u osnivanju, kao i darovitim pojedincima.

U ovom trenutku HSIN ima 24 članice koje svojim radom i zalaganjem podupiru rad HSIN-a te doprinose ostvarivanju zajedničkih ciljeva odgoja, obrazovanja i osposobljavanja u stjecanju informatičkih znanja i vještina među mladima i onim nešto starijim građanima RH.

HSIN je organizacijski potpuno samostalna organizacija, a svoje financiranje ostvaruje djelomično preko Hrvatske zajednice tehničke kulture.

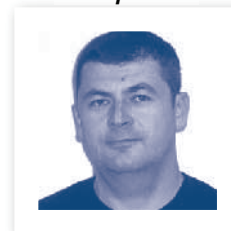
U HSIN-u su stalno zaposlene tri osobe: tajnik Ivo Šeparović, (mandat do 2015.), pomoćnica tajnika za administrativne poslove Alenka Dogan Capan, oec. i stručni suradnik Aron Bohr.

Predsjednik HSIN-a Alen Spiegl, ponovno je izabran na Izornoj skupštini HSIN-a 28. svibnja 2011., s mandatom 2011. – 2015., kao i članovi Izvršnog odbora s istim mandatom:

- **Dopredsjednik:**
Boris Bolšec, *KIOK, Krk*
- **Članovi:**
Bojan Antolović, *Omega software, Zagreb*
Dejan Drabić, *MIS, Strahoninec*
Ljiljana Miletić, *UIPSŽ, Požega*
Snježana Ruklić, *VEL_IK, Velika Gorica*
Ivo Šeparović, *tajnik HSIN-a*
- **Nadzorni odbor:**
Zrinka Gavran, *FER, Zagreb*
Vinko Lujčić, *DP TK&INFO, Velika Gorica*
Ivan Rukavina, *DIR, Rijeka*

Ivo Šeparović

Alen Spiegl

▪ **Sud časti:**

Slavica Horvat , *IK Novska, Novska*

Miroslav Stanišić, *UTK "Galileo Galilei", Rovinj*

Mate Čalušić, *IK NET, Ivanić Grad*

Hrvatskim savezom informatičara upravljaju: Skupština (24 člana), Izvršni odbor, Nadzorni odbor, Sud časti, predsjednik, dopredsjednik i tajnik.

Skupština je najviši organ upravljanja Savezom. Skupština iz svog sastava bira predsjednika, dopredsjednika, Izvršni odbor, Nadzorni odbor i Sud časti. Predsjednik, dopredsjednik i tajnik Saveza po funkciji su članovi Izvršnog odbora i unutar su definiranog broja članova Izvršnog odbora.

Ivo Šeparović, tajnik, predstavlja i zastupa HSIN, brine za zakonitost rada i ispunjavanje zakonom propisanih obveza HSIN-a, obavlja stručne, organizacijske i financijske poslove HSIN-a, voditelj je stručne službe HSIN-a te obavlja ostale poslove temeljem Statuta.

Alenka Dogan Capan, pomoćnica tajnika za administrativne poslove obavlja administrativno-tehničke poslove HSIN-a, pomaže tajniku u izradi planova, programa i izvještaja, sudjeluje u organizaciji i provođenju programa HSIN-a te obavlja ostale poslove po nalogu tajnika.

Aron Bohr, stručni suradnik, sudjeluje u organizaciji i provođenju programa HSIN-a, obavlja tehničke poslove u svezi izdanja HSIN-a, održava informatičku opremu te obavlja ostale poslove po nalogu tajnika.

Alen Spiegl, zaposlen je kao informatički savjetnik u Uredu državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji na poslovima IT projektiranja i održavanja te obuci korisnika.

Svi dosadašnji predsjednici i tajnici HSIN-a

U listopadu 1985. godine na Osnivačkoj skupštini Saveza društva za informatičku i računarsku djelatnost Hrvatske (slijednik je današnji HSIN) za prvog Predsjednika izabran je sveučilišni profesor Ivo Mecanović (mandat od 1985. do 1989.), a za tajnika na volonterskoj osnovi pok. Krešimir Poje, koji je tu funkciju obnašao volonterski do 1991. godine.

Od 1989. godine predsjednik Saveza je Antun Krajnović, a za profesionalnog tajnika izabran je u srpnju 1991. Ivo Šeparović, koji tu dužnost uspješno obavlja do danas. Od 1993. do 1995. predsjednik je Karlo Pleteš, od 1995. do 1999. Siniša Pleše, od 1999. do 2000. Tomislav Vujec, od 2000. do 2002. Tomislav Žganec, Godine 2002. izabran je Alen Spiegl, koji je i sada na toj dužnosti.

3.3.2. Djelatnosti HSIN-a

Djelovanje Hrvatskog saveza informatičara – HSIN-a obuhvaća niz aktivnosti u Republici Hrvatskoj i na međunarodnom planu, a navodimo najvažnije programe.

U Republici Hrvatskoj na godišnjoj razini HSIN organizira i realizira (kronološkim redom):

- **Zimsku školu informatike** u kojoj učenici u vrijeme zimskih školskih praznika rade u grupama, u radionicama po vlastitom izboru i u skladu s predznanjem. Zimske škole informatike na poziv HSIN-a pohađaju najbolji mladi informatičari Hrvatske, a njima se pridružuje mnogo učenika i nešto nastavnika iz lokale sredine. HSIN rado ih prihvaća i fleksibilnom organizacijom usklađuje planirani program sa željama i mogućnostima polaznika. Voditelji radionica su stručni suradnici HSIN-a različitih stručnih profila i godina starosti koji prenošenjem svojih znanja i iskustava doprinose njihovom bržem napredovanju u informatici.

Slika 3.23. ZSI 2005 – polaznici zimske škole informatike, Krapina 2005.

- **Hrvatsku informatičku olimpijadu (HIO)**, najprestižnije godišnje natjecanje mladih informatičara Republike Hrvatske na kojem se natjecanje odvija po uzoru na svjetsku i regionalne informatičke olimpijade. Na

HIO svake se školske godine natječe 15 do 25 najbolje rangiranih učenika na nacionalnom natjecanju i HONI, a stručni suradnici HSIN-a osiguravaju im primjerene zadatke, najbolje okruženje za natjecanje i pravedno ocjenjivanje. Najuspješniji natjecatelji osvajaju zlatne, srebrne i brončane medalje HIO i kvalificiraju se za Izborne pripreme.

- **Izborne pripreme**, izlučno natjecanje za nastup u informatičkoj reprezentaciji Republike Hrvatske. Na Izborne pripreme poziva se 8 do 10 najbolje plasiranih natjecatelja s HIO. Na Izbornim pripremama, uz stručna predavanja i vježbe, provode se dva izborna ispita koje kreiraju i vode stručni suradnici HSIN-a. Rezultate vrjednuje stručno povjerenstvo i pribraja ih rezultatima s HIO. Tako rangirana najuspješnija 4 učenika stječu pravo sudjelovanja u reprezentaciji mladih informatičara RH te zastupaju Hrvatsku na međunarodnim natjecanjima u tekućoj godini.

Slika 3.24. HIO 1996.

*(S. Jurić, A. Đerek, J. Gospodnetić,
B. Antolović, S. Rajko)*

Slika 3.25. KAMP 2009. – ljetna škola informatike, Krk 2009.

- **Ljetnu školu informatike**, popularni Kamp za vrijeme ljetnih školskih praznika, u kojoj pozvani učenici rade u neformalnoj atmosferi u radionicama po vlastitom izboru, a u skladu s predznanjem. Voditelji radionica

su stručni suradnici HSIN-a koji program i metodologiju rada prilagođavaju željama i potrebama učenika te time doprinose njihovom bržem napredovanju u informatici. Ljetne škole informatike obvezno pohađaju i najbolji mladi informatičari Hrvatske i na njima se dodatno pripremaju za nastupe na međunarodnim olimpijadama. Boravak na Kampu omiljena je nagrada najboljim učenicima-informatičarima. Kampovi mladih informatičara zanimljivi su i učenicima i profesorima iz lokalne sredine koji u njima vide mogućnost brzog i efikasnog stjecanja i poboljšanja znanja iz informatike.

- **Hrvatsko otvoreno natjecanje u informatici (HONI-COCI)**, hrvatsko otvoreno natjecanje iz informatike (HONI), odnosno njegova inačica na engleskom jeziku, Croatian Open Competition in Informatics – COCI, program natjecanja putem interneta osmislio je, održava i financira Hrvatski savez informatičara. Na to natjecanje u programiranju mogu su prijaviti svi zainteresirani učenici iz Hrvatske (HONI) i cijelog svijeta (COCI). Učenici iz Hrvatske natječu se kao članovi timova škola ili klubova, a svi ostali natječu se pojedinačno. HONI/COCI provodi se kroz 6–8 kola tijekom jedne školske godine. Cilj održavanja programa HONI jest priprema darovitih učenika Hrvatske za informatička natjecanja, a rezultati postignuti na ovom natjecanju služe za izbor sudionika za HIO, dok COCI doprinosi priprema mladih informatičara Europe i svijeta za međunarodna natjecanja. Natjecanje je uz USACO jedino priznato od strane IOI IC-a.
- **Studentska timska informatička natjecanja (STIN)** u okviru projekta "Izvan kolegijski rad sa studentima informatičarima Hrvatske (VRSIH)". Važnost je projekta u nadgradnji sustavnog rada HSIN-a s darovitim učenicima osnovnih i srednjih škola jer im omogućuje da i dolaskom na fakultete nastave svoje aktivnosti kao natjecatelji na međunarodnim informatičkim natjecanjima te upotpune postojeća informatička znanja.

Na međunarodnom planu HSIN svake godine organizira i realizira:

- **Nastup na Srednjoeuropskoj informatičkoj olimpijadi (Central European Olympiad in Informatics) – CEOI.** Stručni suradnici HSIN-a (koji je i jedan od utemeljitelja ovog natjecanja) organiziraju i provode **dodatne stručne pripreme** za izabrane članove hrvatske informatičke reprezentacije. HSIN osigurava financijska sredstva i organizira putovanje i sve ostalo potrebno za boravak i uspješan nastup hrvatskog tima. Natjecanje na

CEOI-u izvrsna je priprema za nastup na svjetskoj informatičkoj olimpijadi i mogućnost za promociju Hrvatske u zemljama srednje Europe.

Slika 3.26. CEOI 2006. - nastup na Srednjoeuropskoj informatičkoj olimpijadi, Vrsar 2006.

(G. Žužić, Hrvatska i F. Wolski, Poljska)

- **Nastup na Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi** (International Olympiad in Informatics) – IOI. Stručni suradnici HSIN-a organiziraju i provode **dodatne stručne pripreme** za izabrane članove hrvatske informatičke reprezentacije (do 19 godina starosti).

Slika 3.27. IOI 1993, nastup na Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi, Mendoza 1993.

(M. Cvitan, S. Stublić, B. Pavačić, pred. hrvat. iseljenika u Argentini, I. Šeparović, B. Grinfeld)

HSIN određuju voditelje, organizira putovanje i ostalo potrebno za boravak i uspješan nastup hrvatske reprezentacije na IOI-u te za sve to osigurava financijska sredstva. Na IOI-u svake godine nastupi 80-100 reprezentacija država iz cijelog svijeta.

- **Nastup studenata hrvatskih sveučilišta na međunarodnim natjecanjima.**

Pripreme i nastup na natjecanju timova studenata hrvatskih sveučilišta organizira

HSIN u okviru projekta "Izvan kolegijski rad sa studentima informatičarima hrvatskih sveučilišta" – VRSIH.

▪ **Nastupe na drugim međunarodnim informatičkim natjecanjima**

Hrvatski savez informatičara njeguje dobru suradnju sa srodnim organizacijama u Europi i svijetu te iz tog razloga često dobiva pozive za nastupe mladih informatičara na raznim informatičkim natjecanjima. U ovisnosti o organizacijskim i financijskim mogućnostima, takvim se pozivima rado odazivamo jer oni uvelike koriste mladim natjecateljima u stjecanju novih znanja i iskustava.

3.3.3. HSIN od osnivanja do danas

26 godina djelovanja značajna je obljetnica za svaku organizaciju, no 26 godina rada na području jedne od najmlađih grana znanosti – informatike i računarstva vrijedno je svake pažnje. Iako je teško iz niza zavidnih rezultata i programa HSIN-a u proteklom periodu izdvojiti najvažnije, posebno ističemo nekoliko značajnijih godina:

1985. godine u bivšoj državi osnovan je Savez društava za informatičku i računarsku djelatnost Hrvatske koji djeluje u okviru Narodne tehnike. Briga za mlade informatičare bila je jedan od ključnih razloga utemeljenja Saveza.

1991. godine HSIN organizira prvu Ljetnu školu informatike, popularni Kamp, gdje tijekom ljetnih školskih praznika najbolji mladi informatičari radeći na suvremenim računalima nadopunjuju svoja znanja.

1992. godine uspostavom samostalne države slijednik Saveza postaje Hrvatski savez informatičara kao najviša nacionalna udruga društava i klubova koje promiču informatičku djelatnost u Republici Hrvatskoj.

1992. HSIN utemeljuje DMIH – Dane mladih informatičara Hrvatske koji, prema novom programu, objedinjuje državno natjecanje u programiranju i smotru softverskih radova učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske iz područja informatike-računalstva uz mnoge stručne popratne sadržaje.

1993. godine HSIN započinje međunarodnu suradnju. Prvi put naši mladi informatičari nastupaju na Međunarodnoj informatičkoj olimpijadi (IOI – International Olympiad in Informatics) i učenik MIOC-a Saša Stublić osvaja za Hrvatsku prvu brončanu medalju.

1994. godine HSIN, kao predstavnik RH, zajedno s predstavnicima šest srednjoeuropskih zemalja utemeljuje Srednjoeuropsku informatičku olimpijadu (CEOI

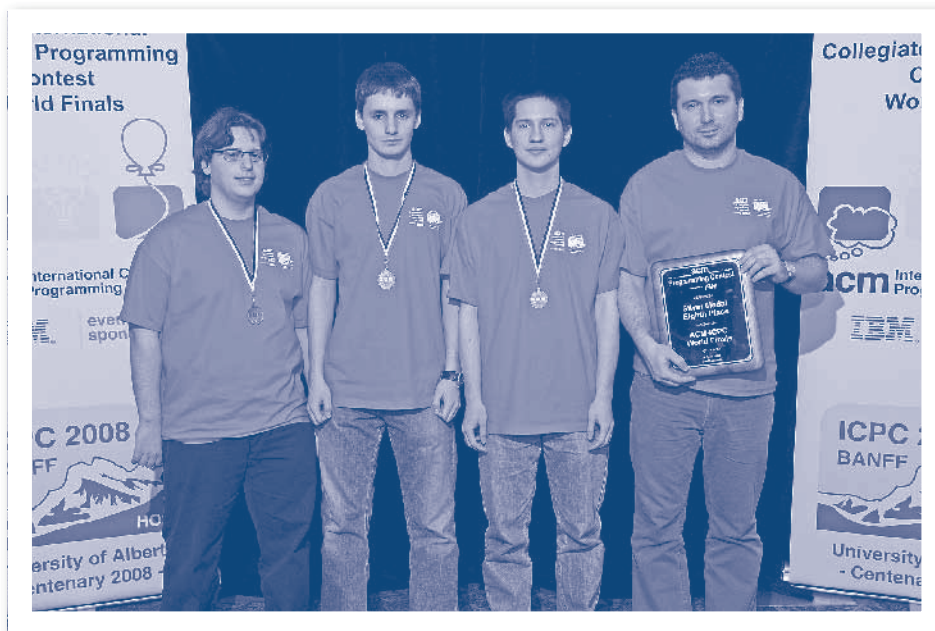
– Central European Olympiad in Informatics). RH nastupa s drugim timom te Renato Željeznjak, učenik TIOŠ-a u Čakovcu, osvaja prvu brončanu medalju.

Iste godine HSIN poziva na Kamp u Krku, u svojstvu predavača, ugledne profesore informatike iz šest zemalja srednje Europe.

1995. godine HSIN po prvi puta organizira i održava najjače natjecanje na nacionalnoj razini Hrvatsku informatičku olimpijadu – HIO.

1996. godine HSIN utemeljuje Zimsku školu informatike, po ugledu na izuzetno uspješan Kamp. Zimska škola održava se za vrijeme zimskih školskih praznika za najbolje mlade informatičare Hrvatske kojima se pridružuju i lokalni učenici i nastavnici.

Iste godine HSIN započinje sustavnim radom sa studentima i organizira prvi nastup studenata hrvatskih sveučilišta na Srednjoeuropskom studentskom ACM natjecanju.

Slika 3.28. ACM ICPC 2008, Banff, Alberta, Kanada 2008.

(L. Kalinovčić, I. Čanadi, L. Pužar, K. Malnar)

1998. godine Hrvatska je prvi put domaćin Srednjoeuropske informatičke olimpijade – CEOI pa HSIN u Petrčanima kraj Zadra u cijelosti organizira i provodi natjecanje i popratna događanja za informatičke delegacije iz devet srednjoeuropskih država. Stručni suradnici HSIN-a prvi put pokreću i paralelno CEOI natjecanje putem interneta.

2001. godine na poziv Ministarstva znanosti obrazovanja i športa (MZOS) HSIN prvi put vodi hrvatske informatičare na Balkansku informatičku olimpijadu – BOI u Drač, Albanija.

2003. godine u Hrvatsku stiže prvo zlato za hrvatsku informatiku! Luka Kalinovčić, učenik XV. gimnazije iz Zagreba, nakon višegodišnjih uspjeha na natjecanjima osvaja i zlatne medalje na 10. CEOI-u u Njemačkoj i 15. IOI-u u SAD-u. Važno je da Hrvatska 2003. po odluci IC IOI-a postaje domaćin IOI 2007.

2004. godine HSIN izrađuje prvi program za mrežnu evaluaciju rješenja zadatka programiranih u Free PASCAL-u i DJGPP-u na LINUX platformi. Izradili su ga Davor Bonači i Luka Kalinovčić u dogovoru s HSIN-om, a testiran je 10. siječnja 2004. na probnom natjecanju srednjoškolaca na Zimskoj školi u Krapini gdje se pokazao kvalitetnim i učinkovitim.

2006. godine Hrvatska je drugi put domaćin CEOI-a. HSIN organizira i provodi u cijelosti 8-dnevni program 13. srednjoeuropske informatičke olimpijade u Vrsaru. Nastupilo je svih 7 zemalja članica: Češka, Mađarska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovačka i Hrvatska.

Iste godine HSIN pokreće Hrvatsko otvoreno natjecanje iz informatike (HONI) i njegovu inačicu na engleskom jeziku Croatian Open Competition in Informatics (COCI), natjecanje u programiranju (Pascal, C i C++) za zainteresirane mlade informatičare iz Hrvatske i svijeta, isključivo putem interneta. Ne smije se zaboraviti da je HONI slijednik programa Hrvatska programerska liga – HPL, autora i voditelja Vlade Lendvaja, iz udruge IK GUK, Križ.

2007. godine HSIN prvi je put u Hrvatsku doveo svjetsku olimpijadu znanja. Organizirao je i samo svojim snagama proveo zahtjevni, 8-dnevni program 19. međunarodne informatičke olimpijade, najvećeg i najutjecajnijeg informatičkog natjecanja u svijeta. U Zagrebu se na International Olympiad in Informatics – 19. IOI natjecalo 77 reprezentacija mladih informatičara (do 19 godina) iz cijelog svijeta.

2008. godina zlatna je godina HSIN-a. Naši su se srednjoškolci natjecali na informatičkim olimpijadama u Njemačkoj, Egiptu i Makedoniji i donijeli u Hrvatsku 10 medalja (4 zlatne, 2 srebrne i 4 brončane), a tri zlata osvojio je Goran Žužić, učenik V. gimnazije u Zagrebu.

Iste je godine tim studenata Sveučilišta u Zagrebu (Pužar, Kalinovčić i Čanadi) na Svjetskom finalu ACM-ICPC-a u Kanadi među 100 sveučilišnih timova iz cijelog svijeta osvojio drugo mjesto i srebrnu medalju.

2011. godine reprezentacija mladih informatičara Republike Hrvatske u sastavu: Ivica Kičić, Ivan Katanić, Gustav Matula i Matija Milišić, na 23. IOI – Međunarodnoj

informatičkoj olimpijadi održanoj u Tajlandu osvojila je tri zlatne i jednu brončanu medalju (najveći uspjeh na IOI do sada), što je svrstalo Hrvatsku na 2. mjesto po osvojenim medaljama između 79 država svijeta, a po rezultatu je i prvak Europe.

Iste godine hrvatski tim je nastupio na Balkanskoj informatičkoj olimpijadi za juniore (Junior Balkan Olympiad in Informatics) – JBOI i odnio timsku pobjedu osvojivši 2 zlatne, 1 srebrnu i 1 brončanu medalju.

3.3.4. Postignuća HSIN-a

U vrijeme kada je HSIN osnovan, računala je u Hrvatskoj posjedovao samo mali broj istaknutih institucija, a bila su vrlo skupa i komplicirana. Baviti se tada programiranjem bila je prava avantura s nepredvidivim ishodom, a pomisao da bi netko imao računalo kod kuće, prava utopija.

U svih 26 godina svoga djelovanja HSIN pomaže mladima da ovladaju računalima, kreirajući i provodeći suvremene i nadasve njima potrebne i zanimljive programe. Da bi se dobio dojam o kompleksnosti i količini napravljenog posla, slijedi malo statistike.

DMIH – državno natjecanje u programiranju i smotru softverskih radova učenika osnovnih i srednjih škola RH iz područja informatike-računalstva HSIN je organizirao i proveo 19 puta.

U tom su razdoblju na Državnom natjecanju sudjelovala 1432 učenika osnovnih i 2782 srednjih škola, a na Smotri softverskih radova 857 učenika prikazalo je 657 autorskih radova. DMIH je svake godine mijenjao mjesto održavanja pa su tako domaćini bili 19 gradova i mjesta diljem Hrvatske. Stručni suradnici HSIN-a u tom su razdoblju kreirali 72 originalna zadatka za školska natjecanja, 300 za županijska i 345 za državno natjecanje.

Ljetne škole informatike, popularne Kampove, HSIN je organizirao i proveo u 42 termina tijekom 21 godine. Na Kampovima je sudjelovalo ukupno 1863 sudionika, od toga 1118 učenika OŠ i 624 učenika SŠ. Na Kampovima je održano sveukupno 310 stručnih radionica sa 136 predavača i voditelja. Domaćinstvo Kampovima pružilo je 8 gradova na jadranskoj obali. Najvjerniji je domaćin grad Krk gdje je Kamp održan 8 puta.

Zimske škole informatike HSIN je organizirao i proveo tijekom 16 godina. Održane su 23 Zimske škole, a na njima je sudjelovalo ukupno 3023 sudionika, od toga 514 učenika OŠ i 338 učenika SŠ. 124 predavača i voditelja radila su na sveukupno 277 stručnih radionica. Domaćinstvo Zimskim školama pružilo je 6 gradova

u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Najvjerniji domaćin je grad Krapina gdje je Zimska škola održana 11 puta.

HIO – Hrvatsku informatičku olimpijadu HSIN je organizirao i proveo 17 puta. Na HIO se u tom periodu natjecalo 318 učenika. Stručni suradnici HSIN-a za te su HIO-ve kreirali 60 originalnih, vrlo zahtjevnih zadataka.

HONI /COCI – Hrvatsko otvoreno natjecanje iz informatike natjecanje je u programiranju putem interneta za zainteresirane mlade informatičare iz Hrvatske i svijeta. HSIN je do sada organizirao tijekom 5 školskih godina. Na HONI-ju se kroz 30 kola natjecao 1081 učenik iz Hrvatske i više od 5000 sudionika iz svijeta. Stručni suradnici HSIN-a za HONI su kreirali 180 originalnih zadataka i preveli ih na engleski za COCI.

CEOI – Central European Olympiad in Informatics. Nastupe hrvatske informatičke reprezentacije HSIN je organizirao od samog početka. Na 18 nastupa na CEOI do danas sudjelovalo je ukupno 48 učenika i 1 učenica iz 15 većih i manjih mjesta diljem Hrvatske. **Osvajali su 43 medalje: 8 zlatnih, 11 srebrnih i 24 brončane.**

IOI – International Olympiad in Informatics. Nastupe hrvatske informatičke reprezentacije HSIN je organizirao od 1993. godine. Na 19 nastupa na IOI do danas sudjelovalo je 48 učenika i 1 učenica iz 14 hrvatskih gradova. Osvajali su ukupno **62 olimpijske medalje: 10 zlatnih, 23 srebrne i 29 brončanih.**

BOI i JBOI – Balkan Olympiad in Informatics. Na BOI je nastupe hrvatskih timova HSIN organizirao 2 puta. Sudjelovalo je 8 učenika, a osvojili su ukupno **6 medalja: 2 zlatne, 1 srebrnu i 3 brončane.** 2011. godine na JBOI-u je nastupio i hrvatski tim mlađih učenika, a 4 učenika osvojila su **4 medalje i to: 2 zlatne, 1 srebrnu i 1 brončanu medalju.**

Hrvatski timovi nastupili su i na Međunarodnom informatičkom natjecanju u Shumenu, Bugarskoj, krajem 2010. godine te je 8 učenika osvojilo **7 medalja: 2 zlatne, 2 srebrne i 3 brončane.**

HSIN je nastupao i na sajamskom programu INFO na Zagrebačkom velesajmu od 1991. do 2005. godine, gdje su se predstavljali softverski radovi učenika osnovnih i srednjih škola koji su bili pohvaljeni i nagrađeni na DMIH-u pojedine godine. Prezentirali su se i ostala postignuća i programi HSIN-a.

Na programima HSIN-a od 1985. godine do danas sudjelovalo je i preko 200 stručnih suradnika te im i ovom prigodom zahvaljujemo jer su i oni ugradili sebe u današnji HSIN poznat i priznat u informatičkom svijetu mladih.

U programima HSIN-a od 1985. godine sudjelovalo je i mnogo sponzora među kojima su najviše pomagali rad HSIN-a: Eurotera, Systemcom, Infosistem, ITS sistem, Recro, 3M, HSM Informatika, Info Gama, Microsoft Hrvatska, Hrvatski Telekom, Končar INEM, CARNet, PRO-MIL, Školska knjiga, Algoritam i Omega software.

U radu HSIN-a od 1985. godine potporu i suradnju u organizaciji stalno nam je pružala Hrvatska zajednica tehničke kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski informatički zbor, gradovi Zagreb, Krapina, Krk, Bjelovar, Zadar i drugi na programu DMIH.

Autori teksta:

Vlasta Šeparović

Ivo Šeparović

3.4. Hrvatski savez Linux korisnika (HULK)

Hrvatski savez Linux korisnika (HULK) osnovan je 1966. godine s ciljem promoviranja operacijskog sustava Linux, savjetovanja i informiranja članova o novostima u otvorenim normama i tehnologijama, pomoći zainteresiranima za korištenje Linuxa, organiziranja programa prevođenja najpoznatijih otvorenih programa i sustava, suradnje s udrugama kao što je HrOpen i dr.

HULK održava centralni Linux portal u Hrvatskoj (www.linux.hr), organizira središnju Linux konferenciju (cluc.linux.hr), prilagođava Linux korisnicima u zemlji te izrađuje programe otvorenog koda.

28. rujna 2004. Udruga Linux korisnika (ULK) je postala i službeno Hrvatska udruga Linux korisnika (skraćeno HULK) rješenjem Gradskog ureda za opću upravu.

Ciljevi rada udruge

Promicanje uporabe otvorenih normi i tehnologija

- promicanje uporabe Linux-a, BSD-a i drugih otvorenih operacijskih sustava
- savjetovanje i informiranje članova o novostima u otvorenim normama i tehnologijama
- suradnja s HrOpen i HrOUG udrugama

Aktivnosti:

- zajedno s HrOpen organiziranje godišnjih konferencija DORS/CLUC 2007 o Linuxu i otvorenim sustavima
- prijevod i lokalizacija paketa OpenOffice.org uredski paketi s hrvatskom podrškom koje je moguće čitati MS Office formatima
- organiziranje Linux InstalFesta za korisnike računala koji bi željeli koristiti Linux, ali nemaju na raspolaganju stručnu pomoć za instalaciju sustava na svoje računalo
- organiziranje Linux konferencija
- sudjelovanje na sajmovima s ciljem promocije Linux rješenja
- davanje godišnjeg priznanja pod nazivom "Otvorena informatika" najuspješnijim pojedincima i organizacijama koji su se istakli u promociji i primjeni otvorenih sustava
- održavanje Linux radionica u organizaciji udruge "Domachi" i HULK-a Karlovac. Cilj je radionice upoznati polaznike s Linux-om i KNOPPIX distribucijom, načinom instalacije, boot parametrima, korištenjem USB memorijskog sticka itd. promocija Linuxa na HrOUG konferencijama radi poboljšanja komunikacije među članovima i simpatizerima otvoren je i službeni irc kanal pod imenom #linux.hr koji se nalazi na irc.freenode.net poslužiteljima
- sudjelovanje u projektu EU pod nazivom "Osnivanje telecentara za potporu edukaciji, poduzetništvu i pristupu informacijskom društvu u izoliranim zemljopisnim područjima – Teleaccess". HULK je odradio dio projekta gdje je bilo potrebno obaviti istraživanje i razvoj podloge upotrebe računalnih programa s otvorenim kodom u Teleaccess centrima.

HULK kao član Hrvatskog zavoda za norme aktivno sudjeluje u tehničkom odboru HZN-a kako bi OpenDocument (ODF) postao nacionalnom normom. Izlaskom glasila HZN-a, ODF je i službeno postao hrvatskom normom.

- suradnja s Linux udrugama u inozemstvu
- sudjelovanje je u promociji GNU/Linux operacijskog sustava i otvorenog koda

Tijela udruge

1996. – 1998.

Hrvoje Dogan, *predsjednik*

Dobrica Pavlinušić, *dopredsjednik*

Vid Strpić, *tajnik*

1999. – 2001.

Hrvoje Dogan, *predsjednik*

Dobrica Pavlinušić, *dopredsjednik*

Milan Rajačić, *tajnik*

2002. – 2003.

Vlatko Košturjak, *predsjednik*

Ivan Guštin, *dopredsjednik*

Stjepan Zlodi, *tajnik*

2004. -2007.

Vlatko Košturjak, *predsjednik*

Ivan Guštin, *dopredsjednik*

Milan Rajačić, *tajnik*

2008.- 2011.

Vlatko Košturjak, *predsjednik*

Milan Rajačić, *dopredsjednik*

Nikola Kapraljević, *tajnik*

Izvor: Bilteni HIZ-a

Marijan Frković

3.5. Forum za geoinformacijske sustave (HrGIS)

GIS Forum strukovna je asocijacija organizacija i pojedinaca koji u Republici Hrvatskoj djeluju u području geoinformacijskih tehnologija (GIS). Osnovana je 1994. na inicijativu INA-INFO i drugih organizacija koje su tada primjenjivale GIS tehnologije. Članovi GIS Foruma mogu biti centri, institucije, instituti i pojedinci angažirani na proizvodnji, istraživanju, promidžbi i edukaciji u području GIS-a i pridruženih tehnologija.

3.5.1. Osnivanje i programski ciljevi foruma

Cilj je foruma bio zajedničko promicanje novih tehničkih geoinformacijskih spoznaja i mogućnosti, posebice u vrijeme rata u kojem se našla RH.

Osnivanjem GIS Foruma izabrana su njegova radna tijela:

Predsjednik: Zlatko Keglević,

Tajnik: Davorin Kereković,

Izvršni odbor:

Lidija Semak, *Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za fotogrametriju, Zagreb*

Vinko Vučemilović,

Geodetski zavod d.d. Osijek, Računalski odjel, Osijek

Ninoslav Novak,

Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Zagreb

Boris Belamarić, *Infosistem, Zagreb*

Bojan Lipovščak, *Gradski zavod za AOP, Zagreb*

Josip Lončarić, *GISDATA d.o.o, Zagreb*

Vjeran Bušelić, *Gradski zavod za AOP, Zagreb*

Davorin Kereković

Programski ciljevi GIS Foruma postavljeni na početku djelovanja u različitom su vremenu bili ostvarivani, a uspješnost pojedinih pravaca djelovanja bila je otežana iz objektivnih razloga. Postavljeni su neki novi ciljevi koji su se s vremenom pokazali vrijednima i zanimljivima.

Tijekom vremena područje geoinformacija se proširilo, nastala su nova tehnička područja koja djeluju u širem smislu kao geoinformacijske tehnologije, ali su inovacijama u domeni komunikacija, razvoja sustava mjerenja i skeniranja otvorene

potpuno nove opcije u prostornoj analitici te procesima digitalizacije i razmjene podataka. Od početnih tehnoloških rješenja i hardverskih ograničenja uz praktično potpuni izostanak elektroničkih komunikacija na širem globalnom planu, danas se doba Interneta i brojnih pogodnosti, pa i besplatnih usluga, nameće kao okruženje za jedan novi geoinformacijski svijet.

U početku rada GIS Foruma, pored osnivača, djelovale su i ove članice:

1. Combis, p.o. Dubrovnik, Pj Zagreb
2. Geodetski fakultet, Zavod za kartografiju, Zagreb
3. Geodetski zavod d.d., Računarski odjel, Osijek
4. GISDATA d.o.o., Tehnička podrška, Zagreb
5. Gradski zavod za katastar Grada Zagreba, Zagreb
6. Gradski zavod za AOP, Zagreb
7. HEP – Elektra Zagreb, Odjel za primjenu informatike, Zagreb
8. Hrvatske šume, Informatička služba, Zagreb
9. INA-Industrija nafte Zagreb
10. Infosistem, Zagreb
11. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Zagreb
12. Vodovod, Odjel razvoja i konzaltinga, Poslovi razvoja vodoopskrbe, Zagreb
13. Vodovod – Osijek, Geodetska služba, Osijek
14. Zavod za razvoj, prostorno planiranje i zaštitu čovjekova okoliša u Rijeci, Rijeka
15. Hrvatske vode, Zagreb
16. Hrvatski hidrografski institut, Split
17. Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split
18. APIS d.o.o., Zagreb
19. Hrvatske željeznice, Zagreb
20. ACES, Zadar
21. Institut za energetiku, Zagreb
22. Arhitektura Leder, V.Gorica
23. ANS ,Osijek
24. CAOP, Osijek
25. COMPGRAPH, Zagreb
26. DATARIUS,Osijek
27. Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
28. Agronomski fakultet Sveučilišta u Osijeku
29. Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
30. Građevinski fakultet u Splitu
31. FOI Varaždin

32. Ekonomski fakultet, Osijek
33. Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
34. Pedagoški fakultet u Osijeku
35. Botanički zavod u Zagrebu
36. Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu
37. GEOdata, Split
38. Zavod za farmaceutsku botaniku, Zagreb
39. GISPLAN, Split
40. Grad Rovinj
41. Institut za arheologiju, Zagreb
42. MIKROSTAR inženjering, Rovinj
43. Ministarstvo obrane RH
44. Oracle, Zagreb
45. PROTEH, Zagreb
46. Protok, Zagreb
47. TEB Inženjering, Zagreb
48. URBIS 72, Pula
49. GEOPREM, Osijek
50. HEP Elektrojug, Dubrovnik
51. Geoinformatika, Split
52. GIS-SAT, Pula
53. CHR, Sisak

Tijekom proteklih godina broj članica varirao je ovisno o poslovnim promjenama te ukupnom stručnom identitetu poduzeća i institucija.

Pojedine organizacije bile su aktivne članice unatoč brojnim unutrašnjim problemima te svojim stručnim doprinosom i direktnom pomoći pratile programsku orijentaciju i ciljeve GIS foruma.

Treba naglasiti da je u općoj krizi u Hrvatskoj pitanje stručnog rada, edukacije i samog članstva bilo upitno u nizu državnih institucija i tvrtki koje su nedostatku sredstava i radi štednje isključivale sve one troškove koji nisu bili direktno vezani za njihovu djelatnost. Nije bilo sredstava za oblik stručnog rada koji je GIS Forum provodio, a zbog negativnih trendova u poslovanju korisnici nisu plaćali niti licence za softver kojim su se u svakodnevno služili. U takvom uvjetima rad Forumu nije bilo lako održati niti provoditi ciljeve i program.

Rješenje ovih problema bio je u pomoći naših kolega iz drugih zemalja, a naročito institucija i eksperata iz Poljske čija je ustrajnost na suradnji i sudjelovanju u projektima i podržavanju naše orijentacije pomogla da se GIS Forum u svim temeljnim aktivnostima i projektima održi kao kvalitetna europska strukovna udruga.

Od domaćih subjekata posebice treba istaknuti Hrvatski hidrografski institut iz Splita čija je pomoć u najtežim trenucima uvijek bila odlučujuća pa ovom prigodom posebno zahvaljujemo dr. Zvonku Gržetiću za dugogodišnji stručan i kreativan odnos prema našem Forumu i pomoć u nevoljama u kojima se našao GIS Forum.

Od osnivanja GIS Foruma do danas u više mandata djelovalo je više sastava Izvršnog odbora HIZ GIS Foruma. U njima je djelovao niz eminentnih stručnjaka iz područja geoinformatike, geodezije i informatike koji su predsjedali GIS Forumom i to kronološki: Zlatko Keglević, Aaron Nagyvegi, Gjani Bodlović, Vlado Dadić, Mirna Čondrić, Andrija Lerotić.

Predsjednicima i članovima Izvršnih odbora GIS Foruma odajemo priznanje i zahvalnost zbog uspješne suradnje.

3.5.2. Aktivnosti na popularizaciji i edukaciji za korištenje GIS tehnologija

Iako je u početku izgledalo kako se određeni stupanj zajedništva s ciljem brže popularizacije novih GIS tehnologija mogao ostvariti tijekom proteklih godina, realizacija zacrtanih ciljeva je izostala. Pojedinačni interesi koji su kod pojedinih predstavnika stranih tvrtki bili jako naglašeni ograničili su mogućnost povezivanja unutar granskih sudionika pa je zajednički nastup ostvaren samo u stručnim tijelima državne administracije i institucija.

Sličnu sudbinu imao je i plan granskog nastupa prema europskim projektima i programima gdje je svaki subjekt nastojao realizirati prvenstveno svoje ciljeve i uzeti što veći dio sredstava iz fondova i drugih ponuđenih izvora kojih za ovu djelatnost niti danas nema dovoljno.

3.5.3. GIS konferencije i publikacije

Svojim djelovanjem i poticanjem stručnog rada GIS Forum značajno je doprinio organiziranim nastupima na domaćim i stranim stručnim skupovima.

Posebno intenzivan program rada GIS Forum imao je na području izdavanja publikacija i održavanju redovitih međunarodnih godišnjih skupova.

U priloženoj tablici vidi se da je od 1994. GIS Forum organizirao preko 15 međunarodnih stručnih skupova u Hrvatskoj i drugim zemljama, čime je među najpoznatijim

subjektima koji organiziraju stručne skupove u svijetu. Do tih informacija došli su nedavno i eksperti Google-a koji su o svojim spoznajama izvijestili partnere GIS Foruma u Poljskoj.

Organizacija skupova zahtijevala je naporan rad i koordinaciju između zainteresiranih članica Foruma, a u pojedinim slučajevima bez direktne pomoći bilo bi teško složene skupove održavati na očekivanoj razini.

Slika 3.29. Gradovi na starim zemljovidima, 2003.

Kako je sustavni rad na publiciranju stručnih radova naših i brojnih stranih autora izuzetno značajan dio našeg djelovanja, prikazujemo u nastavku rezultate analize svih edicija izdanih do 2011. gdje su vidljivi svi bitni podaci koje je izdavač HIZ GIS Forum zabilježio.

Tablica 3.3. GIS konferencije i publikacije 1998. - 2010. organizirane s partnerima i suradnicima

Br	Naziv konferencije	Mjesto održavanja	Datum konferencije	Naziv publikacije
1.	GIS Hrvatska 98	Hrvatska: Osijek	6. – 8. listopada 1998.	GIS Hrvatska 98
2.	Processing and Protection of Data	Poljska:,Ustroń	2. – 4. prosinca 1998.	Przetwarzanie i ochronadanych (Processing and Protection of Data)
3.	GIS in Cultural and Environmental Heritage Management	Velika Britanija: York	5. – 7. svibnja 1999.	GIS in Cultural and Environmental Heritage Management
4.	Spatial Information Management in the New Millennium	Poljska:, Krakov	15. – 17. studenoga 1999.	Spatial Information Management in the New Millennium (Zarządzanie Informacją Przestrzenną w Nowym Tysiącleciu)
5.	GIS Croatia 2000	Hrvatska: Zagreb, Osijek, Lonjsko polje	27. – 29. rujna 2000.	GIS Croatia 2000
6.	GIS Polonia 2001	Poljska:, Varšava	15. – 17. listopada 2001.	GIS Polonia 2001. Geographical Information Systems
7.	GIS Odyssey 2002	Hrvatska: Split, Trogir, Korčula, Dubrovnik	2. – 6. rujna 2002.	GIS Odyssey 2002. Geographical Information Systems
8.	GIS Silesia 2003	Poljska: Katowice, Sosnowiec, Rudy Wielkie, Złoty Potok, Ojców	22. – 26. rujna 2003.	Geographical Information Systems. Interdisciplinary Aspects; Quick Reference Guide. International Conference and Exhibition. GIS Silesia 2003
9.	GIS Odyssey 2004	Hrvatska: Trogir, Kornati, Hvar	30. kolovoza – 3. rujna 2004.	Geographical Information Systems in Research & Practice
10.	GIS Odyssey 2005	Hrvatska: Istra – Opatija, Pula	5. – 9. rujna 2005.	Geographic Information Systems in Research & Practice. II nd Part
11.	GIS Odyssey 2006	Hrvatska: Šibenik, Split, Krka i otoci Dalmacije	4. – 8. rujna 2006.	GIS Applications and Development

Br	Naziv konferencije	Mjesto održavanja	Datum konferencije	Naziv publikacije
12.	GIS Odyssey 2007	Hrvatska: Šibenik, Split, Trogir i Dalmatinska zagora – Vrlika, Sinj	3. – 7. rujna 2007.	Richness and Diversity of GIS
13.	GIS Polonia 2008	Poljska: Zakopane i Kraków	8. – 12. rujna 2008.	Geoinformation Challenges; Annals of Geomatics (Roczniki Geomatyki), 2008, vol. VI, no 1;
14.	GIS Odyssey 2009	Hrvatska: Plitvice, Lika i Zadar	7. – 11. rujna 2009.	Time, GIS & Future
15.	GIS Odyssey 2010	Hrvatska: Istra – Brijuni i Pula	3. – 7. rujna 2010.	Space, Heritage & Future
16.	GIS Odyssey 2011	Lovran, Opatija, Istra	5. – 9. rujna 2011.	The Future with GIS

Izvor: GIS forum, Authors: Malgorzata Gajos, Davorin Kereković

Istraživanje sadržaja svih napisa u monografijama i zbornicima izdanim od GIS Foruma i partnera u razdoblju 1998. – 2010.

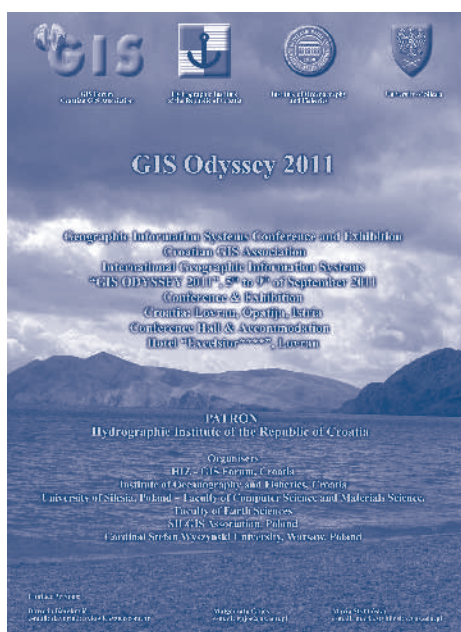
Definirani tematski blokovi odnosno poglavlja u publikacijama:

1. Geodesy – Cadastre – Cartography
2. Geoinformatics Systems. Information Technology
3. Cultural and Natural Heritage Management
4. Environmental and Earth Resources Management
5. Agriculture and Forestry
6. Sea and Water Management
7. Ecology
8. Structure and Function of the Geographical Environment
9. The State and Local Level Administration & Management (Municipal Projects)
10. Emergency Management, Post War and Post Disaster Reconstruction Projects;
11. Space and Law. Legally Protected Regions. Geoinformation and Law
12. Spatial Information Systems in Practice
13. Globalisation and social-economic problems. Transition and challenge in the new Europe
14. Infrastructure for Spatial Information in Europe
15. Others

Tablica 3.4. Prikaz rezultata obrade podataka o frekvenciji napisa u pojedinim tematskim cjelinama 1998. – 2010.

Tematsko područje	Broj napisa	Tematsko područje	Broj napisa
1.	78	11.	44
2.	73	12.	32
3.	74	13.	49
4.	36	14.	12
5.	38	15.	25
6.	51		
7.	56		
8.	10		
9.	51		
10.	16	Ukupno	645

Izvor: GIS Forum, autori: Malgorzata Gajos i Davorin Kereković za građu 1998. – 2010.

Slika 3.30. Plakat skupa GIS Odissey 2011.

Naš posljednji projekt, web stranica za GIS područje pod nazivom "Spread The Knowledge", nova je mogućnost za mlade stručnjake, njihovo znanje i nova rješenja.

Rezultat rada prikazan je i na zajedničkoj web stranici u Katowicama, na Šleskom sveučilištu gdje je oformljen urednički tim koji promovira i prezentira radove, posebice mladih stručnjaka, na web stranici tog fakulteta.

GIS Forum pokretač je te web stranice, suosnivač i partner u svim redakcijskim aktivnostima.

Organizirano djelovanje GIS Forumu nije se ograničilo samo na rad s

Tablica 3.5. Analiza radova publiciranih na web stranici "Spread the Knowledge" prema tematskom profilu

Br.	Broj članka	Područje	Broj preuzimanja	Br.	Broj članka	Područje	Broj preuzimanja
1.	1/2006	Law	119	12.	12/2006	Geomatics	141
2.	2/2006	Law	478	13.	1/2007	Geomatics	360
3.	3/2006	Ethics	131	14.	2/2007	Ecology	173
4.	4/2006	Geomatics	202	15.	1/2008	Geomatics	99
5.	5/2006	Law	95	16.	1/2009	Geomatics	529
6.	6/2006	Geomatics	210	17.	2/2009	Geomatics	107
7.	7/2006	Geomatics	211	18.	1/2010	Geomatics	96
8.	8/2006	Geomatics	159	19.	2/2010	Geomatics	55
9.	9/2006	Geomatics	216	20.	1/2011	Ecology	48
10.	10/2006	Geomatics	67	21.	2/2011	Ecology	51
11.	11/2006	Geomatics	169				

izvor: Vlastiti elaborat, baziran na;
<http://www.wiinom.us.edu.pl/index.php/do-pobrania> Malgorzata Gajos, Davorion Kerekov

članicama, već je stečeno znanje i pristup novim stručnim informacijama GIS Forum osiguravao i za širi krug korisnika stručnjaka. Tako je počevši od 2006. godine GIS Forum u suradnji s Hrvatskom komorom geodeta (HKG) počeo realizirati obrazovne programe iz domene primjene novih tehnologija u posebnim projektima obnove i upravljanja spomenicima kulture i prirode te obrazovanju u domeni europskih i svjetskih normi. Tijekom navedenih godina GIS Forum organizirao je obrazovanje za preko 1000 sudionika, a GIS Odiseje Komora je smatrala vrijednim doprinosom procesu stalnog usavršavanja hrvatskih geodeta.

Sporazum o suradnji u provedbi stručnog usavršavanja ovlaštenih inženjera geodezije

Suradnja s Komorom započela je potpisom sporazuma čije dijelove navodimo:

Razred inženjera geodezije Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG) kao nositelj programa stručnog usavršavanja ovlaštenih inženjera

geodezije za razdoblje od 2006. do 2011. godine koji zastupaju Miljenko Plazibat, geod., predsjednik Odbora za stručno usavršavanje i Mladen Babić, geod., predsjednik Razreda inženjera geodezije i Hrvatski informatički zbor kao organizator skupa "GIS Odisseja 2007" u Šibeniku te kao organizator drugih stručnih seminara i simpozija koji se realiziraju u Hrvatskoj sklopili su 25. travnja 2007. godine ugovor o suradnji na području stručnog usavršavanja inženjera geodezije u R. Hrvatskoj.

Tim dokumentom se definira organizirani pristup sistematskom i selektivnom educiranju te podizanje razine znanja iz područja geoinformatike i sukladnih disciplina na fakultetima i stručnim školama, te nadalje prikupljanje i distribuiranje vrijednih publikacija i stručnih radova iz GIS-a, pokretanje strateških projekata u GIS okruženju te stručno podržavanje istih.

Slika 3.31. Rad skupa GIS Odissey, Lovran 2011.

Očekujemo da se suradnja sa Komorom geodeta uz pokroviteljstvo DGU nastavi i u sljedećim godinama. Kriza u RH odrazila se i na odziv naših eksperata na pojedine stručne seminare i procese kontinuiranog usavršavanja, a treba navesti i da je veliki broj samostalnih geodetskih stručnjaka u ovoj krizi morao prekinuti svoju djelatnost.

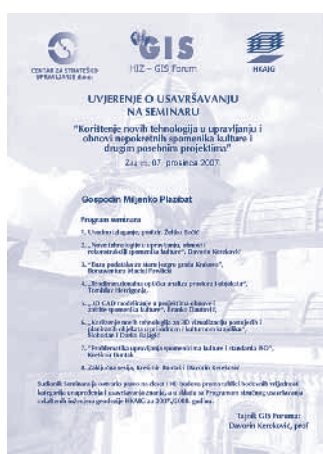
Usavršavanje studenata i hrvatskih mladih stručnjaka

Svoj prilog stručnom usavršavanju GIS Forum naročito je dao na Zagrebačkom sveučilištu gdje je sa članicama i suradnicima na katedri Informatologije Filozofskog

fakulteta definirao građu za predmet "Digitalizacija objekata i prostora" koji se kao izborni predmet već nekoliko godina realizira uz prisutnost studenata s više katedri: arheologija, muzeologija, povijest, informatologija i dr.

Slika 3.32. Sudionici GIS Odissey na Brijunima, 2010.

Slika 3.33. *Uvjerenje o stručnom usavršavanju članova Komore geodeta HKOIG*

Predavanja su realizirana u suradnji s najpoznatijim hrvatskih stručnjacima u ovoj domeni, a uz nastavni dio provedeni su i praktikumi u Centru za obradu kamena i materijala "S. Lucić" u Svetoj Nedjelji gdje su polaznici imali prilike vidjeti obradu materijala i forme najsuvremenijim uređajima te tako steći uvid u potrebu i ciljeve digitalizacije, modeliranja i izrade zadanih oblika u raznim materijalima i varijacijama. Za primjenu ovih znanja posebno je zaslužan Hrvoje Stančić na čiju je inicijativu grupacija eksperata GIS Forumu izradila program predavanja koji je usvojen i provodi se na Filozofskom fakultetu .

3.5.4. Suradnja hrvatskih i poljskih eksperata

Već 18 godina traje suradnja hrvatskih i poljskih eksperata u području geoinformatike, kartografije, katastra, ekologije, obnove spomenika prirode i kulture te u drugim srodnim disciplinama. U tom dugom razdoblju brojni su kontakti ostvareni bez ikakvih potpora od strane državne administracije RH.

“Sve je počelo nezgodom, zamalo tragedijom, poljske humanitarne ekspedicije koja je ljeti 1993. godine krenula iz Poljske u Sarajevo s ciljem dostave humanitarne pomoći ratom ugroženim stanovnicima Sarajeva. Blindirani Nissan Patrol poljske ekspedicije na povratku iz Sarajeva pretrpio je nesreću, sletio u jarak nedaleko Crikvenici. Nitko od članova ekipe nije povrijeđen, ali su ostali bez vozila i bez odgovarajuće pomoći u stranoj zemlji. Autor ovog teksta slučajno se našao tamo i uz njegovu pomoć cijela ekipa prebačena je u Zagreb, a potom se poljska delegacija od 7 članova među kojima i K.Piekarska, buduća senatorica te ostali predvođeni T. Fernezyem, tadašnjim novinarom radija TOP iz Katovica, sretno vratila kući.

Uz pomoć Grazina Szpor i dr. Andrzej Michalski ovo je rezultiralo suradnjom brojnih eksperata iz Katovica, Sosonowca, Varšave, Gdanjska i drugih poljskih gradova i centara. Suradnja traje već niz godina a svake godine realizira se u novim formama suradnje i u zajedničkim projektima u Hrvatskoj ili u Poljskoj.

Već je 1994. u Katovicama, u SILGIS centru, organizirana mala izložba GIS grafika te prezentacija iskustava u primjeni novih tehnologija u području prostornog menadžmenta i izvedbe digitalnih zemljovida u RH.

Kasnije je sve teklo u godišnjim kontaktima koji su se zbivali oko izdavačkih projekata te radionica u RH i Poljskoj, izložbi GIS grafika i međunarodnih GIS konferencija koje se redovno održavaju od 1996. sve do danas.

Uvjereni smo kako će suradnja biti sve obimnija, posebice zbog činjenice da je Poljska kao član EU pristupila brojnim projektima i fondovima koji su za RH zasad nedostupni. Suradnja na području geoinformatike te na drugim srodnim područjima uzajamno je obogaćivanje ukupnog znanja te prilika za nova istraživanja i primjenu novih rješenja u ovom dinamičnom području.

Osim od hrvatskih i brojnih poljskih institucija, podršku razvoju suradnje imali smo od strane veleposlanstva Poljske, svih ambasadora Poljske u RH te svih suradnika veleposlanstva Poljske, na čemu smo im posebno zahvalni.

Organiziranje značajnih zajedničkih poljsko-hrvatskih kartografskih i geoinformacijskih izložaba počelo je 2003. kada je postavljena zajednički pripremljena izložba što je bio početak izlaska u javnost s radovima i arhivskom građom iz Poljske u hrvatskim galerijama i izložbenim prostorima.

Slika 3.34. Plakat najave izložbe "Poljska na starim zemljovidima", NSK Zagreb 2010.

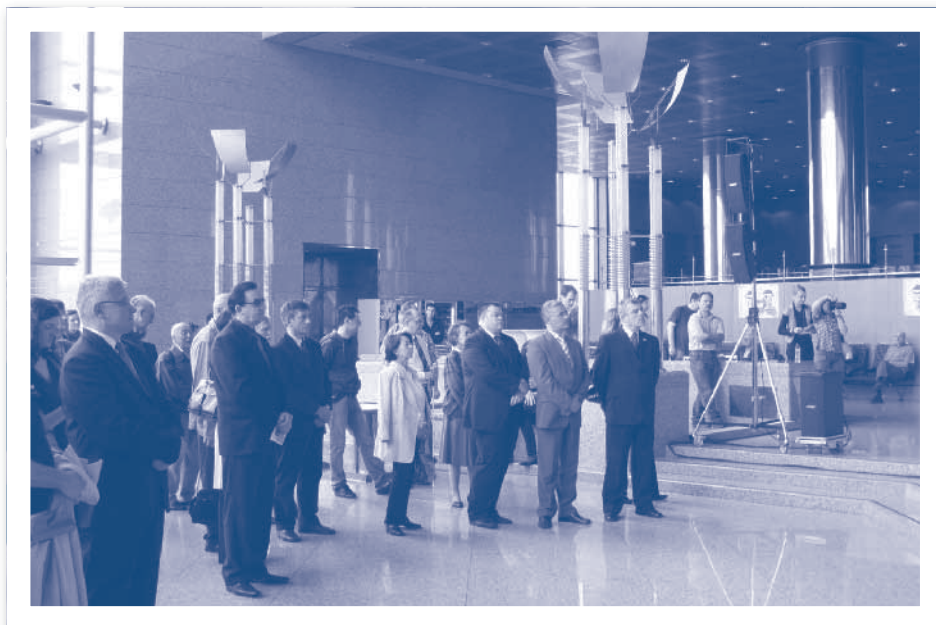
Suradnja sa stranim centrima, institucijama i partnerima tijekom godina bila je uspješna, a posebice je značajna s poljskim fakultetima, institucijama i ministarstvima. Svi su oni prepoznali u hrvatskom GIS Forumu stručnog ravnopravnog partnera s kojim je realiziran niz projekata, susreta, konferencija, izložaba i izdavačkih uspjeha.

Naročito su značajni kontakti s nacionalnom knjižnicom Biblioteka Narodowa iz Varšave koja je uz donacijske projekte za grad Trogir i Hrvatski hidrografski institut 2010. godine pripremila izložbu Poljska na starim i novim zemljovidima. Bila je to u svojoj vrsti najveća kartografska izložba ikada održana izvan Poljske.

Posebice valja istaknuti aktivnu suradnju veleposlanstva Poljske u Zagrebu i veleposlanika Wiesława Tarke koji se osobno zauzeo da se u Nacionalnoj biblioteci u Zagrebu osigura termin i realizacija ove izložbe.

Slika 3.35. Svečano otvorenje izložbe, Zagreb 2010.

Slika 3.36. Svečano otvorenje izložbe, Zagreb 2010.

Kao odgovor na ovu poljsku izložbu, GIS Forum je u suradnji s Državnom geodetskom upravom, Hrvatskim hidrografskim institutom i drugim subjektima pripremio izložbu Hrvatska na starim i novim zemljovidima koja se povodom Dana neovisnosti RH, uz suradnju hrvatskog veleposlanstva u Varšavi, od 7. listopada do 4. studenoga 2011. održala u Varšavi u izložbenim prostorima Biblioteke Narodowe.

Ova izložba pobudila je interes i u drugim poljskim centrima tako da će se ponoviti i na drugim sveučilištima i u drugim gradovima.

Slika 3.37. i 3.38. Izložba "Poljska na starim zemljovidima" Zagreb 2010.

Slika 3.39. "Poljska na starim zemljovidima"

Autor teksta:
Davorin Kereković

3.6. Forum SAP korisnika (HrUSKO)

Dana 26. svibnja 1999. održana je Osnivačka skupština Foruma korisnika SAP-a u Hrvatskoj. Ciljevi Foruma bili su otklanjanje problema usklađivanja odnosa sa SAP-om (zbog cijena), zaostajanje izrade hrvatskih inačica SAP R3, normizacija poslovanja i dr.

Za predsjednika Foruma izabran je Ante Juretić iz Ericssona Nikole Tesle.

Uloge Foruma u hrvatskoj zajednici korisnika SAP-a jesu:

- promicanje kontakata i razmjene iskustava među članicama
- povezivanje korisnika SAP-a u Hrvatskoj, promicanje i zastupanje njihovih stavova u rješavanju otvorenih pitanja prema SAP-u i drugima u okruženju
- održavanje partnerskog i interaktivnog odnosa sa SAP d.o.o.

Aktivnosti Foruma

Forum je od svog osnivanja pratio zbivanja u stalno rastućoj zajednici korisnika SAP-a u Hrvatskoj, uspostavljao kontakte s novim korisnicima i neformalno ih uključivao u članstvo. Na web stranicama Foruma dostupne su informacije o korisnicima SAP-a, SAP-u i partnerima te sadržaji koji su bili predstavljeni na skupovima.

Skupštine odnosno stručni skupovi Foruma bili su održavani uglavnom godišnje, s ciljem upoznavanja, povezivanja i razmjene iskustva među korisnicima SAP-a u Hrvatskoj. Na stručnim skupovima u okviru konferencije CASE sudjelovali su često i korisnici SAP-a iz susjednih zemalja.

Od bitnih aktivnosti mogu se navesti: sudjelovanje u objavi SAP-ovog proizvoda Net Weavera, organizacija HrUSKO dana u Opatiji, uspostavljanje kontakata u regiji – povezivanje s grupom korisnika SAP-a u Republici Sloveniji te BiH, uspostavljanje kontakata (BH Telecom, Eronet), sudjelovanje u standardizaciji e-dokumenata (nalozi za plaćanje), kontakti sa službom za normizaciju u HUB-u, HR inačica SAP-a, angažman na implementiranju izmjena PDV-a te praćenje razvoja i objava novih funkcionalnosti SAP ERP SW-a i dr.

U 2007. godini umirovljen je predsjednik Foruma Ante Juretić pa su aktivnosti Foruma u 2007. značajno smanjene.

U svibnju 2011. održana je Skupština Foruma na kojoj je za predsjednika izabran Boris Draženović iz Helios osiguranja. Očekuje se kako će se izborom novog predsjednika i izvršnog odbora aktivirati rad udruge.

Autor teksta:

Marijan Frković

3.7. Forum ECDL testnih centara (HrECDL)

Uvod

U okviru programa rada Hrvatski informatički zbor (HIZ) na godišnjoj je skupštini održanoj 5. lipnja 2002. u Opatiji u hotelu Adriatic planirao aktivnosti za uvođenje European Computer Driving License (ECDL) u Hrvatskoj. Ovom odlukom HIZ se u potpunosti uklopio u Strategiju Vlade RH pod nazivom "Informacijska i komunikacijska tehnologija – Hrvatska u 21. stoljeću« (NN 2002/109, od 18.9.2002.) u kojoj je jedna od preporuka glasila: "*Uspostavljanje i prihvaćanje europskog sustava stjecanja potvrde o uspješnosti uporabe osobnih računala (ECDL – European Computer Driving Licence) kao osnovni kriterij za osposobljenost zaposlenika u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi.*"

EDCL (European Computer Driving Licence) međunarodno je priznata potvrda da je pojedinac ovladao osnovama informatike i rada s računalom kao i uredskim programima (pisanje tekstova, tablični programi, baze podataka, slanje el. pošte, rad s internetom) te da je to svoje znanje sposoban primijeniti u svakodnevnom poslu. Cilj je ovog certifikata unaprjeđenje i ujednačavanje informatičkih znanja i vještina što treba olakšati zapošljavanje u zemlji i inozemstvu.

Nakon uspješno okončanih pregovora s ECDL Fondacijom (ECDL-F) iz Dublina u drugoj polovici 2003. godine ECDL program uveden je u Republici Hrvatskoj. Već u rujnu 2003. godine potpisani su prvi ugovori između HIZ-a kao nositelja ECDL licence za RH i prvih testnih centara na koje su prenijete ovlasti edukacije i certificiranja sukladno normama ECDL-F.

Ubrzo nakon uvođenja i osnivanja testnih centara, krajem 2003. godine, a na prijedlog Upravnog odbora HIZ-a formiran je Forum ECDL testnih centara pod nazivom HrECDL. Za prvog predsjednika Foruma izabran je Boris Draženović iz FINE.

3.7.1. Ciljevi Foruma i područja djelovanja

HrECDL Forum osnovan je s ciljem suradnje testnih centara u provedbi ECDL programa u Hrvatskoj, pridržavanja dogovorenih normi kvalitete, pomoći HIZ-u u provedbi programa, predlaganja rješenja i iznošenje iskustava u edukaciji i certifikaciji.

- Sukladno navedenom cilju i razlozima osnivanja Foruma određena su i područja njegova djelovanja, kao što su: suradnja s HIZ-om pri

ustrojavanju administrativnog sustava za praćenje kandidata, rokova, plaćanja i ostalog vezanog uz ECDL u RH, a što je HIZ obvezan provoditi prema ECDL Fondaciji

- suradnja pri osnivanju povjerenstva za kontrolu rada testnih centara, vodeći računa o tome da se ne narušavaju ECDL norme te da se izbjegne mogući sukob interesa među testnim centrima
- sudjelovanje u predlaganju cjenika ECDL usluge u Hrvatskoj
- davanje primjedaba i prijedloga u svrhu poboljšanje lokalizacije testne baze na hrvatskom jeziku
- predlaganje za priznanja članica Foruma ili pojedinaca koji su se istakli u uvođenju ECDL programa u Hrvatskoj te poduzimanje aktivnosti prema pojedincima ili članicama Foruma koji se ne pridržavaju dogovora ili štete njegovom provođenju
- pridržavanje dogovora o obveznoj prijavi ispitnih rokova u svim testnim centrima i njihovom pravovremenom objavljivanju na web stranicama HIZ-a
- predlaganje vizualnog rješenja logotipa Foruma koji bi se koristio u međusobnoj komunikaciji među članicama kao i u nastupu Foruma prema javnosti
- uspostava suradnje sa sličnim udrugama u svijetu te sudjelovanje na skupovima vezanim uz ECDL (u Hrvatskoj i inozemstvu)
- suradnja u raznim projektima, prvenstveno u RH, u svrhu pomoći i daljnje suradnje s novim članicama Foruma
- unaprjeđivanje kvalitete internetskih resursa za članove i članice Foruma
- informiranje o zakonima RH za područje ICT-a i njihova primjena
- rad na primjeni ECDL i EUCIP u Hrvatskoj, u sklopu članstva u HIZ i suradnja s HrOUG-om, CARNet-om i HTnet-om u promicanju znanja i novih internetskih tehnologija te nastavak uspješne suradnje s Udrugom Linux korisnika (HULK) kroz zajedničke nastupe i prezentacije kojima je cilj promicanje otvorenih sustava
- jače povezivanje i praćenje zbivanja i trendova među europskim udrugama za otvorene sustave, nekad članicama EurOpen.

3.7.2. Rad i aktivnosti Foruma od 2003. do 2005. godine

Forum je na prijedlog HIZ-a na svojoj prvoj sjednici 2003. godine prihvatio minimalne norme kvalitete u obrazovanju kandidata za diplomu, definirane kroz sljedeće odluke:

- Obrazovanje za svih sedam modula ne može biti kraće od 120 sati nastave.
- Predavači moraju obvezno imati položenu diplomu za ECDL predavače ispitivače.
- Obrazovanje za svih sedam modula, uključujući ispite, ne može biti kraće od sedam tjedana.
- Učionica može imati maksimalno 14 radnih mjesta.
- Obrazovanje ne može trajati dnevno duže od četiri školska sata.
- U cijenu usluge mora biti uključena literatura.
- Kandidatima za vrijeme tečaja treba ponuditi osvježavajuća pića.

Temeljem međusobne komunikacije članica Foruma testnih centara za ECDL u Republici Hrvatskoj, u svom planu rada do 2005. godine Forum je donio sljedeće odluke:

- dati punu podršku nacionalnom koordinatoru za ECDL u aktivnostima oko dovršenja centralnog administrativnog sustava za potrebe Fondacije te pravovremenim informacijama obavještavati sve članice Foruma o početku primjene centralnog administrativnog sustava krajem 2005. godine; organizirati sastanak Foruma na kojemu bi se, zajedno s nacionalnim koordinatorom, dogovorilo o tome hoće li se u buduću administrativni sustav retroaktivno unijeti podatci iz naših testnih centara.
- ustrojiti stalno povjerenstvu za kontrolu rada testnih centara pri čemu treba voditi računa da se ne naruše pravila rada ECDL-F te da se izbjegne mogući sukob interesa među testnim centrima
- predložiti HIZ-u da pruži svu moguću podršku, pa i onu materijalnu, tvrtki Algebra koja ima zadatak što prije razviti sustav za automatsko testiranje polaznika
- s tvrtkom Algebra napraviti projekciju cijena korištenja sustava ATES za ostale testne centre, smještaj glavnog servera sustava, način izvješćivanja testnih centara i Fondacije

- predstavnici testnih centara moraju se uključiti u sve ostale aktivnosti HIZ-a (promjena Statuta, marketing, suradnja s medijima...) te istražiti realne mogućnosti korekture cjenika za ECDL u Hrvatskoj (korekcija cijena na niže) kako bi se sam ECDL još više popularizirao; u slučaju usvajanja takvih korekcija to bi se, neizostavno, moralo prosljediti sredstvima javnog priopćavanja
- skupiti primjedbe na eventualne nedostatke ili nejasnoće u testnoj bazi na hrvatskom jeziku i ukoliko ih bude, od UO HIZ-a treba zatražiti odobrenje i financijsku potporu da se provedu korekture
- zahtijevati od strane Upravnog odbora HIZ-a angažman odvjetnika, stručnjaka za to područje rada, za rješavanje svih spornih situacija na terenu (rad neregistriranih učionica, neovlaštena upotreba logotipa...)
- predložiti vizualno rješenje logotipa Foruma koji bi se koristio u međusobnoj komunikaciji među članicama kao i u nastupu Foruma prema javnosti
- izvidjeti postoje li u Europi slične udruge/forumi te ako ih ima, pokušati pokrenuti suradnju sa njima
- istražiti mogućnost suradnje u raznim projektima, prvenstveno u RH, u svrhu pomoći i daljnje suradnje s novim budućim članicama Foruma.

3.7.3. Rad i aktivnosti Foruma od 2006. do 2008. godine

Na sastanku ECDL testnih centara 27. svibnja 2006. ECDL Forum bira novog predsjednika **Željka Širanovića** (TC FINA-Zagreb). Tada je po prvi put donesen Poslovnik rada Foruma koji je predložio novoizabrani predsjednik i koji je jednoglasno prihvaćen. Nakon donošenja Poslovnika na istom sastanku izabrani su po prvi put tajnik Foruma Milan Đurić (TC Elit-trade) te dva potpredsjednika Mislav Balković (TC Algebra) i Renato Barišić (TC KING-ICT).

Željko Širanović

Time je Forum po prvi put od kad je osnovan, sukladno Poslovniku, utemeljio i usvojio sljedeće programske ciljeve:

- djelotvoran razvoj i unaprjeđenje primjene ECDL programa u suradnji s nacionalnim ECDL koordinatorom

- borba za profesionalizam, status i kvalitetu ECDL programa u Republici Hrvatskoj
- zaštita ugleda i interesa te razvoj etike provođenja ECDL certificiranja
- priprema i realizacija zajedničkih nastupa u provođenju ECDL programa
- poticanje i organiziranje nakladničke djelatnosti
- poticanje i organiziranje različitih oblika stručne izobrazbe i usavršavanja
- organiziranje stručnih skupova
- iniciranje i organiziranje drugih aktivnosti i radnji kojima se unaprjeđuje primjena ECDL programa u Republici Hrvatskoj.

Predstavnici Foruma, tajnik, dva potpredsjednika i predsjednik, tijekom lipnja razradili su te u kolovozu 2006. pismeno predložili HIZ-u Akcijski plan promidžbe i prodaje ECDL usluga u 2006. Akcijskim planom željeli su se ostvariti sljedeći ciljevi:

- popularizirati ECDL u RH
- proširiti tržište ECDL usluga na šire građanstvo
- ostvariti bolju povezanost i suradnju između ECDL testnih centara
- ujednačiti cijene ispita i indeksa na razini svih testnih centara
- do kraja 2006. godine pomoći testnim centrima u ostvarenju većih prihoda od ECDL usluga.

Slika 3.40. Sastanak HIZ-a i TC, Opatija 2007.

(Ž. Širanović, M. Đurić, R. Barišić, H. Balen, V. Braus, M. Balković)

Nakon dorade Akcijskog plana pojedini testni centri nisu iskazali veći interes za akciju i istakli da im nije pogodan trenutak za njenu realizaciju. U međuvremenu HIZ je ukazao na potrebu izrade šireg i obuhvatnijeg marketinškog plana za duže razdoblje.

Iste godine u studenom 2006., povodom obilježavanja desetgodišnjeg djelovanja ECDL-a u svijetu, održan je u Dubrovniku godišnji svjetski ECDL Forum.

Kao nastavak inicirane akcijske promidžbe iz kolovoza 2006., u veljači 2007. u FINA-i organiziran je radni sastanak ECDL marketing koordinatora, što je rezultiralo prijedlogom marketinškog plana za razdoblje 2007. - 2008. Plan je javno objavljen u svibnju 2007. I ovaj plan ponovo je ukazao na potrebne pravce djelovanja rada Foruma u skladu s programskim ciljevima:

1. jačanje promidžbe ECDL-a u RH
2. pronalaženje svih mogućih načina financiranja ECDL programa (sponzorstva, donacije i sl.)
3. dogovor testnih centara oko ključnih programskih ciljeva i važnih pitanja (npr. važno pitanje upisa u radnu knjižicu)
4. aktivnosti oko poboljšanje i poticanja suradnje među testnim centrima naročito oko zajedničkih nastupa u provođenju ECDL programa.

Sukladno programskim ciljevima utemeljenim Poslovnikom rada Foruma te ukazanim pravcima djelovanja prepoznatim u proteklom razdoblju, za 2007. godinu planirano je:

1. pomagati i inicirati aktivnosti promidžbe ECDL-a u RH u skladu s marketinškim planom HIZ-a za razdoblje 2007.-2008.
2. inicirati aktivnosti oko poboljšanja i poticanja suradnje među testnim centrima, naročito oko zajedničkih nastupa u provođenju ECDL programa
3. inicirati aktivnosti i pokušati postići dogovor između testnih centara oko ključnih programskih ciljeva i važnih pitanja (npr. važno pitanje upisa u radnu knjižicu)
4. inicirati i pomoći oko uvođenja sustava osiguranja kvalitete i normizacije, naročito u situaciji nastanka velikog broja podružnica TC, kako bi se održao i poboljšao status i kvalitetu ECDL programa u RH
5. u suradnji s HIZ-om organizirati najmanje jednu stručnu konferenciju vezanu za temu i cilj razmjene iskustava testnih centara u primjeni ECDL-a u RH.

Tijekom ljeta 2007. među testnim centrima provedena je anketa u koju se uključilo 17 testnih centara. Rezultati ankete prezentirani su na godišnjem sastanku Foruma u Opatiji 21. rujna 2007. godine:

- Utvrđeno je da 88% testnih centra radi edukaciju i testiranje, a 12% samo testiranje.
- Samo 12% testnih imalo je stalnu međusobnu suradnju, 47% imalo je povremenu a 41% centara nije uopće međusobno surađivalo.
- 40% testnih centara međusobnu je suradnju ocijenilo kao lošu, 33% kao osrednju a 27% međusobnu je suradnju ocijenilo dobrom.
- 82% od ukupno anketiranih testnih centara izjasnilo se da provodi samo ručno testiranje, 12% koristilo je ATES i ručno testiranje, a samo 6% koristi isključivo ATES.
- Na upit o cijenama ECDL usluga 53% anketiranih testnih centara smatralo je da su cijene zadovoljavajuće, 41% je smatralo da bi cijene trebale biti niže, a 6% je smatralo da bi cijene trebale biti više.
- Za dosadašnje marketinške akcije i promoviranje ECDL-a u Hrvatskoj samo 12% anketiranih TC smatralo je da su zadovoljavajuće, 41% smatralo je da su nedovoljne, a 47% smatralo je da bi te akcije mogle biti bolje.

Na sastanku je ponovo istaknuta potreba bolje suradnje između testnih centara te problem upisa programa u radnu knjižicu. Sukladno programskim ciljevima utemeljenim Poslovnikom rada Foruma, ukazanim pravcima djelovanja prepoznatim u proteklom razdoblju kao i onima koji nisu realizirani ili su djelomično realizirani u 2007. godini, planirani glavni smjerovi djelovanja u 2008. su:

- poboljšanje i poticanje suradnje među testnim centrima, naročito oko zajedničkih nastupa u provođenju ECDL programa
- iniciranje promidžbene aktivnosti oko ECDL-a te aktivnije uvođenje e-Citizen programa
- zajedno s HIZ-om organiziranje tematskih stručnih rasprava oko uvođenja Syllabusa 5.0 kao i pripreme podataka za EliSS
- na inicijativu nekih TC otvaranje rasprave oko toga da u cijenu produljenja godišnje licence bude uključen određeni broj indeksa
- iniciranje i pomoć oko uvođenja sustava osiguranja kvalitete i normizacije, naročito u situaciji nastanka velikog broja podružnica TC, kako bi se održao i poboljšao status i kvaliteta ECDL programa u RH.

U 2008. i dalje je bio nastavljen trend slabe povezanosti i suradnje između testnih centara. Problem oko upisa ECDL programa u radnu knjižicu i dalje je prisutan,

što neki centri koriste kao prednost jer su na tržištu jeftiniji od drugih i to za iznos PDV-a. Naime svi oni koji su dobili dopusnicu od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ) oslobođeni su plaćanja PDV-a za aktivnosti vezane za obrazovanje.

3.7.4. Rad i aktivnosti Foruma od 2009. do 2011. godine

HIZ i Forum ECDL TC organizirao je 24. ožujka 2009. u FINA-i zajednički sastanak na temu prelaska na Syllabus 5.0. Cilj sastanka bila je analiza trenutnog stanja (literatura, ATES, MTES, e-learnig i sl.) i spremnosti testnih centara te rasprava oko planova i dogovor za prelazak na Syllabus 5.0. Na sastanku Foruma koji je tada održan, izabrano je novo Predsjedništvo Foruma ECDL testnih centara: Boris Detan (ICO ori d.o.o.) predsjednik Foruma, Mislav Balković (Algebra), potpredsjednik Foruma, Antun Sok (Tehnički fakultet Rijeka), potpredsjednik Foruma, Željko Širanović (FINA), tajnik Foruma.

Nacionalni ECDL koordinator Marijan Frković upoznao je testne centre s odlukom ECDL Fondacije o prelasku na Syllabus 5.0. ECDL-F odredila je krajnji rok za početak primjene Syllabusa 5.0 do 30. rujna 2009., pri čemu Syllabus 4.0 vrijedi do 31. prosinca 2009. Istaknuto je kako će Syllabus 4.0 prestati važiti 1. siječnja 2010., nakon čega će u punoj primjeni biti Syllabus 5.0. Na tom sastanku donijeto je još nekoliko odluka:

- testni će centri, prema svojim mogućnostima, započeti primjenu Syllabusa 5.0 ranije i to do 1. lipnja 2009., a najkasnije do 1. rujna 2009.
- organizirat će se priprema ispitivača, što podrazumijeva eventualnu edukaciju i razlikovni ispit (recertifikaciju) za Syllabus 5.0 do 1. lipnja 2009. Ovaj zadatak pripremit će i odraditi HIZ
- svi stari podatci vezani za polaganje ispita koji su se po testnim centrima vodili ručno moraju se prebaciti u MTES. Tajnik HIZ-a Krešimir Sikulin iznio je podatke o odrađenom poslu vezanom za obvezu migracije svih starih podataka o ručno odrađenim ispitima najkasnije do 1. lipnja 2009.

U cilju konkretnije pomoći manjim TC dana je inicijativa da u okviru godišnje članarine za produljenje rada testni centri dobiju određeni broj indeksa. U okviru HIZ-a razmotrit će se ova mogućnost.

Novi predsjednik Foruma Boris Detan planirao je za 2009. godinu zadatke koje je podijelio na kratkoročne i dugoročne.

Slika 3.41. Sastanak HIZ i TC povodom organiziranja akcije "ECDL-om za konkurentnu Hrvatsku", Zagreb 2011.

Kratkoročnim zadacima predviđeno je da se:

- ECDL forum organizira po regijama, a iz svake regije u predsjedništvu Foruma bio bi jedan potpredsjednik
- regionalni ECDL odbori u kojima su svi predstavnici ECDL centara zajedno analiziraju stanje i predlože mjere razvoja ECDL u svom okruženju i na teritoriju RH
- uredi tržište prema vrsti ECDL testnog centra (situacija u kojoj se na tržištu pod istim uvjetima nalaze privatni testni centri i oni koji su na proračunu ili na nekoj vrsti društvenih naknada)
- omogući da testni centri rade više na određenoj literaturi prilagođenoj regiji na kojoj djeluju, djelatnostima, ciljnim skupinama i sl.
- odrede nova pravila za dobivanje ECDL licenci za otvaranje TC (kao što je u zemljama EU za neke djelatnosti) kako zbog novih ECDL TC na malim područjima i malim tržištima ne bi došlo, zbog nelojalne konkurencije, do pada kvalitete
- uspostavi jaka suradnja velikih i malih ECDL TC kako bi zajedno (u granicama svojih mogućnosti) pridonosili reklamiranju ECDL-a u medijima

Kroz prizmu rješavanja dugoročnih zadataka trebalo bi riješiti:

- postavljanje ECDL-a u funkciju izgradnje konkurentnog poduzetništva (npr. situacija u kojoj se nalazimo opravdava ozbiljnu implementaciju slobodnog softvera u državnoj upravi, kod gospodarstvenika itd.)
- umrežavanje ECDL TC u realizaciji velikih projekata i specifičnih projekata
- didaktiku nastave ECDL prema djelatnostima i specifičnim grupama te regijama

U 2010. zbog prisutne ekonomske krize broj polaznika smanjen je za 74 % u odnosu na 2009. godinu. Izraženo brojkama, u 2010. godini u program osnovnog ECDL-a uključeno je bilo 2296 polaznika, prodana su 124 indeksa za napredni ECDL, certificirano je ukupno 6611 polaznika, od toga za ECDL Start 3268, za ECDL Core 3343 te je odrađeno 465 naprednih ispita. Expert diplomu steklo je 120 polaznika, a 283 za e-kids.

U 2010. godini načinjen je prijenos podataka iz ATES-a (Sustav automatiziranog testiranja) u MTES (informacijski sustav za ručno testiranje), čime su obuhvaćeni podaci o svim polaznicima ECDL programa od početka 2003. do 2011. godine. Syllabus 5 potpuno je u primjeni od 1. siječnja 2010.

Obavljene su dvije lokalizacije ispitne baze za ručno testiranje za Napredni program, Syllabus 2.0 kako bi se omogućilo testnim centrima izbor one koju zahtijevaju njihovi korisnici.

Tako su lokalizirane ispitne baze s po dva testa po modulu za XP i Office 2003 te za Vistu i Office 2007.

Izrađena su i probna ispitna pitanja za navedene verzije operacijskog sustava i Office koja su stavljena na web portal ECDL Hrvatske.

Na kraju 2011. godine evidentirano je 56 000 polaznika Osnovnog ECDL programa, od toga 27 637 ECDL start diploma i 18 736 ECDL osnovni. Naprednih je bilo 5162 a Expert 773. ECDL ispitivača za ECDL Osnovni je 925, a za ECDL Napredni je 541. Ukupno djeluje 31 testni centar.

Autor teksta:

Željko Širanović

3.8. Hrvatski forum za kvalitetu u informatici (HrQA INFO)

3.8.1. Ciljevi i područja djelovanja

HrQA INFO, hrvatski forum članica HIZ-a zainteresiranih za primjenu normi kvalitete u informatici, osnovan je 1994., a djelovao je do 2005. Cilj Foruma bio je prikupljanje znanja i razmjena iskustva o takvim sustavima, ostvarivanje suradnje s komplementarnim organizacijama, pomoć članicama u projektiranju, uvođenju i korištenju normi kvalitete u informatici, mjerenje kvalitete u praksi, publiciranje radova iz ovog područja i zauzimanje za razvoj kvalitete ICT profesije.

Forum je prvenstveno bio orijentiran informacijskim i računalnim centrima, softverskim kućama, distributerima, razvojnim i obrazovnim institucijama te svima koji su željeli prihvatiti svjetska i europska pravila, kriterije i norme kvalitete, tako da su njegove članice prvenstveno bile iz ovih sektora.

Iz navedenih ciljeva proizlazila su sljedeća područja djelovanja Foruma:

- prikupljanje, izučavanje i sistematiziranje dokumentacije o konceptima, normama i metodama sustava kvalitete u informatici
- širenje znanja o ovim sustavima i povećavanje kritične mase spoznaja o njihovoj potrebi i učincima
- prezentiranje aktualnog stanja sustava kvalitete članicama te savjetovanje o načinu njihovog razvoja i primjene
- rad na oblikovanju tržišnih kriterija kvalitete
- kontakti s europskim razvojnim, stručnim i strukovnim organizacijama iz domene sustava kvalitete
- suradnja s Državnim zavodom za normizaciju i mjeriteljstvo, Hrvatskim društvom za kakvoću, Hrvatskom gospodarskom komorom i drugim organizacijama koje djeluju u ovom području
- stvaranje tehničkih i drugih preuvjeta za uporabu vlastitog elektroničkog dokumentacijskog centra o normama i sustavima kvalitete te ostvarivanje direktne komunikacije članica Foruma sa srodnim i komplementarnim institucijama u Europi i svijetu
- razvoj i primjena metoda za mjerenja kvalitete ICT proizvoda, procesa i poslovnih sustava

- pokretanje i provođenje nakladničke aktivnosti iz domene normi i sustava kvalitete u informatici
- organiziranje specijalističkih radionica i seminara te popularizacija ovih sustava kroz javne nastupe
- prezentacije vlastitih rješenja članica Foruma stručnoj javnosti.

3.8.2. Aktivnosti Foruma

Da bi ostvario navedene ciljeve, Forum je svoj rad usmjerio na sljedeće skupine aktivnosti:

1. dobava, izučavanje i sistematizacija dokumentacije o metodama i normama kvalitete u informatici
2. popularizacija doktrine kvalitete kroz seminare, predavanja i nastupe na stručnim skupovima i u hrvatskim tvrtkama
3. suradnja s hrvatskim i europskim komplementarnim institucijama u svezi normi kvalitete u informatici
4. inicijalizacija, razvoj i primjena normi kvalitete kod svojih članica
5. nakladnička aktivnost u ovom području.

Ovu svoju misiju Forum je ostvario kako slijedi.

Dobava, izučavanje i sistematizacija dokumentacije o metodama i normama kvalitete u informatici

Forum je nabavio relevantne ISO/IEC, IEEE, ANSI, DoD, BS i druge norme iz područja svog djelovanja i sistematizirao ih u sljedeće skupine: norme proizvoda, norme procesa i norme sustava. Pretežiti dio ovih normi bio je u vezi s informacijskim i programskim inženjeringom, mjerenjem i unaprjeđenjem kvalitete procesa u proizvodnji programske opreme i cjelovitim sustavima kvalitete. Nabavljena su i brojna tehnička izvješća, studije, analize kao i referentne knjige iz područja kvalitete u informatici.

Popularizacija doktrine kvalitete u informatici kroz seminare, predavanja, nastupe na stručnim skupovima i u hrvatskim tvrtkama

Osobito na početku svog djelovanja Forum je imao prosvjetiteljsku ulogu u nastajanju i emisiji informacija o ovom, u to vrijeme novom, području. U organizaciji i suorganizaciji Foruma i kroz nastupe njegovih predstavnika održano je oko 40 seminara i 70 javnih nastupa na stručnim skupovima. U nastavku navodi se prvih 10 seminara i radionica održanih na temu kvalitete u informatici:

- "Sustavi kvalitete u proizvodnji softvera", Seminar, Info 94, Zagrebački velesajam, Zagreb, 1994.
- "Praktički aspekti uspostave sustava kvalitete u informatici", Seminar, Savjetovanje CASE 7, Opatija, 1995.
- "Sustavi kvalitete u informatici – zašto, čime, kako", Seminar, INFO 95, Zagrebački velesajam, Zagreb, 1995.
- "Informatika i sustavi kvalitete – put od zanatstva do profesionalnog inženjeringa", Seminar, Konferencija korisnika Infodesign-a, Lovran, 1995.
- "Zašto je potrebno izgrađivati sustave kvalitete u informatici i kako se to čini", Predavanje održano u sklopu nastupa Hrvatske informatičke zajednice u Zadarsko-kninskoj i Šibenskoj županiji, Knin, 5. listopada 1995.
- "Procjena zrelosti hrvatskih proizvođača programske opreme", Radionica u okviru simpozija Informacijski sustavi '95, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1995.
- "Hrvatska iskustva u primjeni sustava kvalitete u proizvodnji programske opreme", Pozvano predavanje na Fakultetu za elektrotehniku, računalstvo i informatiku, Maribor, 4. prosinca 1995.
- "Uloga posloводства u uspostavi sustava kvalitete u športu", Radionica održana 28. veljače 1996. u okviru savjetovanja "Informatizacija hrvatskog športa, Hrvatski olimpijski odbor, Dubrovnik, 1996.
- "Sustavi kvalitete, informatika, EAN koncept", radionica održana 30. travnja 1996. u okviru savjetovanje Primjena EAN-a u hrvatskom gospodarstvu, Hrvatska gospodarska komora, Zagreb, 1996.
- "Metode mjerenja i unaprjeđenja procesa proizvodnje programske opreme", radionica, 7. međunarodni simpozij Informacijski sustavi '96, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1996.

Prvih pet radionica o problematici kvalitete u ICT tvrtkama bile su za:

- Infosistem, Zagreb, 13. srpnja 1995.
- Infomare, Split, 25. svibnja i 14. lipnja 1995.
- APIS (Gradski zavod za AOP) Zagreb, rujna 1995.
- Istra informatički inženjering Pula, veljača 1996.,
- Enel, Split, 11. i 12. prosinca 1996.

Suradnja s europskim i hrvatskim institucijama od značaja za norme kvalitete u informatici

Forum je od početka svog djelovanja ostvario kontakte i suradnju sa sljedećim institucijama od značaja za problematiku kvalitete u informatici:

▪ **European Software Institute (Bilbao)**

Zemlje Europske zajednice osnovale su 1994. ovaj institut radi razvoja metoda za unaprjeđenje postupaka proizvodnje programske opreme, u čemu su norme kvalitete jedan od temelja. Institut je u drugoj polovici 1995. proveo istraživanje o stanju i problemima europske industrije programske opreme i razini implementacije normi kvalitete u ovu industriju. Kroz kontakt s našim Forumom ovim istraživanjem obuhvaćeno je i 5 hrvatskih tvrtki. Analizom dobivenih rezultata i usporedbom sa stanjem u drugim zemljama moglo se vidjeti da je problematika kvalitete u proizvodnji programske opreme u Hrvatskoj slična problematici u drugim zemljama.

Kroz komunikaciju i kontakte s ovim institutom Forum je nabavio relevantnu literaturu od značaja za svoj rad. Nositelj suradnje u ime Foruma bio je Stanislav Vučica.

▪ **Bootstrap Institute (Bruxelles)**

Namjena ovog instituta bila je razvijanje metoda unaprjeđivanja razvoja zrelosti u proizvodnji programske opreme. Kao rezultat ovog napora nastala je metodologija Bootstrap, europska inačica CMM-a (Capability Maturity Model-a). Tijekom više godina ostvarena je uska suradnja Foruma s ovim institutom. Dobivene informacije bile su od presudne važnosti za spoznaju o tome kamo ide Europa u ovom području.

Zavod za informatiku Hrvatske, istaknuta članica ovog Foruma, licenciran je od strane Bootstrap Institute-a za korištenje metodologije procjene zrelosti proizvođača programske opreme istoimenog naziva (europska inačica Capability Maturity Model-a). Prvi certificirani procjenitelji kvalitete po ovoj metodologiji u Hrvatskoj bili su: Ninoslav Slavek, Zdravko Krakar, Vjeran Strahonja i Stanislav Vučica. Za 38 hrvatskih informatičkih tvrtki koje se isključivo ili pretežito bave proizvodnjom programske opreme, načinjene su procjene njihove zrelosti, čime se dobio i profil hrvatske industrije programske opreme. U svakoj od ovih tvrtki oblikovani su i programi unaprjeđenja stanja.

- **Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo RH**

HIZ u cjelini, a posebno HrQA INFO forum, bili su nositelji suradnje s tadašnjim Državnim zavodom za normizaciju i mjeriteljstvo RH te predlažaći osnivanja Tehničkog odbora za informacijske i komunikacijske tehnologije u ovom Zavodu, što je i realizirano. Time je nastao hrvatski JTC 1 (Joint Technical Committee 1), analogno ISO ustroju, a njegov višegodišnji predsjednik bio je Ratko Gospodnetić iz tvrtke Zi5.

Osobito na početku svog djelovanja Forum je preko ovog Zavoda dolazio do informacija o raspoloživim ISO i IEC normama te regularnim putem dobavljaao ove norme. Kasnije je ovaj postupak omogućen kroz direktnu nabavu normi putem interneta.

- **Hrvatsko društvo za kakvoću**

Pomoću ovog Društva HRQA forum ostvario je uvid u razvoj područja kvalitete u RH i aktivnost E-Q-Net-a, Europskog udruženja za kvalitetu. Više godina ovaj Forum u Hrvatskom društvu za kakvoću brinuo je o području kvalitete u informatici.

Primjena normi kvalitete u članicama Foruma

Forum je uspio okupiti vodeće hrvatske stručnjake iz različitih područja kvalitete u ICT tako da je na jednom mjestu bilo integrirano naše relevantno znanje o ovoj problematici.

Članice Foruma tražile su različite informacije, dokumentaciju, pojašnjenja, savjetodavne usluge i druge vidove prijenosa znanja o normama kvalitete u informatici. Skupine ovih informacija najčešće su bile:

- Koje norme koristiti za definiranje životnog ciklusa programske opreme i kako to obaviti?
- Koje norme koristiti za planiranje kvalitete programske opreme i kako to ostvariti?
- Koje norme koristiti za V&V&T ciklus i testiranje kvalitete programske opreme te kako to ostvariti?
- Koje norme koristiti za dokumentiranje razvoja programske opreme?
- Koje metrike koristiti u razvoju programske opreme?
- Koje norme/metode koristiti za procjenu razine zrelosti proizvođača programske opreme i kako to obaviti?
- Koje norme koristiti za razvoj cjelovitih sustava upravljanja kvalitetom u informatičkim tvrtkama i kako ih primijeniti?

Nakladničke aktivnosti u području normi kvalitete u informatici

Tijekom svog djelovanja Forum je ostvario i bogatu nakladničku aktivnost.

Nastale su sljedeće publikacije:

- Planiranje kvalitete programske opreme primjenom ISO/IEC 9126 norme, Zavod za informatiku Hrvatske, Zagreb, 1996.
- Mjerenje zrelosti proizvođača programske opreme – primjena metoda Bootstrap i CMM, Zavod za informatiku Hrvatske, Zagreb, Pulsar, Split, 1996.
- Proces validacije, verifikacije i testiranja programske opreme primjenom normi ISO/IEC 14598, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 1997.
- Primjena metrika u razvoju programske opreme, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 1998.
- Kako uspostaviti sustav kvalitete u informatici temeljem norme ISO 9001, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 1998.
- Primjena metrike funkcijskih točaka u proizvodnji i održavanju programske opreme, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 1999.
- Primjena norme ISO/IEC 12207 u oblikovanju životnog ciklusa programske opreme, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 2000.
- Norma ISO/IEC 15288 i procesi životnog ciklusa IT sustava, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 2001.
- Interne procjene sustava kvalitete u informatici prema zahtjevima norme ISO 9001, Zavod za informatiku Hrvatske, Zagreb, 2000.
- Sustavi kvalitete i suvremeno vođenje informatičkih projekata, Zavod za informatiku Hrvatske i HrQA Info, Zagreb, 2001.

Objavljeni radovi u zbornicima sa stručnih skupova

Tijekom godina u zbornicima sa skupova (CASE Opatija, Informacijski sustavi – Varaždin, SOFTCOM Split, Konferencije Infodesign korisnika itd.) objavljeno je oko 100 radova o primjeni normi kvalitete u različitim područjima informatike čiji su autori bili predstavnici ovog Forum.

Valorizacija tržišnih kriterija kvalitete

Forum je s Hrvatskom gospodarskom komorom ostvario usku suradnju u definiranju tržišnih kriterija kvalitete ICT proizvoda, prvenstveno programske opreme. U okviru poduhvata Izvorno hrvatsko/Hrvatska kvaliteta, na ovu, već tradicionalnu

akciju, prijavilo se 15 hrvatskih informatičkih tvrtki za koje je prosudbeno povjerenstvo (Zdravko Krakar, Leo Budin i Vesna Dušak) ocijenilo da im se može dodijeliti ovo ugledno vizualno obilježje.

3.8.3. Članice Foruma

1. Aaquas, Osijek
2. ANS, Osijek
3. Agrokombinat "Jasinje" d.d, Slavonski Brod
4. Badel 1986, Zagreb
5. Bilokalnik – Holding d.d, Koprivnica
6. BI "3. maj" Rijeka, Rijeka
7. Brodomerkur – Informatika d.o.o, Split
8. Chromos – Informatika, Zagreb
9. Combis, Zagreb
10. Croatia osiguranje, Zagreb
11. Đuro Đaković-IRC d.d, Slavonski Brod
12. Enel, Split
13. Gradski zavod za automatsku obradu podataka, Zagreb
14. Hrvatski olimpijski odbor, Zagreb
15. HRT, Zagreb
16. Hrvatske željeznice, Zagreb
17. ICO d.o.o, Viškovo
18. IGEA, Varaždin
19. Infomare, Split
20. Istra Informatički inženjering, Pula
21. IPC d.d, Čakovec
22. Podravka d.d, Koprivnica
23. Podravska banka d.d, Koprivnica
24. Pulsar, Split
25. Računski centar d.d, Karlovac
26. Swing, Split
27. TIS d.d, Zagreb
28. Zi5, Zagreb

3.8.4. Organi HrQA INFO

Skupština: predstavnici svih članica Foruma

Predsjednik: Zdravko Krakar

*Zavod za informatiku Hrvatske,
Zagreb, Mažuranićev trg 8, Zagreb*

*Fakultet organizacije i informatike
Sveučilišta u Zagrebu*

Zdravko Krakar

Izvršni odbor: Marijan Đurek

Elektrotehnički fakultet, Zagreb, Unska 3

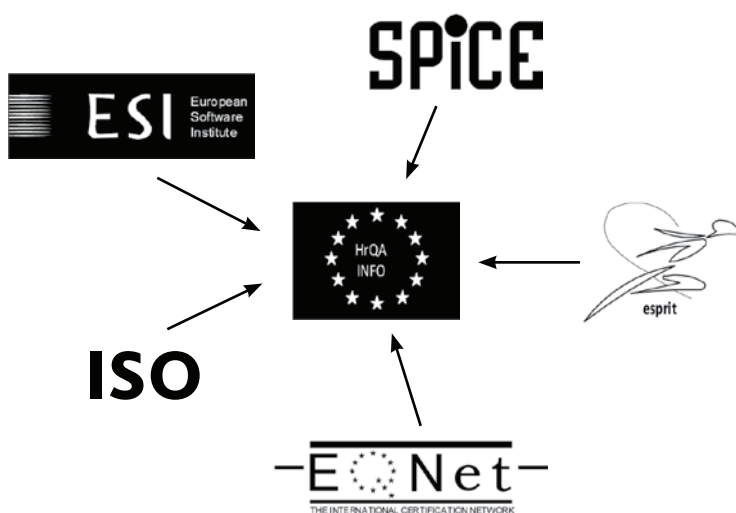
Vjeran Strahonja

Fakultet organizacije i informatike

IGEA Varaždin, Milkovićeva 3

Stanislav Vučica

Pulsar, Split, IV Kmanski prilaz 1 1

Autor teksta:
Zdravko Krakar

3.9. Hrvatski forum korisnika progress opreme (HrPUG)

3.9.1. Razlozi osnivanja, ciljevi, područja djelovanja

Korporacija Progress jedan je od svjetski najpoznatijih proizvođača razvojnih alata i baza podataka. Vrlo brzi rast broja korisnika u RH (1996. u RH bilo ih je preko 80) bio je osnovni razlog njihovog međusobnog povezivanja u Hrvatski forum korisnika Progress opreme. Osnivačka skupština održana je u Lovranu 24. svibnja 1996. Tom prigodom prihvaćeno je sljedećih 14 ciljeva Foruma:

1. omogućavanje organiziranog nastupa članova prema Progress Software Corp. i njihovom predstavniku u zemlji Infodesign d.o.o.
2. organizacija dviju redovitih godišnjih konferencija (u proljeće i jesen) na kojima bi se prema dogovorenom dnevnom redu raspravljalo o aktualnim pitanjima zanimljivima svim članicama Foruma
3. organizacija ad hoc sastanka za aktualna pitanja zanimljiva užim grupama članica Foruma
4. organizacija nastupa Foruma na sajmovima, izložbama, seminarima, savjetovanjima i konferencijama u zemlji i inozemstvu u cilju prezentacije rezultata razvoja i njihovog plasmana na tržištu
5. zajedničke objave o domaćim i stranim stručnim časopisima
6. zastupanje interesa članica Foruma prilikom promocija aplikativnih proizvoda i rezultata rada razvojnih timova u borbi s nerazumnim uvozom gotovih aplikativnih rješenja za područja primjene koja su pokrivena radom domaćih aplikacijskih kuća
7. suradnja na uspostavi sustava kvalitete u aplikativnim kućama, čime se povećava kvaliteta pojedinačnih, ali i ukupne ponude Progress aplikacija
8. zajednička organizacija demonstracijskih centra programskih proizvoda, kako Progressove programske podrške, tako i aplikativnih rješenja
9. suradnja s visokoškolskim i znanstvenim ustanovama
10. intenzivna međusobna razmjena informacija korisnih za korisnike Progress programskih proizvoda

11. priprema i izdavanje periodike – biltena za bolje informiranje korisnika u Hrvatskoj
12. organiziranje timova za testiranje beta verzija novih Progress proizvoda
13. rad na razvoju mogućih add-on proizvoda za nadopunu i poboljšanje Progress asortimana
14. ostale aktivnosti kojima se postižu bolji rezultati u radu svake pojedine, a time i svih članica Foruma.

3.9.2. Aktivnosti Foruma

Inicijalno okupljanje korisnika Progress proizvoda u Republici Hrvatskoj više je godina organizirala tvrtka "Infodesign" iz Varaždina kao generalni distributer. Ovo okupljanje poznato je u stručnoj javnosti pod nazivom Infodani i tradicionalno se održavalo u Lovranu. Na pozitivnim iskustvima Infodana nastala je ideja o formiranju stručnog foruma. Slijedile su aktivnosti vezane uz formiranje Inicijativnog odbora i organiziranje Osnivačke skupštine. Definirana je programska koncepcija foruma, animirane su potencijalne članice i pojedinci nositelji aktivnosti, izrađen je poslovnik te prijedlog godišnjeg programa rada, definirani ciljevi rada. Na tim osnovama forum je počeo radom.

Na godišnjoj skupštini Foruma za 1999. održanoj 14. svibnja 1999. u Lovranu raspravljalo se o utjecaju Problema 2000 (Y2K). Bilo je pokušaja osvježanja HrPUG-a novim kadrovima (novi predsjednik Udruge), no za to nije bilo zainteresiranih.

Tijekom 1999. promovirana je nova verzija razvojnih alata Progress V9.0, posebno je analiziran rad alata u svezi Problema 2000. te je ocijenjeno kako se zbog kvalitete i mogućnosti platforme ne očekuju značajniji problemi.

Tijekom 2002. i 2003. godine aktivnosti HrPUG-a bile su:

- primjena najnovije inačice Progressa ver. 9.1C i 9.1D
- rad na uspostavi direktnih veza aplikacija ostalih svjetskih informatičkih platformi i onih u Progressu (veza DB2 – Progress, Oracle – Progress ...)
- definiranje načina korištenja Reverse Engineeringa nad Progress bazom podataka
- uporaba ERwin alata za projektiranje baze podataka
- suradnja s ostalim informatičkim udrugama (Oracle, SAP korisnici...)

- suorganizacija godišnjeg druženja korisnika Progressa u Republici Hrvatskoj u Lovranu
- ponovni pokušaj dobivanja određene materijalne i organizacijske potpore radu HrPUG-a od tvrtke Infodesign d.o.o. Varaždin koja je generalni distributer Progress Software Co. za RH. Kako to ponovno nije bilo riješeno, HrPUG je i dalje je provodio aktivnosti bez njihove pomoći. - pokušaj osvježnja HrPUG-a novim kadrovima (izbor novog predsjednika Udruge) no nije bilo zainteresiranih.

Na sastanku Foruma održanom 14. lipnja 2004. u sklopu manifestacije Infodani 2004. u Lovranu raspravljano je o planu rada za 2005. te zaključeno:

1. Na zahtjev Borisa Draženovića, dosadašnjeg predsjednika HrPUG-a, raspravljalo se o dosadašnjem radu Foruma te je usvojen prijedlog za izbor novog predsjednika istog.
2. Zatražen je veći angažman službenog predstavnika grupacije Progress za RH, poduzeća Infodesign Varaždin, za financijskom i svakom drugom pomoći u radu Foruma.
3. Izabran je novi predsjednik Foruma, Marijan Lovrenčić iz poduzeća Ceste iz Varaždina.
4. Treba obnoviti suradnju s Europskom udrugom Progress korisnika u Briselu (Paneuropean Progress User Group).
5. Treba istražiti mogućnost suradnje u raznim europskim projektima gdje Progress alati zauzimaju značajno mjesto (kao suradnici, programeri, promotori...).

Odlaskom gospodina Draženovića rad nije nastavljen i 2005. godine Forum je prestao aktivno djelovati.

Izvori: Hrvatska informatika jučer, danas, sutra, HIZ 1996.

Bilteni HIZ-a

Marijan Frković (1996. – 2011.)

3.9.3. Organi i čelništvo foruma

Predsjednik:

Boris Draženović, ZAP Zagreb

Dopredsjednici:

Davor Maričić, TIZ d.d., Zadar

Tomislav Panjan, Panjan d.o.o., Sisak

Marijan Pucko, Alfatech Group d.o.o., Zagreb

Izvršni odbor:

Zlatko Cutvarić, MBE d.o.o., Zagreb

Boris Draženović, Čazmatrans d.d., Čazma

Svemir Kalinić, Helios d.d., Zagreb

Anđelko Kršić, Compak d.o.o., Varaždin

Nina Lipljan, FOI Varaždin

Davor Maričić, TIZ d.d., Zadar

Tomislav Panjan, Panjan d.o.o., Sisak

Marijan Pucko, Infodesign, Varaždin

Dubravko Tučković, ZAP, Zagreb

3.9.4. Pregled članica

1. Cesta, Varaždin
2. Compak d.o.o., Varaždin
3. Čazmatrans d.d., Čazma
4. Elektrometal d.d., Bjelovar
5. Elektronika Gajger, Zagreb
6. Grad Sisak, Sisak
7. Helios osiguranje, Zagreb
8. Hrvatski olimpijski odbor, Zagreb
9. MBE d.o.o., Zagreb
10. Panjan, d.o.o. Sisak
11. Selcom, d.o.o.
12. TIZ d.d., Zadar
13. Vindija, Varaždin.

Izvor : Hrvatska informatika jučer, danas, sutra, HIZ 1996.

Marijan Frković

3.10. Forum športskih informacijskih sustava (ŠportHIS)

ŠportHIS bio je hrvatski forum članica HIZ-a zainteresiranih za primjenu i izradu IS-a u športu, osnovan 1994. koji je djelovao do 2005.

3.10.1. Razlozi osnivanja, ciljevi, područja djelovanja

Hrvatski olimpijski odbor (HOO) kao zakonski imenovani nositelj izgradnje hrvatskog športskog informacijskog sustava inicirao je, u interesu izvršavanja zakonskih obveza, normizacije djelatnosti športa, zaštite ulaganja i razvoja etike informatičke struke, osnivanje udruge ŠportHIS u okviru HIZ-a.

Forum je osnovan 29. veljače 1996. godine u Dubrovniku. Djelovao je sukladno odredbama Pravila HOO-a, Pravila o ustrojstvu informacijskog sustava u športu te Statuta HIZ-a. Forum je predstavljao predsjednik, a u njegovoj odsutnosti glavni tajnik. Financijsko poslovanje vodilo se na izdvojenom računu Hrvatskog olimpijskog odbora.

Cilj Foruma bio je pomoći uspostavi jedinstvenog, normiziranog IS u djelatnosti športa uz primjenu modernih informacijskih tehnologija – opreme, metodika i alata, a u suradnji s projektantima IS-a i informatički pismenim specijalistima sustava, razina odlučivanja i upravljanja.

Cilj Foruma bio je i održavanje kvalitete izgrađenog IS-a športa u sadržaju, informacijskoj tehnologiji, uloženom kapitalu, ugrađenom znanju i entuzijazmu te osiguravanje sustava od nepravilnih ulaganja razvojem etike informatičke struke i zaštitom njenog ugleda i interesa.

Program ŠportHIS-a bio je vezan uz područja djelovanja sukladno postavljenim ciljevima:

1. projektiranje normi informatizacije športa u Hrvatskoj
2. ustroj IS-a u djelatnosti športa u Hrvatskoj, obvezno u sustavu zakonski određenih evidencija u športu
3. organiziranje seminara, tečajeva i savjetovanja za školovanje informatičara-projektanata IS-a te edukacija korisnika na svim razinama upravljanja, odlučivanja i izvođenja
4. izrada metodike za odabir kvalitetne baze i razvojnog alata nad bazom.

Projektiranje normi informatizacije područje je koje osigurava kvalitetu IS-a: pravilan razvoj i održavanje aplikacija, protočnost informacija, povezivanje informacija iz aplikacija projektiranih različitim 4GL alatima, povezivanje s internetom.

U IS-u športa normiraju se: oprema i razvojno okruženje (sukladno razvojnom trendu informacijskih tehnologija); važeća terminologija u poslovno-informacijskom sustavu djelatnosti športa; struktura podatka i struktura baze podataka u datotekama čiji se podaci sučeljavaju (interface datoteke); šifarski sustav; koncept projektne i korisničke dokumentacije; koncept internetskog športskog sustava, razvoj i održavanje aplikacija; obrazovanje projektanata IS-a za potrebe športa; pravila ponašanja u hrvatskom športskom IS-u.

Ustrojavanje IS-a športa u Hrvatskoj u sustavu zakonski određenih evidencija športa osigurava sliku stanja djelatnosti športa i njen pravilan razvoj. Ovo područje temelji se na utvrđenoj metodologiji uspostavljanja evidencija u športu, zakonskim odrednicama i projektiranoj aplikaciji (SEŠ – sustav evidencija športa). Područje zahtijeva izradu metodike i terminski plan realizacije spomenutog procesa. Metodika treba predvidjeti faze informatizacije, korake pojedinih faza, subjekte i uloge subjekata te terminski plan realizacije ovog procesa.

Organiziranje seminara, tečajeva i savjetovanja osigurava informatičku stručnost i pismenost – težište izgradnje kvalitetnog IS-a.

Izgradnja IS-a športa te odabir kvalitetne baze i razvojnog alata nad bazom vrlo je zahtjevno područje u programu ŠportHIS-a. Sustav športa složen je sustav s oko 10.000 športskih organizacija, oko milion angažiranih ljudi – športaša, stručnih djelatnika i dužnosnika, velikim brojem športskih objekata (s raspoloživim i iskorištenim kapacitetima), s mnogo poslovnih procesa, lokacija na kojima se procesi izvode te mnoštvom različitih dokumenata u poslovnim procesima. Imovinsko stanje djelatnosti, informatičko obrazovanje i pismenost nisu na zavidnoj razini. Odabrana baza i alati moraju zadovoljiti spomenuto. Elementi metodike za odabir baze i alata nad bazom podataka moraju predvidjeti implementaciju na normiranoj platformi, tehnologiji klijent-poslužitelj te zadovoljiti druge već specificirane kriterije.

Suradnja ŠportHIS-a s HIZ-om i njegovim udrugama neminovnost je bila pravi put nalaženja rješenja u ovom području koje u vidu metodičkog modela može poslužiti ostalima.

3.10.2. Članstvo

Članovi ŠportHIS-a mogli su biti svi zainteresirani nositelji djelatnosti športa koji su se bavili razvojem IS-a u športu: Hrvatski olimpijski odbor, nacionalni športski savezi, Zagrebački športski savez, zajednice športskih udruga i saveza županija i gradova/općina, klubovi i pojedinci koji samostalnim radom obavljaju športsku djelatnost. Članom ŠportHIS-a postajalo se na temelju pristupnice koju je ovjeravao Izvršni odbor. Svaki član ŠportHIS-a mogao je sudjelovati u radu jednog ili više oblika djelovanja udruge prema svom programskom, poslovnom i stručnom interesu.

Članovi ŠportHIS-a ostvarivali su prava i preuzimali obveze određene Poslovníkom udruge.

Prava članice

1. Pravo korištenja postojećih aplikacija razvijenih u Hrvatskom olimpijskom odboru
2. Pravo vlasništva/suvlasništva aplikacija iz Programa ŠportHIS-a čiji razvoj su financirali
3. Pravo ustupanja aplikacija u vlasništvu/suvlasništvu iz Programa ŠportHIS-a športskim udrugama u vertikalnoj nadležnosti članstva koje nisu sufinancirale projekt, ali jesu članice ŠportHIS-a
4. Pravo prodaje izvedbenog projekta u vlasništvu/suvlasništvu iz Programa ŠportHIS-a
5. Pravo otkupa aplikacije u vlasništvu/suvlasništvu iz Programa ŠportHIS-a
6. Pravo ponude aplikacija vlastitog razvoja s navedenim propisanim referencama
7. Pravo obrazovanja projekatana IS-a od važnosti za šport i korisničke edukacije sukladno usvojenom obrazovnom programu ŠportHIS-a
8. Pravo suradnika-specijalista u radu projektnog tima
9. Pravo plaćanja cijene održavanja aplikacija po cjeniku ŠportHIS-a

Obveze članice

1. Obveza nabave PC računala po propisanoj normi
2. Obveza ugovaranja eksploatacije aplikacija, sufinanciranja razvoja, otkupa projekata, obrazovanja projekatana i korisničke edukacije
3. Obveza plaćanja ugovorenih obveza u naznačenom roku i iznosu

Tablica 3.6. Pregled članica

1. Dubrovački savez športova	15. Savez športova grada Poreča
2. Gospički športski savez	16. Splitski savez športova
3. Hrvatski dizački savez	17. Udruga hrvačkih sudaca Hrvatske
4. Hrvatski jedriličarski savez	18. Zadarski športski savez
5. Hrvatski olimpijski odbor	19. Zagrebački kuglački savez
6. Hrvatski ronilački savez	20. Zajednica športskih udruga grada Đakova
7. Hrvatski šahovski savez	21. Zajednica športskih udruga grada Makarska
8. Hrvatski športski plesni savez	22. Zajednica športskih udruga grada Šibenika
9. Hrvatski športsko ribolovni savez	23. Zajednica športskih udruga Slatina
10. Hrvatski streljački savez	24. Županijski streljački savez Bjelovar
11. Hrvatski vaterpolski savez	25. Županijski savez športova Županije požeško-slavonske
12. Riječki športski savez	
13. Savez športova grada Bjelovara	
14. Savez športova grada Jastrebarsko	

Financiranje

Izvori sredstava za financiranje aktivnosti ŠportHIS-a bili su: članarine, prodaja zbornika savjetovanja, reklame tiskane u zborniku, održavanje aplikacija, sredstva za sufinanciranje razvoja aplikacija, kotizacije, sponzorstvo, donacije opreme, literature i slično.

ŠportHIS podmirivao je troškove planiranog programa – razvoja, održavanja, modifikacije aplikacija, tiskanja zbornika, obrazovanja, implementacije aplikacija, školovanja, izrade priručnika te administrativnog vođenja stručno-organizacijskog tima.

3.10.3. Ustrojstvo i čelništvo

Organi ŠportHIS-a bili su: Skupština, Izvršni odbor, Nadzorni odbor, predsjednik i glavni tajnik. Rad i djelovanje organa ŠportHIS-a uređivao je poslovnik udruge.

Skupština koju su činili članovi udruge bila je najviši organ upravljanja ŠportHIS-om. U nadležnosti Skupštine osobito je bilo donošenje Poslovnika, imenovanje i razrješenje organa udruge, donošenje poslovnih dokumenata te razmatranje i

donošenje odluka u svezi izvješća od strane Izvršnog odbora te drugih organa i stručnih tijela udruge.

Pokretanje aktivnosti kojima se realiziraju ciljevi i zadaće ŠportHIS-a bila je osnovna zadaća Izvršnog odbora udruge.

Nadzor nad primjenom propisa i odredaba Poslovnika ŠportHIS-a, nad ostvarivanjem korektnih odnosa unutar udruge kao i nad materijalno-financijskim poslovanjem bili su u nadležnosti Nadzornog odbora.

Predsjednik je zastupao i predstavljao ŠportHIS, odgovarao za zakonitost rada, sudjelovao je u izradi strateškog plana razvoja IS-a športa u Hrvatskoj, brinuo se o provođenju programa, predlagao akcije i mjere za unaprjeđenje rada foruma, predsjedao sjednicama Izvršnog odbora te promovirao suradnju s informatičkim institucijama važnim za informatizaciju hrvatskog športa.

Glavni tajnik pomagao je predsjedniku u ostvarenju programa rada i koordiniranju aktivnosti ŠportHIS-a, sudjelovao u radu i nadzirao rad projektnih timova, projektirao računalnu mrežnu komunikaciju IS-a športa u Hrvatskoj te zamjenjivao predsjednika u slučaju njegove spriječenosti.

Zahtijevana informatička znanja koja su morali posjedovati predsjednik i glavni tajnik osiguravala su pravilan rad udruge i kvalitetan razvoj IS-a športa u Hrvatskoj.

Na osnivačkoj skupštini održanoj 29. veljače 1996. u Dubrovniku izabrano je čelništvo Forumu. Forum su sačinjavali predstavnici športskih organizacija koje su inicirale i među prvima počele ustrojivati jedinstveni, normizirani IS športa u Hrvatskoj.

Predsjednik

Nikoleta Punek – *direktor Informatike HOO-a*

Glavni tajnik

Darko Markulin – *savjetnik za informatiku u HOO*

Izvršni odbor

Ivica Brekalo – *glavni tajnik*

Dubrovačkog saveza športova

Roberto Fatorić – *tajnik Saveza športova grada Poreča*

Radica Jurkin – *voditelj informacijsko-dokumentacijskog ureda HOO-a*

Marijan Klanac – *glavni tajnik Zadarskog saveza športova*

Mladen Marinović – *predsjednik Komisije za unaprjeđenje športa u Savezu športova grada Splita*

Nikoleta Punek

Nadzorni odbor

Zdravko Fain – *predsjednik Hrvatskog veslačkog saveza*

Tomislav Šepec – *glavni tajnik Hrvatskog streljačkog saveza*

Branko Lovrić – *glavni tajnik Hrvatskog kajakaškog saveza*

3.10.4. Aktivnosti Foruma

Aktivnosti su bile uglavnom usmjerene na inicijativu za osnivanje Foruma, animaciju potencijalnih članica i nositelja djelovanja, pripremu potrebnih dokumenata, organizaciju osnivačke skupštine, održavanje savjetovanja "Hrvatski šport i informatika", organizaciju 1. sjednice Izvršnog odbora te realizaciju planiranih zadaća za jednogodišnje razdoblje.

Projektirane norme informatizacije izdane su u obliku knjige krajem 1996. godine. Internetski športski sustav HOO-a uspostavljen je sukladno definiranoj normi koja je propisivala sadržaj informacija na internetu, razini djelovanja, metodici po kojoj se uvodila norma i pravilima internetskog informacijskog športskog sustava HOO-a.

Metodika ustrojavanja IS-a športa u Hrvatskoj i plan realizacije usvojeni su na 1. sjednici Izvršnog odbora.

Obrazovanje projekatana IS-a i edukacija korisnika provodila se sukladno usvojenom obrazovnom programu.

ŠportHIS postupno je ulazio u pore djelatnosti športa u Hrvatskoj. Prepreke poput lošeg imovinskog stanja djelatnosti, informatičke korisničke nepismenosti, evidentnog "gusarstva" na informatičkom tržištu, pomanjkanja obrazovanih informatičara nije bilo lako premostiti.

Informatizacija je proces u kojem korisnička svijest sporo prihvaća mogućnosti i zahtjevnosti novih tehnologija.

ŠportHIS buduća je realnost sustava športa u Hrvatskoj. Elementi koje je osiguravao ŠportHIS: norme informatizacije, obrazovani informatičari i informacije kapitalu su na kojem se temelji razvoj djelatnosti športa u Hrvatskoj. Program ŠportHIS-a samim je time program od općeg društvenog interesa.

Intenziviranje problema s položajem i statusom informatike unutar Hrvatskog olimpijskog odbora imalo je dugoročne posljedice na aktivnost ovog Foruma u 1999. godini.

Ograničeno djelovanje Foruma bilo je uzrokovano poznatim faktorima: nedostatkom novca, niskim stupnjem menadžerske informacijske pismenosti te

ograničenim ulaganjima u informatizaciju određenu za sekundarnu, a ne primarnu obvezu i potrebu sporta.

Forum je 2001. sukladno svom temeljnom cilju – informatizaciji hrvatskog sportskog sustava, izradio SportHISi_model hrvatskog sportskog integralnog informacijskog sustava u vidu idejnog projekta koji je u suradnji s Hrvatskim olimpijskim odborom prezentirao na 11. svjetskom kongresu međunarodnog udruženja za razmjenu sportskih informacija (IASI – International Association for Sport Informations).

Ovaj model je, osim na Kongresu, pohvaljen i u Međunarodnom olimpijskom odboru (IOC) uz sugestiju da se u skraćenom obliku i engleskoj verziji prezentira na sastanku glavnih tajnika i šefova misija za Mediteranske igre u Portorožu od 28. do 30. lipnja 2001. godine.

Do 2003. godine SportHIS uspostavio je aktivne odnose s međunarodnim sportskim organizacijama od kojih je najznačajniji IOC – Međunarodni olimpijski odbor – odjel za međunarodne odnose koji u svojoj nadležnosti ima i informatizaciju.

Pripremljeni su materijali za kongres IASI – International Association for Sport Informations koji je održan 2005. godine u Pekingu.

Izrađen je elaborat uvođenja informacijskih usluga u sve organizacijske oblike hrvatskog sporta i predstavljen Vladi RH.

Međunarodni olimpijski odbor (MOO) i europski olimpijski odbori (EOO) potiču informatizaciju uključivanjem svojih članova u Ekstranet sportski sustav MOO-a čime informatizacija postaje osnova i sredstvo efikasnog djelovanja, time i jedna od primarnih obveza nacionalnih olimpijskih odbora pa tako i Hrvatskog olimpijskog odbora (*cit. ŠportHisi_model: Zakonske i strateške osnove*).

ŠportHis je sukladno odrednicama svojeg Programa, Poslovnika i Pravila rada usvojenog na osnivačkoj skupštini:

- organizirao i završio izradu softvera integralnog računovodstvenog informacijskog sustava u funkciji neprofitnih, profitnih i proračunskih organizacija u sportu
- programirao norme informatizacije: oprema, sistemska potpora i razvojno okruženje; terminologija; razvoj aplikativne potpore; održavanje aplikativne potpore; normirana aplikativna potpora; struktura podataka; struktura baze podataka; šifarski sustav; dokumentacija; internetski sportski sustav – logički model
- izradio sistemsku analizu i projektirao softver integralnog sustava evidencija u sportu.

Izradom vlastitog softvera ŠportHis stvorio je preduvjete za poticanje daljnje informatizacije hrvatskog sporta, primarno u onim podsustavima koji su zakonskim propisima i/ili pravilima odnosno aktima djelatnosti istorodno određeni, a potom i ostalima, te dobivanje statusa Centra za informatizaciju hrvatskog sporta i njegovo financijsko osamostaljenje nakon tri godine.

Integralni informacijski sustav hrvatskog sporta otvoren je prema ostalim gospodarstvenim sustavima koji se sa sustavom sporta sučeljavaju. Model integralnog informacijskog sustava sporta moguće je primijeniti za ostale društvene sustave: kulturu, prosvjetu, znanost i dr. Integralni informacijski sustav hrvatskog sporta sa svim svojim karakteristikama primarni je državni interes i zadaća." (*citirano iz Zaključka ŠportHISi_modela*).

Na kraju važno je spomenuti imena ljudi koji su u proteklih petnaest godina predvidjeli važnosti IT-a te s tim u vezi viziju razvoja hrvatskog športa zacrtali u modelima i projektima i nastojali je realizirati.

To su: Slavko Podgorelec, tajnik HOO-a, inicijator informatizacije sporta, Nikoleta Punek, dipl. oec. – autor ŠportHisi_modela i prva predsjednica Foruma, Darko Markulin, dipl. ing elektrotehnike – autor ŠportHisi_modela i drugi predsjednik Foruma, projektant aplikativnog integralnog sustava ŠportHIS-a, Marijan Prević, elektrotehnike, Krešo Ivaniš, arhitekture, Radica Jurkin, – suradnici ŠportHisi_modela te Zdravko Hebel, elektrotehnike i Andrija Mijačika, elektrotehnike – verifikatori spomenutog i_modela.

Zdravko Krakar i Mile Pavlič svojim su znanjem i iskustvom nesebično, podržavali rad Foruma.

Razvijene IT, web komunikacija, integralnost i normizacija zakonitosti su današnjeg načina življenja i poslovanja. One će potaknuti hrvatski sport da se ponaša na isti način.

Autor teksta:

Nikoleta Punek

MEĐUNARODNI ODNOSI HIZ-a

Otvaranjem Hrvatske prema svijetu rasla je i potreba za uključivanjem HIZ-a u međunarodne strukovne udruge. U svijetu postoji veliki broj različitih regionalnih i drugih međunarodnih strukovnih udruga putem kojih se ostvaruje međunarodna suradnja u području ICT, jača utjecaj struke i podiže profesionalizam. Već početkom devedesetih godina ostvarena je određena povezanost naše struke s nekim međunarodnim asocijacijama kao što su npr. IEEE asocijacije, European Software Institute, veze naših foruma i udruga sa sličnim organizacijama u Europi itd. Međutim, trebalo je ipak ostvariti širu međunarodnu suradnju na razini struke.

Udruge i forumi provode dosadašnju specijalističku suradnju sa svojim međunarodnim organizacijama.

U dosadašnjem radu HIZ je postao članom više međunarodnih udruga, ostvario brojne kontakte i sudjelovao u aktivnostima koje smo svrstali u nekoliko cjelina kao:

- HIZ i međunarodne ICT udruge
- Suradnja HIZ-a s informatičkim društvima Europe i svijeta
- Digitalna Agenda i njena primjena
- Uloga ECDL Fondacije i HIZ-a u primjeni Digitalne Agende
- Sudjelovanje HIZ-a u projektu EU – ICTtrain
- Priznanja ECDL Fondacije hrvatskim organizacijama